

RUDOLF JUŽNIČ.

LATINSKA VADNICA
ZA KLASIČNE GIMNAZIJE

I. DEL

81038

1949

LJUBLJANA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE V LJUBLJANI

88618

UCBENIK JE DOVOLILO MINISTRSTVO ZA PROSVETO LRS

88618

0 830/1949

SAMOSTALNIK IN PRIDEVNIK

(Substantiv in adjektiv)

1. deklinacija: osnove na -ā (§§ 14—15*)

§ 1

Singular

sum	dōn-ō
es	dōnā-s dōnā!
est	dōna-t

1. Iugoslavia patria nostra¹ est. 2. Socia mea¹ sēdula est. 3. Ubi es, Anna? 4. Amīca tua¹ cum sociā suā¹ in officiā labōrat. 5. Mōnstrā Iugoslaviām in tabulā, Iūlia! 6. Puella rosā pulchrā² ōrnāta est.

7. Parva³ scintilla saepe māgnam³ flammam excitat. 8. Salūtā sociam meam,¹ Anna! 9. Minerva dea sapientiae erat. 10. Quid dōnās puellae? Puellae rosam pulchram² dōnō.

§ 2

Plural

sumus	dōnā-mus
estis	dōnā-tis dōnā-te!
sunt	dōna-nt

* Paragrafi se nanašajo na paragrafe Latinske slovnice Južniča in Korbarja.

§ 1: ¹ Nepoudarjen svojilni zaimsek stoji za samostalnikom. ² Nepoudarjen pridevnik stoji vobče za samostalnikom. ³ Poudarjen pridevnik stoji pred samostalnikom.

1. Rosae amoenae mēnsam ōrant. 2. Ubi estis, sociae? In officīnā sumus. 3. Cūr nōn labōrātis, amīcae? 4. Cantāte, puellae!

5. Bonae medicae amīcae fēminārum aegrōtārum sunt. 6. Fēminae filiās ad industriam incitant. 7. Magistrae in scholā puellis linguam Latinam explicant. 8. Aurōra Mūsīs amīca.¹ 9. In silvīs māgnīs multae bēstiae sunt. 10. In officīnis puellae cum sociīs suis dē industriā certant.

§ 3

1. Jugoslavija je lepa dežela. 2. Kje delaš, deklica? 3. Moja prijateljica je v šoli. 4. Anina hči (= Hči Ane) dá svoji prijateljici rožo.

5. Delavnost naših žena je znana. 6. Pridne deklice hvalimo. 7. Miza je okrašena (z)¹ rožami. 8. V tvornicah dela mnogo žena (= delajo mnoge žene).

2. deklinacija: osnove na -o

1. Samostalniki in pridevniki na -us (§§ 18—19)

§ 4

Singular

1. Discipulus meus sēdulus est. 2. Aesculāpius deus medicīnae erat. 3. Sānā mē, medice! 4. Discipulum sēdulum laudāmus. 5. Lūcius condiscipulus Mārci est. 6. Bonō medicō grātus sum. 7. Māgna¹ cēna stomachō māgna poena. 8. Cibō contentus nōn sum. 9. Mārcus cum sociō suō in hortō ambulat.

§ 2: ¹ V pregovorih se pomožni glagol izpušča.

§ 3: ¹ Besed v oklepajih ne prevajaj!

§ 4: ¹ Obilen.

§ 5

Plural

1. Ubi estis, discipuli? 2. In silvīs Slovēniae multī fungī sunt. 3. Aqua campīs necessāria est. 4. Medicī variōs morbōs sānant. 5. Vita servōrum Rōmānōrum misera erat.

§ 6

1. Marko je moj prijatelj. 2. Kje si, prijatelj? 3. Zakaj ne pozdravite mojega tovariša? 4. Zdravnikova znanost je bolniku potrebna. 5. Moj ded stanuje v majhni vasi.

6. Slava grških in egipčanskih zdravnikov je bila velika. 7. Anton in Lucij pozdravljata svoje tovariše. 8. (S) pridnimi učenci (dat.) smo prijazni. 9. Moji prijatelji delajo s svojimi tovariši na vrtovih.

2. Samostalniki in pridevniki na -r (§§ 20—21)

§ 7

Pasiv sedanjega časa glagolov 1. konjugacije:

laudo-r	laudā-mur
laudā-ris	laudā-minī
laudā-tur	lauda-ntur

1. Ager noster fēcundus est. 2. Alexander, propeṛā ad tabulam! 3. A medicō morbus puerī miserī sānātur. 4. Discipulus magistrō obtemperat. 5. A magistrō laudāris, puer sēdule!

6. Līberī sumus in liberā patriā. 7. Ubi estis, līberī meī? 8. Diligentia puerōrum et puellārum magistrīs iūcunda est. 9. In Iugoslaviā puerī cum virīs dē industriā certant. 10. A* magistrīs meritō vituperāminī, puerī pigri! 11. Discipulī magistrum exspectant et librōs parant.

§ 8

1. Dečkova pridnost je možu prijetna. 2. Zbudite dečka iz spanja! 3. Učitelj pokliče Aleksandra k tabli. 4. Na polju

* Nad velikimi črkami dolžina ni označena.

delajo možje in žene. 5. Dobre knjige so dobre učiteljice. 6. Dečki pozdravljajo učitelje. 7. Učitelji vzpodbujajo lene dečke k delavnosti (pas.). 8. Ubogajte učitelje, dečki!

3. Neutra (§ 19)

§ 9

Sedanji čas glagolov 2. konjugacije:

gaude-ō	gaudē-mus
gaudē-s	gaudē-tis
gaude-t	gaude-nt
gaudē!	gaudē-te!

1. Oppidum nostrum māgnū nōn est. 2. Virī industrii ōtium vituperant. 3. Multae stēllae caelum ōrnant. 4. In terrā inopia frūmentī erat. 5. Vir piger ōtiō gaudet. 6. Vicus vester oppidō nostrō propinquus est.

7. Māla mātūra rubra sunt. 8. Clāra pacta, boni amīci. 9. Timēte vitia, amīci! 10. Inter bella silēnt Mūsae. 11. In lugoslaviā cōpia variōrum metallōrum est. 12. Dōnis pulchris gaudēmus.

§ 10

1. Vīno škoduje dečkom in deklicam. 2. Železo je potrebna kovina. 3. Na nebu je mnogo zvezd. 4. Delavci našega mesta tekmujejo z delavci sosednjih mest. 5. V mestih je mnogo poslopij.

4. Feminīna na -us (§ 21)

§ 11

1. Pōpulus alta est. 2. Umbra māli lātae iūcunda est. 3. In hortō nostrō multae pirī et cerasi sunt.

4. Aegyptus fēcunda est. 5. Dēlus parva patria Diānae erat. 6. Ephesus templō Diānae clāra erat. 7. Humum āridam aquā irrigāmus.

5. Masculīna na -a (§ 15, 2)

§ 12

1. Agricola industrius agrum arātrō vel māchinā arat.
2. Horātius clārus poēta lyricus erat.
3. Incolae vicōrum nostrōrum industrii sunt.
4. Dalmatae nautae peritī sunt.
5. Belgae antiqūi bellicōsi erant.

§ 13

1. Visoki topoli krasijo pota.
2. Na košati jablani so rdeča jabolka.
3. Nil namaka rodovitni Egipt.
4. Efez leži v Aziji.
5. Naši poljedelci so delavni.
6. Dalmacija je domovina izkušenih mornarjev.

§ 14

Dē Iugoslaviā

1. Patria nostra est Iugoslavia.
2. In Iugoslaviā multae terrae sunt.
3. In terrīs Iugoslaviae multa oppida et multī vici sunt.
4. Incolae oppidōrum et vicōrum industrii sunt; terram suam amant et in bellō impavidī sunt.
5. Operārii in officinīs, agricolae in agrīs labōrant et dē industriā certant.
6. Agrī nostri fēcundi sunt.
7. In Iugoslaviā māgnae silvae et vineae pulchrae sunt.
8. Vīnum vineārum nostrārum ēgregium et ubique nōtum est.
9. Sub terrā varia metalla sunt: aurum, argentum, ferrum, plumbum.
10. E metallis varia instrūmenta parantur.
11. Frūmenta, ligna, pōma, vīna in terrās aliēnās exportāmus.
12. In Iugoslaviā multī fluvii sunt: Savus, Dravus, Danuvius.

13. Una ē terrīs Iugoslaviae Dalmatia est.
14. In ōrā Dalmatiae multa oppida sita sunt.
15. Dalmatae, nautae peritī et impavidī, in Dalmatiā et in insulis vicinīs habitant.
16. In Dalmatiā ōlim multae colōniae Rōmānae erant.

5. deklinacija: osnove na -ē (§ 24)

§ 15

Singular

Imperfekt glagolov 1. konjugacije:

pugnā-ba-m	pugnā-bā-mus
pugnā-bā-s	pugnā-bā-tis
pugnā-ba-t	pugnā-ba-nt

1. Iugoslavia rēs pūblica foederātiva est. 2. Populus noster rem pūblicam amat. 3. Diēs diem docet. 4. Sine spē victōriae in aciē pugnābant. 5. Aurōra nūntia diēi est. 6. Rāra erant exempla vērae fidei. 7. Nimia audācia saepe causa perniciēi est. 8. Discordiā rei pūblīcae perniciem parābātis.

§ 16

Plural

1. Slovēnia, Croatia, Serbia trēs rēs pūblīcae foederātae Iugoslaviae sunt. 2. Variāe sunt speciēs plantārum. 3. Diēs serēnōs amāmus. 4. Rēbus pūblīcis concordia necessāria est. 5. In rēbus pūblīcis Iugoslaviae agrī cultūra flōret. 6. Vērī amīcī nōn solum in rēbus secundīs, sed etiam in rēbus adversis fidem servant. 7. Spatium diērum varium est.

§ 17

1. Nobenega upanja nimam. 2. Ohranite zvestobo državi!
3. Prebivalci mesta so hiteli iz ravnine na grič.

4. Dnevi so lenim možem dolgi. 5. Sloga krepī države.
6. Veliko je bilo število grških držav. 7. V nesreči smo hranili upanje.

4. deklinacija: osnove na -u (§ 25)

§ 18

Singular

1. Fructus māli lātae bonus est. 2. Usus magister. 3. Rōmānī cōsulātūs avidī erant. 4. Dīgītī manūs sunt quīnque. 5. Equitātus ad repentinum impetum necessārius est. 6. Amoenō luscīniae cantū gaudēmus. 7. Equitātus peditātūī praesidiō¹ est.

§ 19

Plural

1. Passūs virōrum longī sunt. 2. Manūs sunt duae: dextra et sinistra. 3. Senātus Rōmānus māgnōs exercitūs comparābat. 4. Gaudeō et timeō verba affectuum sunt. 5. Vīsus et auditus sēnsibus adnumerantur. 6. In exercitibus Rōmānīs peditātus plūs valēbat quam equitātus.

§ 20

1. Tok Drave je deroč. 2. Otroci imajo radi (= ljubijo) sadove češnje. 3. (Ob) prihodu (abl.) rimske vojske so bili Galci v velikem strahu. 4. Naši vojski je strah neznan. 5. Jugoslavija izvažā različne sadove. 6. Oblika sadov je različna. 7. Mnoge stvari so čutom škodljive. 8. Otroci se vesele sadov hrušk.

Neutra 4. deklinacije (§ 25)

§ 21

1. Agricola nimium gelū timet. 2. Dextrō cornū exercitūs Rōmānī sinistrum cornū Germānōrum oppositum erat. 3. Rōmānī sonitū cornūs equitātūī signum pugnae dabant.

4. Cornua cervōrum rāmōsa sunt. 5. Duo genua habēs, dextrum et sinistrum. 6. Cornuum et tubārum sonitus equum nōn terret. 7. Equitātus Rōmānus in cornibus erat.

§ 18: ¹ v zaščito (dativ namena).

1. Nežnim zeliščem je prevelik mraz poguben.
2. Na desnem krilu rimske vojske so bili zavezniki.
3. Kolena bolnega moža so šibka.
4. Jeleni vsako leto menjajo rogove.
5. Biki se bojujejo (z) rogov.

5. (mešana) deklinacija

A. Osnove na vokal

1. a) Neutra na -e (§ 27)

§ 23

1. Océanus Atlanticus mare māgnum est.
2. Nautae ad mare properābant.
3. Terra marī opposita est.
4. In marī variae plantae sunt.
5. Spalatū in ōrā maris Adriaticī sitū est.

6. Rētia parva aut māgna sunt.
7. Nautae per maria nāvigābant.
8. Orae nōnnūllōrum mariū arduae sunt.
9. In maribus plantae variārum speciērum sunt.

1. b) Neutra na -al in -ar (§ 27)

§ 24

1. Equus animal domesticū est.
2. Parsimōnia māgnum vectigal.
3. Animālī nimium gelū nocet.
4. Ab animālī vīta amātur.

5. Exemplāria vērōrum amicōrum rāra erant.
6. Dēlēte, puerī, animālīa noxia in agrō!
7. Fōrma calcārium varia est.
8. Rōmānī incolās prōvinciārum māgnīs vectigālībūs vexābant.

§ 25

1. Jadransko morje je naše morje.
2. Mornarji ljubijo morje.
3. Morska (= morja) voda je slana.
4. Potoki in reke hite v morje.
5. Neptun je bil bog morij.

6. Konja vzpodbadamo (z) ostrogo.
7. Davki so državi potrebni.
8. V morju je množica velikih živali.

II. Samostalnikī na -is: turris (§§ 28, 30)

§ 26

Imperfekt glagolov 2. konjugacije:

timē-ba-m	timē-bā-mus
timē-bā-s	timē-bā-tis
timē-ba-t	timē-ba-nt

1. Tussis virō aegrōtō molesta est. 2. Rōma in rīpā Tiberis sita est. 3. Sitim aquā sēdāmus. 4. Rōmānī febrim timēbant. 5. Rōmānī ad Ararim cum Helvētiīs pugnābant. 6. Vergilius poēta in oppidō Neāpoli sepultus erat. 7. In mūrō turrēs altae erant. 8. Nova speciēs febrium incolās miserōs vexābat. 9. Oppida ōlim mūrīs et turribus altīs mūnīta erant.

§ 27

1. Mnogo potokov hiti v Tiberu. 2. Bolnika muči mrzlica in nadležni kašelj (pas.). 3. Na zidovih je bilo veliko število visokih stolpov.

III. Samostalnikī na -is in -ēs: nāvis, vulpēs (§ 28)

§ 28

1. Classis Iugoslaviae per mare Adriaticum nāvigat. 2. Discipulī prīmae classis prīmānī sunt. 3. Nautae puppim et prōram nāvis corōnīs ōrnant. 4. Vulpēs callida est. 5. Procella parvae nāvi periculōsa est. 6. Vulpī cauda longa et lāta est. 7. Famem facilius tolerāmus quam sitim. 8. In nāve multī nautae erant. 9. Alesia clāde Gallōrum nōta est.

10. Helvētīi novās sēdēs optābant. 11. Cantus avium auribus nostrīs iūcundus est. 12. Mare nāvibus refertum erat.

1. V Egiptu je bila velika lakota. 2. Mornar ljubi svojo ladjo. 3. Prebivalce Indije često muči lakota (pas.). 4. Veliki porazi so državam pogubni. 5. V naših gozdovih je veliko število lisic.

IV. Moški samostalniki na -is in -ēs (§ 29)

§ 30

I. Spol po naravi. 1. Homērus ab Horātiō vātēs Maconius appellātur. 2. Cīvēs Rōmānī etiam multōs hostēs nōn timēbant.

II. Spol po slovnični obliki. 3. Ensis puerō periculōsus est. 4. Sextus annī mēnsis Iūnius est. 5. Rōmānī dominī ūniversī orbis terrārum erant. 6. Collēs aprīcī Slovēniae vitibus cōnsitī sunt.

7. Finis vitae certus nōn est. 8. Cavē canem! 9. Est modus in rēbus, sunt certī dēnique finēs. 10. Pānis nōbīs necessārius est. 11. Ignis necessārius, sed saepe periculōsus est. 12. In Danuviō, māgnō amne, multī et variī piscēs sunt. 13. Unguēs nōnnūllārum bēstiārum acūtī sunt.

§ 31

1. Rimljani so imeli mnogo sovražnikov (= Rimljanom so bili mnogi sovražniki). 2. Na ravnini je bil visok grič. 3. Glad tešimo (s) kruhom. 3. Ptice se boje ostrih orlovih krempljev.

Pridevniki vokalne deklinacije (§ 31)

I. brevis, breve

§ 32

Infinitiv glagolov 1. konjugacije: vituperā-re

1. Cursus vitae brevis est. 2. Epistula tua brevis erat. 3. Spatium vitae breve est. 4. Facile est vitia aliorum vituperare, difficile sua emendare. 5. Fortem fortuna adjuvat.

6. In omnī rē prūdētia necessāria est. 7. Similis similit̃i gaudet. 8. Omnia praeclāra rāra. 9. In rē pūblicā nostrā omnia bona commūnia sunt. 10. Fīlia sub tiliā subtilia fila filat. 11. Perniciēs bellōrum cīviliū apud Rōmānōs māgna erat. 12. Amicitiae immortālēs, inimicitiae mortālēs esse dēbent (Livius).

II. ācer, ācris, ācre

§ 33

1. Audītus fēlis ācer est. 2. Memoria puerī ācris est. 3. Calcar ācre est. 4. Nāvis celeris per mare nāvigābat. 5. Templum Diānae Ephesiae celebre erat. 6. Iugurtha vir ācri ingeniō erat. 7. In patriā nostrā cōpia plantārum salūbriū est. 8. Saepe celeria (hitro učinkujoča) remedia necessāria sunt.

§ 34

1. Konj je hiter. 2. Hitra pomoč je bila potrebna. 3. Vsak začetek (je) težak. 4. Mož se veseli hitrega konja. 5. Hrabri možje se ne boje (= so prosti strahu). 6. Orlove oči so bistre (= ostre). 7. Konji so koristne živali. 8. Slava naših junakov je velika. 9. V pristanišču je bilo brodovje hitrih ladij.

B. Osnove na konzonant

1. Asigmatične tvorbe: osnove na l, n, r, s
(§§ 33—34)

a) Masculina

§ 35

Singular

1. Amor glōriae Rōmānīs insitus erat. 2. Avē, imperātor! 3. Vīta exulis misera est. 4. Color carbōnis āter est. 5. Scripta Cicerōnis sermōnis Latīnī ēlegantīā clāra sunt. 6. Homīnī cibis necessārius est. 7. Turtur timidus vulturem timet. 8. Ex

ungue leōnem. 9. Sōle splendidō terra illūstrātur. 10. In āere sēdēs nūbium est. 11. In māgnō timōre sum.

§ 36

Plural

1. Iūcundī actī labōrēs. 2. Līctōres ante cōsulēs fascēs cum secūrī portābant. 3. Mōrēs populōrum variī sunt. 4. Iūcundō flōrum odōre et colōre dēlectāmur. 5. Dēmōsthenēs et Cicerō māgnī ōrātōrēs erant. 6. In silvīs nostrīs māgnus numerus leporum est. 7. Cīvēs Rōmānī cōsulibus et senātōribus obtemperābant. 8. Vir aegrōtus ācribus dolōribus vexātur.

§ 37

1. Brez sonca ni živiljenja (nomin.). 2. Levovi kremplji so tudi človeku nevarni. 3. Materin jezik je človeku drag. 4. Delo delavca in poljedelca je v naši državi v veliki časti. 5. Vojnj cvetlice je prijeten.

6. Mnogi ruski (= Rusije) pisatelji so slavni. 7. Afrika je domovina levov. 8. Boječi zajci imajo (= b. zajcem so) mnogo sovražnikov (nomin.).

b) Fēminīna

§ 38

I. Spol po naravi. 1. Soror tua uxor bona est. 2. Mulierī Rōmānae vinī ūsus ōlim ignōtus erat. 3. Māter mea et pater tuus in hortō sunt.

II. Spol po slovnični obliki. a) dō, gō, iō: 4. Valetūdō bona aut mala est. 5. Habēte cūram valetūdinis, puerī et puellae! 6. Militēs fortēs māgnam hostium multitudinē nōn timent. 7. Imāginēs pulchrās libenter spectāmus. 8. Repetitio est māter studiōrum. 9. Multae regiōnēs patriae nostrae pulchrae sunt. 10. Omnia prō renovātiōne!

b) arbor, tellūs: 11. In parvā arbore multi fructūs erant. 12. Tellūs-ūmida erat. 13. Dēsiderium tellūris in mari māgnū erat.

c) Masculina na dō, gō, iō

§ 39

1. Pūgiō acūtus est.
2. Ordō hominī necessārius est.
3. Honor ōrdinis senātōrii apud Rōmānōs māgnus erat.
4. Marginēs ripae ardui sunt.

§ 40

1. Moja mati kliče tvojo sestro.
2. Strasti so zdravju škodljive.
3. Alpske pokrajine niso tople, ampak mrzle.
4. Na vrtu je mnogo dreves.
5. Vrste sovražnikov so bile zmedene.
6. Bodala niso tako dolga kakor meči.

č) Neutra

§ 41

1. Vēr iūcundum est, vēre folia viridia sunt.
2. Murmur populi ōrātōrii iūcundum nōn est.
3. Fulgura splendida ex ātrīs nūbibus micābant.
4. Nāvēs ex rōbore factae erant.
5. Parthī rōbur Rōmānum timēbant.
6. Substantivum rēs generis fēminini est.
7. Opera clārōrum poētārum et ēgregia māgnōrum virōrum facinora immortālia sunt.
8. Corpora puerōrum et puellārum labōribus firmantur.
9. Temporibus antiquis servī gravia onera portābant.
10. Vulnēra in pectore honesta sunt.
11. Historia est testis temporum.

§ 42

1. Dravus flūmen rapidum est.
2. Cīvī Rōmānō tria nōmina erant: praenōmen, nōmen gentile, cōgnōmen.
3. Homēri carminibus certāmina virōrum fortium celebrantur.

4. Mel Hymētti clārum erat.
5. Multi hominēs ex felle labōrant.
6. Os hominis sāni rubrum est.
7. In corpore māgnus numerus ossium est.

§ 43

1. Žuborenje voda je popotniku prijetno.
2. Različne bolezni mučijo človeški rod.
3. Delo krepí telesa (pas.).
4. Sava in Donava sta veliki reki.
5. Med je sladek.
6. V ustih je nebo.
7. Kostí so bele.

2. Sigmatične tvorbe: osnove na cg, dt, bp (§§ 37, 38)

a) Fēminīna

§ 44

1. Mēns sāna in corpore sānō. 2. Ars longa, vīta brevis. 3. Augustī temporibus Rōma urbs marmorea erat. 4. Mediā nocte ubīque pāx erat. 5. Vīta plēbis Rōmānae misera erat. 6. Antonius puer meae aetātis est. 7. Mors certa, hōra mortis incerta. 8. Hieme frīgidā viae nive altā tēctae erant. 9. Locus palūde māgnā mūnitus erat. 10. Virtūte vestrā rem pūblicam servitūte liberātis. 11. Rōmānī in senectūte iuventūtī praeclāra praecepta dabant. 12. Pārēte lēgibus, cīvēs, nam lēgēs ad salūtem cīvium necessāriae sunt. 13. Auctōritās lēgum bonis cīvibus cāra est. 14. Athēnae sēdēs artium et litterārum erant.

b) Masculīna

§ 45

I. Spol po naravi. 1. Praetōrēs Rōmānī summī iūdicēs erant. 2. Mors militī fortī causa timōris nōn est. 3. Opera artificum Graecōrum clāra sunt. 4. Peditēs rōbur exercitūs Rōmānī erant.

II. Spol po slovnični obliki. 5. In silvā fōns clārus erat. 6. Sanguis ruber est. 7. Multae guttae aquae etiam dūrum lapidem cavant. 8. Pontēs lignēi, lapidei vel ferrei sunt. 9. Duōs pedēs habeō. 10. Parietēs pulchrīs imāginibus ōrnāti sunt. 11. Verticēs montium altōrum etiam aestāte nive altā tēcti sunt. 12. Canēs cūstōdēs gregum nostrōrum sunt. 13. Vitam et sanguinem prō patriā nostrā!

c) Neutra

§ 46

1. Caput nostrum crīnibus ōrnātur. 2. Quot capita, tot sententiae. 3. Lāc album potiō sālūbris est. 4. Cīvī bonō salūs.

commūnis cordi est. 5. In ōre mel, in corde fel. 6. Ilias et Odyssēa clāra Homēri poēmata sunt.

§ 47

1. V miru cveto umetnosti in znanosti. 2. Barva krvi je rdeča. 3. Zobje so beli. 4. Doba noči (pl.) je starcem dolga. 5. Scipion Afričan je bil zmagovalec narodov. 6. Otroci imajo radi (= ljubijo) sladko mleko. 7. Oblika človeške glave je lepa. 8. Žene so nosile težka bremena na glavah.

Pridevniki konzonantne deklinacije

A. A s i g m a t i č n i (§ 35)

§ 48

1. Antonius vetus amīcus meus est. 2. Vetus vinum bonum est. 3. Perīculum omnium pār erat. 4. Senēs vetere vīnō recreantur. 5. Veteribus Slovēnis omnia commūnia erant. 6. In Africā incolae pauperēs in tuguriīs parvis habitant. 7. Ab homine naufragiī memori mare vītātur. 8. Omnēs militēs nostrī parī fortitūdine pugnābant.

§ 49

1. V starem gozdu je mnogo zveri. 2. Starci ljubijo stara vina. 3. V velikih rimskih mestih je bilo veliko število revnih ljudi. 4. V naši državi so pravice vseh državljanov enake.

B. S i g m a t i č n i (§ 39)

§ 50

1. Ab homine ratiōnis et ōratiōnis particeps reliqua animalia superantur. 2. In urbe Rōmā parvus numerus dīvitum et māgna turba inopum erat. 3. Incolae multārum Africae regiōnum inopī victū contentī esse dēbent. 4. Militēs Rōmānī cum hostibus ancipitī proeliō pugnābant.

1. Elephantī ingentī māgnitūdine corporum sunt. 2. Vir aegrōtus vehementī dolōre vexātur. 3. A nautā audācī saepe nāvis servātur. 4. Hominēs ratiōnis et ōrātiōnis participēs, reliqua animālia autem expertia sunt. 5. In Hannibale māgnae virtūtēs et ingentia vitia erant. 6. Audācia facinora saepe exercitum servant.

7. Militēs nostrī ingentium periculōrum participēs erant. 8. Vīta hominum audācium saepe ingentibus periculīs obnoxia est.

9. A sapiente mors nōn timētur. 10. Cōnsilia virōrum et fēminārum sapientium ūtilia sunt. 11. Pittacus in numerō septem sapientum erat.

1. Državljan, ki dela (= deležen dela), pripravlja državi blaginjo (pas.). 2. Žival, ki nima (= nedeležna) pameti, je (= pripravlja) (pas.) čisto človeku nevarna (= nevarnost). 3. V rimski državi so bili bogatini in reveži; njihove (eōrum) pravice niso bile enake. 4. Pameten mož daje mladini koristne nauke (pas.). 5. Na morju so čakale mornarje velikanske nevarnosti. 6. Roparske živali so ostalim živalim nevarne.

Ponavljanje deklinacij

Fābula dē cervō

1. Cervus imāginem suam in fonte clārō spectat; cornua rāmōsa laudat, vituperat nimiam gracilitātem crūrū. 2. Tum repentinō latrātū territātur et fugātur; crūrībūs tenuībūs periculō liberātur et servātur, sed in silvā cornua rāmōsa celerī fugae cervi miserī obstant. 3. Iam canēs appropinquant et cervum dilacerant.

Dē diē

1. Diēs clārus noctem fugat. 2. Merīdiēs media pars diēi est. 3. Diēs diēi similis nōn est. 4. Diem sōl, noctem lūna et stēllae illūstrant. 5. Hieme diēs brevēs sunt, noctēs longae; aestāte diēs longī sunt, noctēs brevēs. 6. Spatia diērum et noctium vēre, aestāte, autumnō, hieme varia sunt. 7. Diēbus hiemis similēs sunt diēs senectūtis.

Dē frūgibus

Duo genera frūgum sunt: frūmenta, ut triticum, hordeum, et legūmina, ut faba, lēns. Frūmentī genera: hiberna, ut triticum, far, hordeum; aestīva, ut milium. Antīquissimum in cibis hordeum.

Dē corpore hūmānō

Partēs corporis sunt trēs: caput, truncus, membra. Partēs capitis sunt: faciēs, tempora, occiput, vertex. In craniō cerebrum est. Cranium crīnibus ōrnātur. Partēs faciēi sunt: frōns, duo oculī, duae buccae, nāsus, ōs, mentum. Partēs oculōrum multae sunt, ut orbita, pūpilla, cornea, palpebra, cilium, supercilium. Labra partēs ōris sunt. In ōre palātum dūrum, palātum molle, lingua, dentēs sunt. Mentum nōnnūllōrum virōrum barbā ōrnātur. In lateribus capitis duae aurēs sunt.

Inter caput et truncum collum est. Partēs truncī sunt: pectus, venter, dorsum. In pectore cor et pulmōnēs sunt. Pulmōnibus spīrāmus. In corde sanguis est. Circulātiō sanguinis hominis sāni per vēnās et aortās rēgulāris est. Pulsus sīgnum circulātiōnis est. In ventre stomachus, iecur, fel, intestina sive viscera sunt. In mediō dorsō columna vertebrālis est; in columnā vertebrālī medulla est.

Extrēmītātēs sunt quattuor. Partēs extrēmītātis superiōris sunt: umerus, brachium, manus. In brachiō cubitum est, in manū dorsum manūs, palma, quīnque digitī. In digitīs unguēs sunt.

Partēs extremitātis inferiōris sunt: femur, crūs, pes. Inter femur et crūs genū est. Partēs pedis sunt: dorsum pedis, planta, calx, digitī.

Corpus ē musculis, ossibus, nervis, sanguine compositum est. In ossibus medulla est, substantia mollis et tenera. Corpus cute tēctum est.

Stopnjevanje pridevnika (§ 43)

§ 57

Komparativ

1. Cursus amnis longior est quam cursus fluvii. 2. Quid cārius est vitā? 3. Canis equō celerior est. 4. Rosa pulchrior est quam aliī flōrēs. 5. Casa humilior est quam palatium. 6. Aēr in montibus tenuior est quam in vallibus. 7. Mārcum diligentīorem appellant Philippō.

8. Aestāte diēs longiōrēs sunt noctibus. 9. Lūce sunt nōbīs clāriōra cōnsilia tua omnia. 10. Bēstiae ācriōribus sēnsibus praeditae sunt quam hominēs.

§ 58

Superlativ

1. Līnea AB longa est, līnea BC longior, līnea CD longissima. 2. Achillēs fortissimus omnium virōrum erat. 3. Apud Helvētiōs longē nōbilissimus erat Orgetorix. 4. Vestis puellae tenuissimō līnō est. 5. Sapiēns erat Sophoclēs, sapientior Eurīpidēs, omnium virōrum sapientissimus Sōcratēs.

§ 59

1. Ana je pridnejša kakor Julija. 2. Podnebje Italije je bolj zdravo kakor podnebje Germanije. 3. Nič ni bednejše

(od) izdajstva domovine. 4. Duh je hitrejši (od) luči. 5. Pozimi so dnevi krajši (od) noči. 6. Reke so daljše in širše kakor potoki.

7. Železni mostovi so najtrdnješi. 8. Pes je najbolj zvesta (med) vsemi živalmi. 9. Filip je najbolj priden (med) vsemi učenci.

§ 60

Posebnosti

1. Celeris est vōx, celerior lūx, celerrimus animus. 2. Rosa pulcherrimus omnium flōrum est. 3. Veterrima vīna salūberrima sunt.

4. Canis omnium animālium lupō simillimus est. 5. Trānsitus Alpium difficillimus est. 6. Cervōrum crūra gracillima sunt.

7. Nēmō benevolentior et beneficentior est parentibus; parentēs benevolentissimī et beneficentissimī sunt. 8. Fūnera apud Rōmānōs māgnificentissima erant. 9. Nēmō Rōmānōrum prōvidentior erat Q. Fabiō Maximō Cunctātōre.

§ 61

1. Homerjeve pesnitve so zelo lepe. 2. Orlove oči so zelo bistre. 3. Grajati je najlažje. 4. Jajce je jajcu najbolj podobno. 5. Nihčje ni bolj obrekljiv (od) zavistnih ljudi. 6. V mestih so zelo krasna poslopja.

§ 62

Opisno stopnjevanje

1. Ferrum magis necessārium est quam aurum; ferrum omnium metallōrum maximē necessārium est. 2. Otium iuventūtī maximē noxium est. 3. Plānitiēs ad pugnam magis idōnea est quam montēs. 4. Spēs pācis maximē exigua erat. 5. Rīpa flūminis saepe magis ardua est quam ōra maris. 6. Permūtātiō mercium antīquior est quam ūsus pecūniae.

Nepravilno stopnjevanje

1. Hibernia insula minor est quam Britannia. 2. Mare Mediterraneum maius est mari Adriatico. 3. Ordo senatorius in maiore honore erat quam ordo equester. 4. Sueborum gens maxima et bellicosissima erat Germanorum omnium. 5. Digitus minimus tenuissimus est.

6. Iustum bellum servitute melius est. 7. Bolētus optimus fungorum nostrorum est. 8. Malus est error, peior defensio erroris, pessimum mendacium.

9. Industria saepe plus valet quam robur. 10. In schola hodie plures discipuli sunt quam heri. 11. Imperium plurimum in bello periculosum est. 12. In prato plurimae et optimae herbae sunt.

13. Nihil homine invidio nequius est. 14. Sokrates vir frugalissimus Atheniensium erat.

§ 64

1. Nesloga državljana je državi škodljivejša kakor četa sovražnikov. 2. Kaj je boljše in slajše (od) medu? 3. Luna je manjša kakor zemlja, a sonce je večje (od) zemlje. 4. Sramotno življenje je slabše kakor smrt. 5. Vaja je najboljša učiteljica. 6. Azija je največji del zemlje, Avstralija najmanjši. 7. Sovražnikov (nomin.) je bilo več kakor naših vojakov (nomin.). 8. V naših šolah je zelo mnogo učencev.

PRISLOV (ADVERBIUM) (§ 45)

Stopnjevanje prislova

§ 65

Pozitiv

Sedanja čas glagolov 3. konjugacije:

crēd-ō	crēd-i-mus
crēd-i-s	crēd-i-tis
crēd-i-t	crēd-u-nt

I

1. Aquila altē volat. 2. Rōmānī in theātrō clāmābant: pulchrē, bene, rectē.

II

a) 3. Cūr turpiter terga vertitis? 4. Militēs ācrit̃er et atrō-citer pugnābant.

b) 5. Vehementer errās, sī id crēdis. 6. Militēs bonō duci libenter pārent.

III

7. Fēlicem rārō videō, Philippum saepe. 8. Sērō medicīna parātur. 9. Discipulus sēdulō discit. 10. Iam diū tē exspectō. 11. Vitia facile vituperantur, nōn facile (difficulter) ēmendantur.

§ 66

Komparativ in superlativ

1. Aquila altius volat quam columba. 2. Fēlix diligentius discit quam Victor. 3. Pēius vivō quam tū. 4. Quō rār̃ius tē videō, eō magis tē dēsiderō.

5. Aquila altissimē volat. 6. Fēlix diligentissimē discit. 7. Dominī Rōmānī servōs pessimē tractābant. 8. Est mihi optimē.

§ 67

1. Dobri starši otroke prav vzgajajo. 2. Dobro odgovarjaš. 3. Naši vojaki so se hrabro bojevali. 4. Modro upravljajte državo!

5. Marka redkeje vidim kakor Viktorja. 6. Naši vojaki so se bojevali bolj hrabro kakor sovražniki.

7. Grki so se zelo hrabro bojevali s Peržani.

ŠTEVNIK (NUMERALE) (§§ 47, 48)

1. Glavni števnik (numerālia cardinālia)

§ 68

1. Salūs rei pūblicaē antīquīs temporibus saepe in virtūte ūnīus virī erat (je bila odvisna od). 2. Militēs ūnō animō et ūnā vōce proelium postulābant. 3. Unās litterās habeō. 4. Duo amīcī ūnus animus in duōbus corporibus sunt. 5. Duōs oculōs et duās aurēs habeō. 6. Gallia dīvisa erat in partēs trēs. 7. Tempora annī quattuor sunt: vēr, aestās, autumnus, hiems. 8. Quot sunt duo et tria? Duo et tria sunt quīnque. 9. Antīquissimus Rōmānōrum nummus erat ās (vel libra). Duo assēs et sēmis nōminābātur sēstertius (HS). Dēnārius decem assium erat. 10. Annus duodecim mēnsium est. 11. Quot annōs nātus es? Undēvīgintī. 12. Militēs vīgintī ūnus cum vīgintī septem hostibus pugnābant.

§ 69

1. Mēnsis Februārius duodētrīgintā vel ūndētrīgintā diērum est. 2. Mēnsis Iūlius trīgintā ūnīus diērum est. 3. Legiō Rōmāna trīgintā manipulōrum vel sexāgintā centuriārum erat. 4. Duodēquadrāgintā annōs tyrannus Syrācūsārum fuit Dionysius. 5. Homō septuāgintā annōs nātus senex est. 6. Trīgintā quīnque et sexāgintā quattuor sunt ūndēcentum (ali: nōnāgintā novem). 7. Vēr diēs habet XCI, aestās XCIV, autumnus XCI, hiems XXCIX (Varrō).

§ 70

1. Annus spatium trecentōrum sexāgintā quīnque vel sex diērum est. 2. Spatium mīlle annōrum decem saecula continet. 3. Classis Xerxis mīlle et ducentārum nāvium longārum fuit. 4. Sacer mōns tria ab urbe mīlia passuum abest. 5. Legiō Rōmāna quattuor, quīnque vel sex mīlium peditum erat. 6. Helvētiōrum finēs in longitudinem mīlia passuum CCXL, in lātitudinem CLXXX patēbant.

1. Delo dveh ali treh več velja kakor delo enega. 2. Dve nogi in dve roki imam. 3. Ena in tri je štiri. 4. Anton je deček štirih let. 5. 21 legij in 5 legij je 26 legij. 6. Koliko let je star tvoj oče? 59. 7. Koliko je 100 in 800? 900. 8. Doba 1000 dni ima (= vsebuje) 24.000 ur. 9. 1000 korakov in 2000 korakov je 3000 korakov.

2. Vrstilni števniki (numerālia ordinālia)

1. Quota hōra est? Hōra est prima (secunda, tertia). 2. Epistula VII. diē mēnsis Iūniū data est. 3. Primus annī mēnsis antiquissimis temporibus Mārtius fuit, itaque Iūlius Quintilis, Augustus Sextilis appellābatur; September tum septimus mēnsis erat. 4. Duodecimus et ultimus mēnsis December est. 5. Primō diēi mēnsis apud Rōmānōs nōmen fuit Kalendae, quīntō Nōnae, tertiō decimō Idūs; mēnsibus autem Martiō, Māiō, Iūliō, Octōbri septimō diēi nōmen fuit Nōnae, quīntō decimō Idūs. 6. Undēvicesimō diē mēnsis Octōbris (ante diem decimum quārtum Kalendās Novembrēs) liberātiōnem capitis civitātis nostrae celebrāmus. 7. Hadriānus imperii annō vicesimō ūnō animam efflāvit.

1. Cohors decima pars legiōnis fuit, manipulus trīcēsima, centuria sexāgēsima. 2. M. Aurēlius ūnō et sexāgēsimō, Nerva septuāgēsimō alterō aetātis annō animam efflāvit. 3. Maxima sēditiō servōrum in Italiā contrā dominōs Rōmānōs ab a. a. ae. n. quārtō et septuāgēsimō usque ad annum septuāgēsimum ūnum fuit; dux sēditiōnis Spartacus fuit. 4. Ab a. a. ae. n. quīngentēsimō decimō usque ad annum trīcēsimum ūnum Rōma rēs pūblica libera fuit. 5. Quō annō nāta es? Annō millēsimō nōngentēsimō duodēquadrāgēsimō nāta sum. 6. Finis secundī belli mundāni a. ae. n. millēsimō nōngentēsimō quadrāgēsimō quīntō fuit.

1. Marko je učenec četrtega razreda. 2. Koliko je ura? Ura je osem. 3. Mesec je dvanajsti del leta. 4. Danes je šestnajstega (16. dan meseca). 5. Ura je 24. del dneva. 6. Dan je 365. del leta. 7. Leta 390. pr. n. št. so Galci uničili (dělēvērunt) rimsko vojsko pri reki Aliji. 8. Moja mati se je rodila (= je rojena) leta 1907.

ZAIMEK (PRONOMEN)

1. Osebni zaimki (prōnōmina persōnālia)

(§ 49)

§ 75

I

1. Ego māior sum quam tū. 2. Parentēs semper memorēs sunt tuī. 3. Rēs mihi et tibi placet. 4. O mē miserum! 5. Quis tē videt? 6. Nēmō est mihi tē amīcus antiquior. 7. Apud Mārcum fuī, Lūcius ūnā mēcum fuit. 8. Tēcum mihi rēs est.

9. Nōs laudāmus, vōs vituperātis. 10. Memorēs este nostrī, sicut nōs memorēs sumus vestrī. 11. Quis nostrum ex omnī parte beātus est? 12. Iūlius nōbiscum ambulābat.

II

Osebno-povratni zaimki (prōnōmina persōnālia reflexīva)

a) 12. Nōn solum meī memor sum, sed etiam vestrī. 13. Nōn nōbīs solum nātī sumus, sed etiam reī pūblicae.

b) 14. Nimius amor suī turpis est. 15. Quī sē solum amat, quī sibi solum amīcus est, ā nullō amātur. 16. Homō iustus dē sē sēvērissimē iūdicat. 17. Rēs ita sēsē habet. 18. Militēs fortēs in sēsē spem habent.

1. Prijatelj se me vedno spominja. 2. Mene vesele knjige, tebe igre. 3. Kar meni ugaja, tebi ne ugaja. 4. Kdo je srečnejši (od) tebe? 5. S teboj se rad' sprehajam. 6. Vsi dobri so z nami. 7. Kdo vas ljubi, kdo se vas spominja? 8. Država je skupna mati nas vseh.

9. Knjige nosim vedno s seboj. 10. Samo sebe vidi. 11. Leni učenci ne škodujejo samo sebi, ampak vsej skupnosti.

2. Svojilni zaimki (prōnōmina possessiva) (§ 50)

I

1. Mē meae rēs dēlectant, tē tuae. 2. Socii vestri amīci nostrī sunt.

II

Svojilno-povratni zaimki (pr. poss. reflexiva)

a) 3. Cūr iūdicium tuum semper mūtās? — b) 4. Sapiēns omnia sua sēcum portat.

1. Jugoslavija je moja domovina, Rusija tvoja. 2. Moji starši so z vašimi starši v mestu. 3. Svojo domovino ljubimo. 4. Dobri ljudje ljubijo svoje starše. 5. Kaj nosite s seboj?

Dē familiā Rōmānā

1. Patrī meō nōmen est Quīntus, māter mea Tullia est. 2. Māter mea uxor (coniunx) patris meī est, pater meus coniunx mātris meae est. 3. Duo frātrēs et duae sorōrēs mihi sunt. 4. Frāter patris meī patruus meus est, frāter mātris

meae avunculus meus. 5. Pater patris mei avus meus est, ego nepos avi mei sum. 6. Soror mea neptis avi mei est. 7. Mater patris mei avia mea est. 8. Fratres et sorores consanguinei mei sunt.

9. Uxor mea nurus parentum meorum est, pater meus socer uxoris meae est. 10. Ego gener parentum uxoris meae sum. 11. Fratres et sorores uxoris meae affines mei sunt. 12. Affines et consanguinei propinqui mei sunt. 13. In familia nonnumquam etiam privigni et privignae sunt.

3. Kazalni zaimki

(prōnōmina dēmōnstrātīva) (§ 51)

§ 80

1. Haec res publica patria nostra est, huius civis sumus. 2. Ego vobis hoc suadeo. 3. Fortuna nunc huic, nunc illi amica est. 4. Quid te in hac urbe delectare potest, amice? 5. Hi montes, hae silvae, haec omnia nos delectant. 6. Hic niger est, hunc tu, Romane, caveto! 7. Quae (kakšno) tua est ista vita, amice? 8. Muta iam istam mentem! 9. Homo mobilis nunc hoc, nunc illud laudat. 10. Ulixes et Achilles clari sunt; huius fortitudo, illius prudentia clara est. 11. Senectus ipsa morbus est. 12. Homo piger ipse sibi nocet. 13. Falsa est opinio: Ego mihi ipsi proximus sum.

§ 81

1. Apud Helvetios longe nobilissimus fuit Orgetorix. Is dux coniurationis nobilitatis fuit. 2. Sapientia pulcherrima virtus est; ea omni laude digna est. 3. Helvetii cum Germanis pugnant, cum aut finibus suis eos prohibent aut ipsi in eorum finibus bellum gerunt. 4. Proditor eiusque socii rei publicae perniciem parabant.

5. Notum est illud (oni izrek) philosophi Graeci: idem fluvijs non semper idem est. 6. Eidem homini non semper idem placet. 7. Mores hominum non semper iidem sunt.

8. Eadem remedia nōn omnibus salūbria sunt. 9. Fructūs eārundem arborum nōn semper eādem māgnitūdine sunt. 10. Nōn eaedem rēs omnibus ūtilēs sunt.

§ 82

1. To mesto je moja domovina. 2. Ta knjiga je moja, tista je tvoja. 3. Marko je priden, Anton len; tega učitelj graja, onega hvali. 4. Tri hčere ima; najmanjša (med) njimi je stara 12 let. 5. Tulija in njene prijateljice so bile pri nas. 6. Tvoji in moji starši stanujejo v isti vasi. 7. Feliks in Viktor sta v istem razredu.

4. Vprašalni zaimki (prōnōmina interrogatīva) (§ 53)

§ 83

1. Quis in classe tuā tibi carissimus condiscipulus est? 2. Quid igitur cēnsēs? 3. Cuius vīta vērē beāta est? 4. Cui plūrima beneficia dēbētis? 5. Quem nōn dēlectat suāvis avium cantus? 6. Cum quō saepissimē ambulās?

7. Quae urbs caput cīvitātis nostrae est? 8. Quod metallum ūtilissimum est? 9. Quō annī tempore noctēs longissimae sunt? 10. Quibus hominibus nōmen Homērī ignōtum est? 11. Cum quibus sociīs in officīnā labōrās? 12. Duōs filiōs habēs; uter māior nātū est, utrī nōmen est Philippus?

5. Oziralni zaimki (prōnōmina relatīva) (§ 52)

§ 84

1. Quī sē excūsāt, sē accūsāt. 2. Nōn est bona māter, quae vitia liberōrum suōrum excūsāt. 3. Quod nocet, saepe docet. 4. Quod nōmen est sociō, quōcum labōrās? 5. Quī culpā liberī sunt, beātī sunt. 6. Sunt animālia, quae oculis nōn cernimus. 7. Condiscipulī, quibuscum saepe ambulō, sēduli sunt. 8. Nōn est bonus homō is, quī melior est pessimīs.

1. Kaj je dobro, kaj slabo? 2. Kaj nosiš? 3. Katerih grških pesnikov imena poznaš (= so ti znana)? 4. Katerega leta (abl.) si se rodil? 5. S čim (= s katero rečjo) nisi zadovoljen? 6. Kdo je srečen? Kdor je brez (prost) krivde. 7. Ti ono grajaš, kar jaz hvalim. 8. Nehvaležni ste onim, ki jim dolgujete največ dobrot.

6. Nedoločni zaimki (prōnōmina indēfīnīta) (§ 54, IV)

1. Nēmō ex omnī parte beātus est. 2. Nēmō Thēbānus Epamīnōndae pār erat eloquentiā. 3. Nullius bonī possessiō sine sociō iucunda est. 4. Quis nulli vitiō obnoxius est? 5. Probus invidet nēmini.

6. Nihil sine causā. 7. Nulla rēs vehementius rem pūblicam continet quam fidēs. 8. Homō nēquam nullius rei cūram habet. 9. Rōmānī dē nullā rē magis cōgitābant quam dē rē pūblicā.

7. Pronominalni adjektivi (§ 54, IV)

1. Agēsilāus alterō pede claudus erat. 2. Fuērunt Athēnīs duae factiōnēs, quārum ūna populī causam agēbat, altera optimātium. 3. Fulvus Ambustus ex duābus filiīs alteram Liciniō Stolōnī plēbēiō, alteram Aulō Sulpiciō patriciō coniugem dedit. 4. Alter alterius auxiliō ēget. 5. Aliud est vituperāre, aliud ēmendāre. 6. Laudābant aliī, aliī vituperābant.

7. Sōlus in silvā errābat. 8. In rēbus adversīs saepe sōli sumus. 9. Rēs praetōribus erat nōta sōlis.

10. Alexander Māgnus tōtius Asiae dominus erat.

1. Kdor nikogar ne ljubi, ni od nikogar ljubljén. 2. Ne potrebujem nobene pomoči (= pomoči nikogar). 3. Zdaj ni-

česar ne potrebujem. 4. Eno oko Grecije so bile Atene, drugo Lacedemon. 5. Vojaki so zahtevali drugega poveljnika. 7. Mati je sama. 8. Ves dan nič ne dela.

8. Soodnosni zaimki (prōnōmina correlātiva) (§ 55)

§ 89

1. Quot capita, tot sententiae. 2. Quot annōs nātus es? 3. Quālis vestis tibi placet? 4. Praeceptum rei pūblīcae nostrae est: Quālis lābor, tāle praemium. 5. Quantum labōrās, tantum obtinēs. 6. Prō hīs tantīs totque beneficiīs grātiās tibi agō.

§ 90

1. Kakršen človek, takšen govor. 2. Koliko učencev je danes v šoli? Toliko kakor (= kolikor) včeraj. 3. Nikogar ljubezen ni tolikšna kakor (= kolikršna) ljubezen matere do otrok.

POMOŽNIK (VERBUM AUXILIARE) ESSE (§ 88)

§ 91

Ind. in konj. prez. in impf., fut. I, imper., inf. prez., partic. fut. 1. Cūr contentī nōn estis? 2. Attentus es, Mārce! 3. Cōsulibus salūs rei pūblīcae suprema lēx estō! 4. Ventūrae memorēs iam nunc estōte senectae! 5. Cōsulēs duo suntō!

6. Sīs fēlicior Augustō, melior Trāiānō! 7. Sit tibi terra levis! 8. Nē sīmus sēvērī iūdicēs aliōrum!

9. In rēbus adversīs fortēs erāmus. 10. Hic sum, ubi vōs numquam eritis. 11. Si rēs futūrae nōbīs nōtae essent, saepe miserī essēmus.

§ 92

1. Naj bo (konj. prez.) mera pri (in) stvareh! 2. Domo-
vina naj nam bo (imper. II.) dražja (od) življenja! 3. Pravice
državljanov naj bodo (imper. II.) enake! 4. Bolni smo bili

(za) ranami. 5. Ako boste pridni, boste srečni. 6. Žalostno je biti sam. 7. Ko bi nam bila znana ura smrti, bi bili nesrečni (= bedni).

§ 93

Ind. in konj. pf. in pluspf., fut. II. 1. Fuimus Troēs, fuit Ilion. 2. Multae gentēs Rōmānīs obnoxiae fuērunt quae olim liberae fuerant. 3. Verba mea nē tibi molesta fuerint! 4. Amīcīs in rēbus adversīs auxiliō fuisse laudābile est. 5. Nisi ita fuisset, nunc miser nōn essem. 6. Utinam heri apud mē fuissēs!

§ 94

1. Delo je bilo danes težje, kakor je bilo včeraj. 2. (Najsi) ste bili (konj. perf.) bogati, (najsi) ste bili mogočni, srečni niste bili. 3. Kakršna bo vaša hrabrost (= močatost) v bitki, vojaki, takšna bo nato blaginja države. 4. Ko ne bi bilo (v) onem času Agezilaja (nomin.), bi ne bilo Šparte.

Sestavljenke (composita) z esse (§ 89)

§ 95

1. Amor suī in hominibus inest. 2. Verba mihi dēsunt. 3. Militibus nostrīs omnia deerant, animus nōn deerat. 4. Oc-cāsiō mihi dēfuit. 5. Amīcīs in rēbus adversīs dēfuisse turpe est. 6. Discordia rei pūblīcae plūrimum obest. 7. Nē obsīs sociīs! 8. In urbe contentus nōn sum, nam tū abes. 9. Trēs mēnsēs aberō. 10. Tyrannum praesentem et absentem omnēs timent. 11. Nox adest, properāte! 12. Orāmus vōs, ut nōbīs adsītis (= nē nōbīs dēsītis). 13. Omnia mihi nōta sunt, nam cōram adfuī.

§ 96

1. Populō Rōmānō magistrātūs praeerant. 2. Periclēs quadrāgintā annōs rei pūblīcae Athēniēnsium praefuit. 3. Inter exercitum nostrum et hostēs mōns intererat. 4. Multum interest inter adūlātōrem et vērū amīcum. 5. Lacedaemoniī pūgnae Marathōniae nōn interfuerunt. 6. E pugnā vīginti ūnus militēs superfuerunt. 7. Pater filiō superfuit.

§ 97

1. Hoc nōn modo nihil prōdest, sed etiam obest. 2. Prōsit!
3. Obesse facile est, prōdesse difficile. 4. Utinam mox ex
urbe migrāre possimus! 5. Prōderant miseris, sī poterant.
6. Intererō sermōnī vestrō, sī poterō. 7. Pueri hoc potuerunt,
virī nōn poterunt? 8. Utinam patrem mortuum ad vītam re-
vocāre possem! 9. Obesse potuisse, sed nōn offuisse laudābile
est. 10. Utinam omnēs sociōs servāre potuissēs!

§ 98

1. Nič ti ne manjka in ne (neque) bo manjkalo. 2. Rim-
ljanom je pomagala (= ni manjkala) sreča. 3. Rimskemu im-
periju so mnogo stoletij načelovali (pf.) cesarji. 4. Ljudje,
ki ne delajo, ne škodujejo samo sebi, ampak tudi skupnosti.
5. Vsi učenci so prisotni, nihče ne manjka (= ni odsoten).
6. Gora je bila od reke oddaljena 20.000 korakov. 7. Med
Galijo in Germanijo je reka Ren. 8. Aristid se je udeležil
bitke pri Salamini. 9. Sloga koristi in bo vedno koristila naši
državi. 10. Želimo, da koristite skupnosti. 11. Marko bi ti ko-
ristil, ko bi mogel. 12. Odsotni vam ne bi bili mogli (1. os.)
koristiti. 13. Pomagal ti bom, ako bom mogel.

§ 99

Thēbānus et Lacedaemonius

Thēbānus, quī diū in ūnō pede stāre poterat, Lacedae-
moniō: »Nēmō vestrum superāre mē potest.« Tum ille: »Nōs
nōn possumus, sed ānserēs possunt.«

§ 100

Dē exercitū Rōmānō

1. Exercitū Rōmānō imperātor praeerat. 2. Imperātōrēs
plērumque cōsulēs erant, rārius dictātōrēs. 3. Plūribus le-
gionibus lēgātī praeerant. 4. Sī imperātor aberat, ūnus ē lē-
gātis imperābat, quī lēgātus prō praetōre appellābatur.
5. Dux equitātūs magister equitum erat.

6. Omnēs gradūs superiōrēs nōbilēs, hominēs senātōrii ōrdinis tenēbant, rārissimē homō ē plēbe, ut Marius, quī homō novus appellābātur. 7. Centuriōnēs solum hominēs ē plēbe erant. 8. Etiam in exercitū inter nōbilēs et plēbem multum intererat.

9. Signa legiōnum aquilae argenteae erant. 10. In exercitū Rōmānō disciplīna valēbat. 11. Rōmānī nōn solum virtūte, sed etiam disciplinā victōrēs gentium fuērunt.

PRAVILNI GLAGOLI

1. konjugacija: osnove na -ā (§ 63)

A. Aktiv

1. Presentova osnova: laudā-

§ 101

1. Dum spīrāmus, spērāmus. 2. Dē asinī umbrā disceptant. 3. Quid spērem? 4. Nē cūrēs, sī malī tē vituperant! 5. Frūctū, nōn foliis arborem aestimā! 6. Laudātōte, quod laude dignum est! 7. Socii rem commūnem cūrantō!

8. In officinā labōrābāmus. 9. In pāce patriam nostram labōre renovābimus. 10. Pueri nostri cum viris dē industriā certābunt. 11. Errāre humānum est. 12. Sī bonis cōsiliis obtemperārēs, nōn aberrārēs.

§ 102

1. Erranti viam mōnstrātō! 2. Quid militibus arma portantibus invium est? 3. Pulvis dēnsus sīgnum hostium appropinquantium erat. 4. Nōn est causa festinandī. 5. Amicus meus natandō operam dat. 6. Excūsandō tē accūsās. 7. Tauri ad arandum apti sunt.

§ 103

1. Kam hitite, tovariši? 2. Delajmo, prijatelji, da hitro obnovimo (konj. prez.) državo! 3. Ne poslušajte slabih nasvetov! 4. Poskusite srečo! 5. Ljudje naj se ogibljejo (imper.

11.) sramotnih (reči)! 6. V vojni so naši možje, mladeniči, žene in dekleta prenašali glad in mraz. 7. Državo bomo podpirali, kolikor bomo mogli. 8. Delati je častno. 9. Ko bi pridno delali, bi domovino hitro obnovili (1. os.). 10. Vojaki, (ki) se hrabro bojujejo, ohranijo državo. 11. Hvaležni bodite prijateljem, (ki) grajajo vaše napake! 12. Dalmatinci so izkušeni mornarji (= večji plovbe: gerundij). 13. Poljedelci so bili trudni (od dela: gerundij).

2. Perfektova osnova: laudāv-

§ 104

1. Cūr iūdicium vestrum mūtāvistis? 2. Populus sēnātus-que Rōmānus post maximās clādēs nōn dēspērāvit. 3. Graecī Trōiam decem annōs oppugnāvērunt. 4. Nē vestra solum commoda spectāveritis, sed ante omnia rem commūnem cūrāte! 5. Advolā, sī tē vocāverō! 6. P. Cornēlium Scipiōnem, quia Carthāginem superāverat, Africānum appellāvērunt. 7. Sē ipsum superāvisse pulcherrima victōria est. 8. Quis Achillem celebrāvisset, sī Homērus nōn fuisset? 9. Nisi fortiter pugnāvissētis, patria nunc libera nōn esset.

§ 105

1. Razveselila so me tvoja pisma. 2. Ker smo premagali sovražnike, živimo zdaj v miru. 3. Kdor bo samega sebe premagal, bo resnično zmagovalec. 4. Ne pripoveduj vsega vsem! 5. Aleksandra so imenovali Velikega, ker je osvojil Azijo. 6. Ko bi bili vojaki hiteli, sovražniki ne bi bili zavojevali mesta.

3. Supinova osnova: laudātu

§ 106

1. Herculēs, incredībile memorātū, Cerberum ad superōs trānsportāvit. 2. Sabīnī in urbem Rōmam migrāvērunt lūdōs spectātum. 3. Hamilcar exercitum in Hispāniam transportātūrus sacrificāvit.

1. Zavezniki so se bližali, da bi zahtevali (= zahtevat) pomoč. 2. Rimljani so zavzeli ravnino, da bi oblegali (= hoteč oblegati) mesto. 3. To je (= smatram) vredno omeniti.

B. Pasiv

1. Presentova osnova

1. Meritō vituperāminī, puerī mendācēs. 2. Tempora mutantur et nōs mūtāmur in illīs. 3. Amā, ut amēris! 4. Cūrāte, nē ā bonīs vituperēminī! 5. A Rōmānīs quotannis Saturnālia celebrābantur. 6. Quia dīligentēs erātis, ā magistrīs laudābāminī. 7. Vērī amīcī nōminābiminī, sī amīcīs semper fidem servābitis. 8. Ut amābis, ita amāberis. 9. Sī tempora mūtarentur, nōn dēspērārēmus. 10. Sī amīcōs in rēbus adversīs nōn adiuvārēs, meritō vituperārēris.

11. Regiō imperiō duo suntō iūque cōsulēs appellantor! 12. A rōbustiōre superārī turpe nōn est. 13. Laudēmus laudanda, vituperēmus vituperanda! 14. Toleranda vōbīs imperantur, nōn intoleranda. 15. Numerus, quī multiplicātur, (numerus) multiplicandus est.

1. Starši in učitelji te vzgajajo (pas.). 2. Trudni popotniki se okrepčajo (z) vodo. 3. Želimo, da vas učitelji hvalijo (pas.). 4. Rimske dečke so vzgajali grški sužnji (pas.). 5. Dobri te bodo hvalili (pas.), ako boš pošten. 6. (Z) delom se bo izboljšal vaš življenjski položaj (= položaj vašega življenja). 7. Hrabrih mož sovražniki ne bodo premagali (pas.). 8. Ko se ne bi vojaki hrabro bojevali, bi sovražniki pustošili naša polja (pas.). 9. Ladjo naj krmari (imper. II.) pameten krmar (pas.)! 10. (Kar) se mora ločiti, naj se loči (imper. II.)!

2. Supinova osnova

§ 110

1. Hannibal ā Rōmānīs superātus in Asiā habitābat. 2. A virō laudātō laudātum esse honestum est. 3. Alexander, rēx Macedonum, ab Aristotele ēducātus est. 4. Trēs hōrās ācritēr pugnātum est. 5. Incolae ex oppidō migrāvērunt, sicut iis imperātum erat. 6. Sī interrogātī eritis, respondēte! 7. Utinam socius meus servātus sit! 8. Rōmānī ab Hannibale superātī essent, nisi cīvium suōrum invidiā dēbilitātus esset.

§ 111

1. Rimljani so osvojeno Kartagino do tal porušili. 2. (V) treh bitkah je Aleksander Veliki premagal in v beg zapodil čete Peržanov (pas.). 3. Aleksander Veliki je bil vse življenje (per tōtam vītam) hvaležen Aristotelu, ki ga je vzgojil (pas.). 4. Ko bo naša domovina obnovljena, bomo srečni. 5. Ko se naši vojaki ne bi bili hrabro bojevali (pas.), naša domovina ne bi bila osvobojena.

§ 112

I z r e k i

1. Nōn pūrgat peccāta, quī negat.
2. Numquam malum malō cūratur.
3. Verba ligant hominēs, taurōrum cornua fūnēs.

§ 113

Graeci ante Trōiam

1. Graeci Trōiam decem annōs oppugnāvērunt, sed expugnāre nōn potuerunt. 2. Fortissimus omnium Graecōrum Achillēs erat, prūdētissimus Ulixēs. 3. Dum Achillēs pūgnābat, Graeci victōrēs erant. 4. Sed Achillēs ab Agamemnone, duce Graecōrum, laesus aliquamdiū ā pūgnā āfuit; tunc Trōiānī validiōres erant. 5. Cum autem Patroclus, amīcus Achil-

lis, ab Hectore, fortissimō virō Trōiānōrum, superātus et necātus esset, Achillēs rursus pugnīs intererat et Hectorem necāvit. 6. Decimō annō Trōia ā Graecīs dolō Ulixīs expugnāta est.

§ 114

Villa rŭstica Rōmāna

1. Villa rŭstica prope silvam sita est in regiōne amoenissimā, quae tōtum diem sōle illustrātur. 2. Prope villam fōns clārus aquae est.

3. In cellā, quae prope culinam est, varia cibāria conservantur, in culinā cibus praeparātur et familia ad cēnam congregātur. 4. Iuxta villam stabulum est, in quō bovēs, vaccae, vitulus sunt. 5. Ante stabulum sterquilinum, acervus stercoris, est. 6. Nōn longē ā stabulō suile est, deinde gallinārium. 7. Gallus in sterquilinō stāns primō māne cantat et cantū suō agricolam eiusque familiam ē somnō excitat et ad labōrem incitat.

8. Fructūs, ut frūmenta et legūmina, in cellīs cōservantur, faenum et strāmentum in tabulātō. 9. Est locus et plaustris et variīs instrūmentis. 10. Rŭsticō pulchrum pōmārium est, in quō directi ordinēs arborum pōmiferarum sunt.

2. konjugacija: osnove na -ē (§ 65)

A. Aktiv

1. Presentova osnova: dēlē-

§ 115

1. Sī tū valēs, bene est, ego valeō. 2. Sī corpus exercētis, valētis. 3. Taceās! 5. Optō, ut maneātis. 6. Puer tēlum nē habeat! 7. Nē timeāmus mortem! 8. Rīsum teneātis, amīcī! 9. Valeant civēs meī!

10. Abstinē manūs ab aliēnīs pecūniīs! 11. Valēte, sociī! 12. Cōsulēs militiae summum iūs habentō, nēminī pārentō!

13. Nivis cāsus animōs mīlitum Hannibalis terrēbat.
14. Vēr erat, prāta virēbant, flōrēs flōrēbant, avēs in silvīs cantābant. 15. Proximā nocte castrā movēbimus. 17. Difficile est omnibus placēre. 17. Hominēs malī, nisi poenam timērent, lēgibus nōn pārērent.

18. Bene monentī pārēte! 19. Ars docendī difficilis est. 20. Hannibal ad parendum et imperandum habilis erat. 21. Memoria exercendō firmātur.

§ 116

1. Ne ukazujem, ampak svetujem. 2. Dobri učenci se zanimajo za znanost in se udeležujejo prostovoljnega dela. 3. O da bi videl (1. os.) oni dan! 4. Ne bojte se sovražnikov! 5. Vadijte telo, da boste zdravi (konj. prez.)! 6. Mnogo tisoč vojakov je ležalo po bitki na (bojnem) polju. 7. Tukaj bomo ostali. 9. Učenci morajo ubogati učitelja. 10. Prijetno je sprehajati se po (= v) zelenočih travnikih. 11. Starši koristijo otrokom (z) opominjanjem.

2. Perfektova osnova: dēlēv-

§ 117

1. Omnēs epistulās meās dēlēvī. 2. Multa oppida nōn exstant, quae aliquandō floruērunt. 3. Nē timueris, puer! 4. Ibi habitābitis, ubi ego iūsserō. 5. Bene imperābitis, si modestē pārueritis. 6. Lacrimae mātris nihil magis eum mōvērunt, quam precēs meae mōverant. 7. Sōlāmen miseris sociōs habuisse malōrum. 8. Si tacuissēs, philosophus mānsissēs.

§ 118

1. Rimljani so leta 146. pr. n. št. razdejali Kartagino in Korint. 2. Pokaral sem dečka, ki je uničil moje pismo. 3. Kar bom videl, vam bom sporočil. 4. Škodovati (inf. pf.) domovini je sramotno. 5. Ko bi ga bil opomnil (2. os.), bi te bil ubogal.

5. Supinova osnova: dēlētu-

§ 119

1. Vulnus foedum erat vīsū. 2. Hominēs in circum properābant lūdōs vīsum. 3. Babylonīi ex urbe properābant Alexandrum Māgnum appropinquantem vīsūrī. 4. Omnibus placitūrus multis displicet.

§ 120

1. Radi gledamo, kar je prijetno videti (sup. na -ū). 2. Gimnazijski ravnatelj stopi v razred, (da) opomni (sup. na -um) nemarnega učenca. 3. Zadržite sovražnike, ki hočejo razdejati (= razdejati hoteče) mesto!

B. Pasiv

1. Presentova osnova

§ 121

1. Puerī ā magistrīs docentur et exercentur. 2. Terrae mōtū vehementer terrēmur. 3. Poena adhibeātur ēmendandī grātiā. 4. Parentēs optant, ut ā bonīs magistrīs doceāminī. 5. Adolēscentēs armīs exerceantur. 6. Gygēs ā nūllō vidēbātur, ipse autem vidēbat omnēs. 7. Sī neque cōsiliis neque precibus monēbiminī, poenīs monēbiminī. 8. Sī nōn nātūrā, poenā ab iniūniā arcērēminī. 9. A magistrīs perītīs libenter monēre! 10. Animī et corporis facultātēs exercentor! 11. Et monēre et monērī proprium est vērae amicitiae. 12. Dēlēte dēlenda!

§ 122

1. Ako te prijatelj opominja (pas.), ubogaj! 2. Poveljnik želi, da se vadite (v) orožju. 3. Zaman so ga opominjali (pas.), naj molči (konj. impf.). 4. Prihod sovražnikov nas ne bo prestrašil (pas.). 5. Katon je svetoval, naj se Kartagina razdene. 6. Lene učence mora učitelj opominjati (pas.).

2. Supinova osnova

§ 123

1. Amnis imbribus auctus periculōsus erat. 2. Aspectū hostium territum esse militi turpe est. 3. Adventū Hannibalis in Italiam Rōmānī vehementer territī sunt. 4. Hannibal, ā quō multōs annōs tōta Italia maximō terrōre complēta erat, a. a. ab. n. CCII. ad Zamam ā P. Cornēliō Scīpiōne Africānō māiōre superātus est. 5. Achillēs, nisi senem patrem habuisset, fortasse precibus Priamī mōtus nōn esset. 6. Frūstrā monitum esse sīgnum malī animī est.

§ 124

1. Meščani so mesto, ki so ga sovražniki razdejali (= od sovražnikov razdejano mesto), obnovili. 2. Kartagino je razdejal leta 146. pr. n. št. P. Kornelij Scipion Mlajši. 3. Ko bi bili sodržavljani ubogali Hanibala. Rimljani ne bi bili razdejali Kartagine (pas.).

§ 125

I z r e k i

1. Nihil semper flōret.
2. Verba volant, scripta manent.
3. Spērāre prūdentius est quam timēre.

§ 126

D i s t i h

Pōma dat autumnus, fōrmōsa est messibus aestās,
Vēr praebebet flōrēs, igne levātur hiems.

§ 127

O s e l v l e v j i k o ž i

1. Asinus aliquandō leōnis pelle indūtus reliquās bēstiās terrēbat. 2. Etiam vulpem callidam terrēre temptāvit, sed haec, asinī aurēs vidēs: »Speciē tuā, inquit, ego quoque valdē terrērer, nisi aurēs tuās vidērem.«

4. konjugacija: osnove na -ī (§ 67)

A. Aktiv

1. Prezentova osnova: audī-

§ 128

1. Tubae sonum audiō. 2. Tibi servīs, sī reī pūblicae servīs. 3. Dum fēlēs dormit, mūs gaudet. 4. Esurīmus et sitīmus. 5. Unde venītis, hospitēs? 6. Dormī, puer! 7. Aperīte portam, hospitēs adsunt! 8. Hominem mortuum in urbe nē sepelītō! 9. Cīvēs lēgibus oboediuntō! 10. Audiāmus lēgātum Rōmānum! 11. Nē serviāmus hostibus! 12. Grātior vōbis potiō erit, cum sitiētis.

13. Hominibus ēsuriētibz cibum praebeāmus! 14. Turba audientium clāmābat. 15. Sērō venientibus ossa. 17. Aurēs habēmus ad audiendum.

§ 129

1. Ako si lačen, ti bom dal (= nudil) hrane. 2. Pridi k meni! 3. Dobro spīte! 4. Koga naj ubogam? 5. Kaj je no-vega? To boš takoj slišal. 6. Popotniku bomo odprli vrata. 7. Trojanci so spali, ko so Grki stopili v mesto. 8. (Dolžnost) dobrega državljana je, ravnati se po zakonih (= biti pokoren zakonom). 9. Sodniki bi te kaznovali, ko ne bi bil pokoren zakonom. 10. Žejnemu dajte pijače! 11. Sin je zbudil spečo mater iz spanja. 12. Vojaki so bili trudni od utrjevanja. 13. Pridni učenci radi poslušajo (= so željni poslušanja).

2. Perfektova osnova: audīv-

§ 130

1. Incolae oppidum mūnīvērunt. 2. Cūr tam sērō vēnistis? 3. Virgō, cuius pater vel māter sērvitūtem servierat, Vestālis esse nōn poterat. 4. Cum in urbem vēnerō, scribam ad tē. 5. Nē audīveritis verba adūlātōrum! 6. Septem horās dormī-visse hominī adultō sat est. 7. Pater filium sēvērē punīvisset, nisi māter īram eius flendō lēnīvisset.

1. Zakaj niste utrdili tabora? 2. Miltiad se je preselil v domovino, od koder je prišel. 3. Ko boste prišli v mesto, boste videli mnogo novega (= novih reči). 4. O da bi bil oče prišel (konj. pf.)! 5. Ko bi bil (1. os.) slišal, bi ti bil sporočil.

3. Supinova osnova: auditu

1. Terrae mōtus vehementissimus — terribile auditū — pulcherrimās Italiae regiōnēs dēvastāvit. 2. Militēs vērērunt oppidum mūnitum. 3. Populum Iugurtham auditūrum tribūnus plēbis impēdīvit.

1. Kar je sramotno slišati, je sramotno omenjati. 2. Hči je prišla lajšat materino bolečino. 3. Vojake, (ki) so hoteli utrditi (partic. fut.) mesto, so ovirali sovražniki.

B. Pasiv

1. Presentova osnova

1. Plūrimī dolōrēs tempore fīniuntur. 2. A parentibus nūtrīminī et vestīminī, sed nōn semper nūtriēminī et vestiēminī. 3. Audiātur et altera pars! 4. A militibus Rōmānīs castra vallō fossāque mūniēbantur. 5. Ab hostibus vincērēminī, sī vincerēminī.

6. Erudīminī ab optimīs magistrīs! 7. Lēx erat: Nēmō in urbē sepelītōr! 8. Improbī punīrī dēbent. 9. Audīte audienda!

1. Ako se dobro izobrazujete, boste dobro izobraževali. 2. Ako boste škodovali skupnosti, boste po pravici kaznovani. 3. Pesnika Horacija so izobraževali najboljši učitelji (pas.).

4. Vojaki bi utrdili tabor, ko jih sovražniki ne bi ovirali (pas.).
 5. Vojaki niso mogli utrditi tabora (pas.), ker so jih sovražniki ovirali.

2. Supinova osnova

§ 136

1. Hostēs arcem nātūrā mūnītam expugnāre nōn poterant.
 2. Bene ērudītum esse pulchrum est. 3. Molōn rhētor in senātū auditus est. 4. Xerxēs sacerdotēs, quī in arce Athēnārum inventī erant, necāvit. 5. Sī cōsiliō meō oboedivissēs, pūnitus nōn essēs. 6. Sī terra imbris mollita erit, agrōs arābimus.

§ 137

1. Sramotno je biti često kažnovan (inf. pf. pas.). 2. Meščani so odprli zmagoviti (= zmagovalcu) vojski vrata.
 3. Učenci so prišli prepozno v šolo, ker jih je oviralo deževje (pas.). 4. Sovražniki bi bili zavojevali tabor, ko ga vojaki ne bi bili utrdili (oboje pas.). 5. Ako boste dobro izobraženi, boste mogli državi mnogo koristiti.

§ 138

Distih

Terra salūtārēs herbās eademque¹ nocentēs
 Nūtrit et urticae proxima saepe rosa est.

§ 139

Pozni gostje

Viātōrēs: Heus, aperite ōstium! Erus: Audiō, sed quī vōs estis, quī tam sērō venītis? V.: Hoc statim audiēs; nunc cellerrimē portam aperi! E.: Iam aperiam. Aperit portam, viātōrēs intrant. V.: Athēniēnsēs sumus; ēsurīmus et sitīmus, fessī sumus. E.: Salvēte igitur! Cēnāte et dormīte bene!

§ 138: ¹ Prevedi: a tudi.

3. (mešana) konjugacija

A. Osnove na konzonant (§ 69)

I. Aktiv

1. Presentova osnova: lěg-

§ 140

1. Ego discō, tū lūdis. 2. Magister docet, discipulus discit. 3. Ovem lupō crēditis. 4. Verba docent, exempla trahunt. 5. Sperne voluptātēs! 6. Sūmite calamōs, discipulī, et scribite! 7. Hominem mortuum in urbe nē sepelitō nēve (= et nē) ūrito! 8. Rem prōpōnō, vōs eam penditōte!

9. Quid agam, quō mē vertam? 10. Adversīs rēbus nē cēdās, secundīs nē crēdās! 11. Vivat, crēscat, flōreat! 12. Ut serēs, ita metēs. 13. Carpent tua pōma nepōtēs. 14. Eurīpidis, poētae tragicī, māter holera vendēbat. 15. Nōn vīvere bonum est, sed bene vīvere. 16. Rōmānī dicēbant: »Sī Hamilcar vīveret, bellum habērēmus.«

§ 141

1. Mendācī hominī nē vērū quidem dīcentī crēdimus. 2. Gutta cavat lapidem, nōn vī, sed saepe cadendō. 3. Puerīs et puellis acrī ingeniō praeditis occāsiō discendī in rē publicā nostrā nōn deest. 4. Nihil agendō hominēs male agere discunt.

§ 142

1. Človek se uči, dokler živi. 2. Kaj pravite, tovariši? 3. Zakaj se ne učite, učenci? 4. Odprite knjige in berite! 5. Odpuščaj (imper. II.) često drugim (sg.), nikoli sebi! 6. Ne verujte lažnivcem! 7. Lažnivim ljudem ne verjamemo in ne bomo verjeli. 8. Ako boš odpuščaj slabim, boš škodoval dobrim. 9. Mnogo (neutrum pl.) bi se naučili, ko bi mnogo brali (2. os.). 10. Mi smo se učili, vi ste se igrali. 11. (Ako) bereš dobre knjige, se izobrazuješ. 12. Modrost je umetnost življenja (gerundijs).

2. Perfektova osnova: lēg-

§ 143

1. Lēgī epistulam tuam. 2. Vēnī, vidī, vīcī. 3. Satis diū vīxī. 4. Ad quem scrīpsistī epistulam? 5. Hīc quiēscit, quī numquam quiēvit. 6. Tabellārius mihi litterās tuās reddidit. 7. Hic est, quī legiōnēs nostrās cecīdit. 8. Miles graviter vulnerātus cēcidit. 9. Cūr iuvenem ad exercitum mīsistis? 10. Rōmānī cum Carthāginiēnsibus tria bella gessērunt. 11. Rōmānī ad divortia aquārū castra posuērunt.

§ 144

1. Lacaena filiō dīxit: »Nē reliqueris scūtum in proeliō!« 2. Nē neglēxeritis officia vestra! 3. Sī ratiō tē rēxerit, multōs regēs. 4. Dēsīnēs timēre, sī spērāre dēsieris. 5. Militēs sociōs, quī in pugnā ceciderant, sepelivērunt. 6. Scūtum in proeliō reliquisse apud Lacedaemoniōs turpissimum erat. 7. Hamilcar, sī dīūtius vīxisset, bellum cum Rōmānīs in Italiā gessisset. 8. Hostēs nōs vīnxissent, sī vīcissent.

§ 145

1. V gozdu sem posekal mnogo dreves. 2. Prav ste ravnali, ker (quod) mu niste verjeli. 3. Vojaki so plen razdelili med seboj. 4. Ne opustite prilike (konj. pf.)! 5. Ako mi (ad mē) boš pisal, ti bom odpisal. 6. Državljani so pozdravljali vojake, ki so premagali sovražnike. 7. Sebe samega premagati (inf. pf.) je najlepša zmaga. 8. Ko bi se bil (2. os.) pridneje učil, bi bil prej končal latinsko nalogo.

3. Supinova osnova: lectu-

§ 146

1. Paucī cognōscunt, quod difficile est cognitū. 2. Id difficile est intellectū. 3. Incolae vīcī in silvam meābant ligna petītum. 4. Cōsul exercitum comparābat Italiam dēfēnsūrus.

1. Dečki so hiteli v gozd nabirat gobe. 2. Kar je sramotno slišati, je sramotno govoriti. 3. Učenci so vzeli držala, (da) bi pisali (partic. fut.) latinsko nalogo.

II. Pasiv

1. Presentova osnova

1. Si libīdinibus regeris, miser es. 2. Frūmentum, quod autumnō seritur, aestāte metitur. 3. In forō piscātōriō piscēs venduntur. 4. Adsiduā exercitātiōne ad virtūtēs dūcimini. 5. Pater optat, ut in oppidum mittāris. 6. Fortiter pugnantes ab hostibus nōn vincēmini. 7. In forō holitōriō holus vendēbātur. 8. Militēs, sī vincerentur, ab hostibus vincirentur.

9. Ab amicis dēseri acerbum est. 10. Lēx erat Solōnis: A quō lēgēs cīvitātis contemnuntur, in exilium mittitor! 11. Legite legenda! 12. Agite agenda! 13. Numerus, quī dividitur, (numerus) dīvidendus est.

1. Vsi dobri državljani ljubijo in branijo državo (pas.). 2. Narod želi, da vojaki kar najhrabreje branijo domovino (pas.). 3. Pri nas boste dobro hranjeni. 4. Za državo zaslužne državljane so Atenci hranili na državne stroške (pas.). 5. Ko vas ne bi branili hrabri vojaki (pas.), bi prišli v oblast sovražnikov. 6. Noben napor ni mogel premagati Hanibala¹ (pasiv).

2. Supinova osnova

1. Arcus nimis tentus frangitur. 2. Littera scripta manet. 3. Haud parva res est totiēns victum esse. 4. Cōsul in forō populō Rōmānō clādem apud lacum Trasumēnum acceptam¹

§ 149: ¹ Hannibalis animus.

§ 150: ¹ Se ne prevaja.

his verbis nuntiāvit: »Pugnā magnā victi sumus.« 5. Multi hostēs in pugnā occiderunt, plūrēs in fugā occisi sunt. 6. Achillēs, quī ab Agamemnone laesus erat, aliquamdiū ā proeliō āfuit. 7. Si pōns rescissus erit, exercitus trādūci nōn poterit. 8. Hostēs in oppidum irrūpissent, nisi porta ab oppugnātis clausa esset.

§ 151

1. Poveljnik je pred bitko rekel vojakom: »Vojaki, vi se boste (kot) zmagovalci bojevali s premagano vojsko.« 2. V gozdu so posekali mnogo dreves. 3. Ahil je objokoval Patrokla, ki ga je ubil Hektor (pas.). 4. Pešci bi bili premagani, ko ne bi bili prišli konjeniki (na) pomoč (subsidiō). 5. Ako bodo sovražniki premagani, bo naša domovina svobodna.

§ 152

I z r e k i

1. Nōsce tē ipsum!
2. Surdīs auribus canis.
3. Nōn scholae, sed vitae discimus.
4. Ante victōriam nē canās triumphum!

§ 153

V o l k i n k o z a

1. Lupus caprae, quae in altō mūrō ambulābat, dixit: »Ad mē in plānitiem dēscende, hīc plūrimae et optimae herbae sunt.« 2. Capra autem respondit: »Dēscendam, si tū dēcesseris.«

§ 154

V o l k i n ž e r j a v

1. Lupus, cui os dēvorātum in faucibus haerēbat, gruem advocāvit, ut os extraheret. 2. Grūs rōstrum in faucēs lupi

immisit et os extraxit. 3. Tum mercēdem postulāvit, sed lupo dentibus frendēs: »Satis māgnam, inquit, mercēdem habēs, quod caput tuum incolume ē faucibus meis extraxistī.«

B. Osnove na vokal -u: minu-ěre (§ 69)

I. Aktiv

§ 155

1. Cōsōlātiō dolōrem minuit. 2. Exue vestem! 3. Indue calceōs! 4. Dīruite oppidum! 5. Militēs ante pugnam gladiōs acuēbant. 6. Cicerō in senātū Catilīnae dīxit: »Servī mei sī mē istō modō metuērent, ut tē metuunt omnēs bonī cīvēs, domum meam relinquerem.« 7. Nē metuātis, nōn est causa metuendī! 8. Numerus subtrahendus minor est quam numerus minuendus.

9. Sōcratēs mortem nōn metuit. 10. Si cūrās vestrās minueritis, fēliciōrēs eritis. 11. Quaestor vēnit pecūniās exercitū distribūtum.

II. Pasiv

§ 156

1. Memoria minuitur, nisi eam exercēs. 2. Si ā multis metuēris, multōs metuēs. 3. Adherbal magis metuēns erat quam metuendus. 4. Ab oppidānīs saxa in oppugnātōrēs volūta sunt. 5. Rōmāni populus togātus appellābantur, quia togā indūtī erant.

§ 157

1. V naši vojski ni vojaka (nomin.), ki bi se bal (konj. prez.) nevarnosti. 2. Sezujte čevlje! 3. Ujetnike so postavili v sredino (abl.). 4. Sovražniki so zapustili mesto, ki ga je naša vojska porušila (= od naše vojske porušeno mesto). 5. Brodolomce so zagrnili valovi (pas.). 6. Obtoženec je bil soglasno oproščen.

Dalmatia et Paannonia

Liburniae finis et initium Dalmatiae Scardōnā in amne. Dein Tragurium, cīvium Rōmānōrum oppidum, marmore nōtum, Salōna colōnia ab Iader CXII milia passuum. A Narōne amne C milia passuum abest Epidaurum colōnia. Ab Epidaurō sunt oppida, cīvium Rōmānōrum Rhizinium, Butuanum, Olcinium, Scodra. Lissus, oppidum cīvium Rōmānōrum, ab Epidaurō abest C milia passuum.

A tērgō Carnōrum et Iapudum iunguntur Noricī. Oppida eōrum Virūnum, Celēia.

Ad septentrionēs Pannonia vergit, finitur Danuviō. In eā colōniae Emōna, Siscia. Amnēs clārī et nāvigābilēs in Danuvium influunt Dravus, Savus; praetereā Colapis in Savum influit iūxtā Sisciam. Inde Taurūnum, ubi Danuviō miscetur Savus.

SLOVAR

k posameznim paragrafom

§ 1

sum sem
dōnō, dōnās darujem, dam
Iugoslavia, Iugoslaviae Jugoslavija
patria, patriae domovina
nostra naša
socia, sociae tovarišica
mea moja
sēdula pridna, marljiva
ubi? kje?
Anna, Annae Ana
amica, amicae prijateljica
tua tvoja
cum (z abl.) s, z
sua svoja
in (z abl. na vprašanje: kje?) v
officina, officinae delavnica, tovarna
labōrō, labōrās delam
mōnstrō, mōnstrās (po)kažem
tabula, tabulae deska, tabla, zem-
 ljevid
lūlia, ae Julija
puella, puellae deklica
rosa, rosae roža
pulchra lepa
ōrnāta okrašena
parva majhna
scintilla, scintillae iskra
saepe često
māgna velika
flamma, flammae plamen
excitō, excitās (v)zbudim
salūtō, salūtās pozdravim, pozdrav-
 ljam

Minerva, Minervae Minerva
dea, deae boginja
sapientia, sapientiae modrost
erat bil(a) je
quid? kaj?

§ 2

amoena ljubka
mēnsa, mēnsae miza
ōrnō, ās krasim
cūr? zakaj?
nōn ne
cantō, ās pojem
bona dobra
medica, medicae zdravnica
fēmina, ae ženska, žena
aegrōta bolna
filia, ae hči
ad (z ak.) k
industria, ae delavnost, marljivost
incitō, ās vzpodbujam, priganjam
magistra, ae učiteljica
schola, ae šola
lingua, ae jezik
Latina latinska
explicō, ās razlagam
aurōra, ae zarja
Mūsa, ae muza
silva, ae gozd
multae mnoge
bēstia, ae zver, žival
dē (z abl.) od, glede, v
certō, ās tekmujem

dežela *terra*, *ae*
znana *nōta*
hvalim *laudō*, *ās*

discipulus, *discipulī* učenec
meus moj
sēdulus, *sēdula* priden, marljiv
Aesculāpius, *Aesculāpiū* Eskulap
deus, *dei* bog
medicina, *ae* zdravilstvo
sānō, *ās* (o)zdravim
mē me
medicus, *medicī* zdravnik
Lūcius, *Lūciū* Lucij
condiscipulus, *condiscipulī* součenec
Mārcus, *Mārci* Marko
bonus, *bona* dober
grātus, *grāta* hvaležen
cēna, *cēnae* obed, pojedina
stomachus, *stomachī* želodec
poena, *ae* kazen
cibus, *cibi* jed, hrana
contentus, *contenta* zadovoljen
nōn sum nisem
socius, *sociī* tovariš
suus, *sua* svoj
hortus, *horti* vrt
ambulō, *ās* hodim, sprehajam se

Slovēnia, *ae* Slovenija
multi, *multae* mnogi
fungus, *i* goba
aqua, *ae* voda
campus, *i* ravnina, polje
necessārius, *a* potreben
varius, *a* različen
morbus, *i* bolezen
oīta, *ae* življenje
servus, *i* suženj
Rōmānus, *a* rimski
misera bedna, nesrečna

prijatelj *amicus*, *i*
znanost *scientia*, *ae*
bolnik *aegrōtus*, *i*
ded *avus*, *i*
stanujem *habitō*, *ās*
majhen *parvus*, *a*
vas *vīcus*, *i*
slava *glōria*, *ae*
grški *Graecus*, *a*
in et
egipčanski *Aegyptius*, *a*
Anton *Antonius*, *iī*
prijazen *amicus*, *a*

laudor hvaljen sem, hvalijo me
ager, *agri* polje, njiva
noster, *nostra* naš
fēcundus, *a* rodoviten
Alexander, *Alexandri* Aleksander
properō, *ās* hitim
ā (pred samogl. *ab*, *z abl*.) od
puer, *pueri* deček
miser, *misera* beden, nesrečen
magister, *magistri* učitelj
obtemperō, *ās* slušam, ubogam, po-
koren sem
liber, *libera* svoboden
liberī, *liberōrum* otroci
diligentia, *ae* pridnost, marljivost
iūcundus, *a* prijeten
vir, *virī* mož
meritō po pravici
vituperō, *ās* karam, grajam
piger, *pigra* len
expectō, *ās* pričakujem
liber, *libri* knjiga
parō, *ās* pripravim, pripravljam

iz *ē*, *ex* (*z abl*.)
spanje *somnus*, *i*
(po)kličem *vocō*, *ās*

§ 9

gaudeō, ēs (z abl.) veselim se
oppidum, ī mesto
noster, nostra, nostrum naš, a, e
māgnus, māgna, māgnū velik
industrius, a, um delaven, marljiv
otium, ū brezdelje
stella, ae zvezda
caelum, ī nebo
terra, ae zemlja, dežela
inopia, ae pomanjkanje
frumentum, ī žito
vester, vestra, vestrum vaš
propinquus, a, um bližnji, blizu
mālum, ī jabolko
mātūrus, a, um zrel
ruber, rubra, rubrum rdeč
clārus, a, um jasen
pactum, ī pogodba
timeō, ēs bojim se
vitium, ū napaka
inter (z ak.) med
bellum, ī vojna
sileō, ēs molčim
cōpia, ae množica
metallum, ī kovina
dōnum, ī dar, darilo
pulcher, pulchra, pulchrum lep

§ 10

vino vīnum, ī
škodujem noceō, ēs
železo ferrum, ī
delavec operārius, ū
sosednji vīcīnus, a, um
poslopje aedificium, ū

§ 11

pōpulus, ī f topol
altus, a, um visok
umbra, ae senca
mālus, ī f jablana
lātus, a, um širok, košat
pirus, ī f hruška

cerasus, ī f češnja
Aegyptus, ī f Egipt
Dēlus, ī f Del
Dīāna, ae Diana
Ephesus, ī f Efez
templum, ī svetišče, tempelj
clārus, a, um slaven
humus, ī f prst, zemlja
āridus, a, um suh
irrigō, ās namakam, zalivam

§ 12

agricola, ae m poljделец
arātrum, ī plug
vel ali
māchina, ae stroj
arō, ās orjem
Horātius, ū Horacij
poēta, ae m pesnik
lyricus, a, um liričen, lirski
incola, ae m prebivalec
Dalmata, ae m Dalmatinec
nauta, ae m mornar
perītus, a, um izkušen, več, izveden
Belga, ae m Belgijec
antīquus, a, um star(odaven)
bellicōsus, a, um bojevit

§ 13

pot via, ae
Nil Nilus, ī
ležeč situs, a, um; leži sita est
Azija Asia, ae
Dalmacija Dalmatia, ae

§ 14

dē (z abl.) o
amō, ās ljubim
impavidus, a, um neustrašen, po-
 gumen
vīnea, ae vinograd
ēgregius, a, um izvrsten
et in
ubīque povsod
nōtus, a, um znan

sub (na vprašanje kje? z abl.) pod
aurum, i zlato
argentum, i srebro
plumbum, i svinec
instrūmentum, i orodje
lignum, i les, drva
pōmum, i sadje
aliēnus, a, um tuj
exportō, ās izvažam
fluvius, i reka
Savus, i Sava
Dravus, i Drava
Danuvius, i Donava
ūnus, a, um eden
ē (z abl.) izmed
ōra, ae obala
īnsula, ae otok
habitō, ās prebivam, stanujem
ōlim nekdej
colōnia, ae kolonija, naselbina

§ 15

pugno, ā bojujem se
rēs, rei reč, stvar
pūblicus, a, um javen, obči, državen
rēs pūblica država
foederātious, a, um zvezen
populus, i narod
dīs, *dīē* m dan
doceō, ēs učim, poučujem
sine (z abl.) brez
spēs, *speī* upanje, nada
victōria, ae zmaga
aciēs, *aciēī* ostrina, bojna vrsta
nūntia, ae znanilka
rārus, a, um redek
exemplum, i zgled
oērus, a, um resničen, pravi
fidēs, *eī* zvestoba
nīmius, a, um prevēlik
audācia, ae drznost
causa, ae vzrok
discordia, ae nesloga
perniciēs, *eī* poguba

§ 16

Croatia, ae Hrvatska
Serbia, ae Srbija
trēs tri
foederātus, a, um zvezen
speciēs, *eī* vrsta
planta, ae rastlina
serēnus, a, um veder, jasen
concordia, ae sloga
cultūra, ae gojenje, obdelovanje
agrī cultūra poljedelstvo
flōreō, ēs cvetem
nōn solum — *sed etiam* ne samo —
 ampak tudi
secundus, a, um ugoden; *rēs se-*
cundae sreča
adversus, a, um nasproten, neugo-
 den; *rēs adversae* nesreča
servō, ās (o)hranim
spatium, i prostor, čas, dolgost

§ 17

noben nullus, a, um
 imam *habeō*, ēs; nimam *nōn habeō*
 ravnina *plānitiēs*, *eī*
 na *in* (na vprašanja kam? z ak.)
 grič *tumulus*, i
 dolg *longus*, a, um
 krepim *fīrmō*, ās
 število *numerus*, i

§ 18

fructus, ūs sad
ūsus, ūs raba, vaja, izkušnja
Rōmānus, i Rimljan
cōnsulātus, ūs konzulat
avidus, a, um željan, pohlepen
digitus, i prst
manus, ūs f roka
quinque pet
equitātus, ūs konjenica
ad (z ak.) za
repentinus, a, um nenaden, nagel
impetus, ūs naval, napad

luscīnia, ae slavec
cantus, ūs petje
peditātus, ūs pehota
praesidium, īi zaščita

§ 19

passus, ūs korak (ok. 150 m)
duae dve
dexter, *dext(e)ra*, *dext(e)rum* desni
sinister, *sinistra*, *sinistrum* levi
senātus, ūs senat, starešinstvo
Rōmānus, a, um rimski
exercitus, ūs vojska
comparō, ās pripravljam, zbiram
verbum, ī beseda, glagol
affectus, ūs čustvo
visus, ūs vid
auditus, ūs sluh
sēnsus, ūs čut
adnumerō, ās prištevam
plūs več
valeō, ēs veljam; *plūs valeō* močnejši sem
plūs valēbat močnejši je bil

§ 20

tok *cursus*, ūs
deroč *rapidus*, a, um
prihod *adventus*, ūs
bili so *erant*
Galci *Gallī*, ōrum
strah *metus*, ūs
neznan *ignōtus*, a, um
oblika *fōrma*, ae
škodljiv *noxius*, a, um

§ 21

gelū, ūs mraz
cornū, ūs rog, krilo (vojske)
Germāni, ōrum Germani
oppositus, a, um nasproti postavljen
sonitus, ūs zvok, glas
signum, ī znamenje, znak
pugna, ae bitka, boj
dō, *dās* dam, dajem

cervus, ī jelen
rāmōsus, a, um vejnat, rogovilast
genū, ūs n koleno
habeō, ēs imam
tuba, ae trobenta
equus, ī konj
terreō, ēs strašim, plašim

§ 22

nežen *tener*, a, um
zelišče *herba*, ae
prevelik *nimius*, a, um
poguben *perniciōsus*, a, um
zaveznik *socius*, īi
šibek *infirmus*, a, um
vsako leto *quotannīs*
menjam *mūtō*, ās
bik *taurus*, ī

§ 23

Oceanus, ī ocean
Atlanticus, a, um atlantski
mare, īs morje
Spalatum, ī Split
Adriāticus, a, um jadranski
rēte, īs mreža
per (z ak.) skozi, po
nāvīgō, ās plovem
nōnnūlli, ae, a nekateri
arduus, a, um strm

§ 24

animal, *animālis* živo bitje, žival
domesticus, a, um domač
parsimōnia, ae varčnost
pectīgāl, *pectīgālīs* davek, vir dohodkov
noceō, ēs škodujem
exemplar, *exemplāris* primer
dēleō, ēs razdenem, razrušim, uničim, uničujem
calcar, *calcāris* ostroga
prōvincia, ae pokrajina, provincija
oexō, ās mučim, tlačim

§ 25

slan *salsus*, *a*, um
potok *rius*, *i*
Neptun *Neptūnus*, *i*
vzpodbadam *incitō*, *ās*

§ 26

tussis, *is* *f* kašelj
molestus, *a*, um nadležen
Rōma, *ae* Rim
rīpa, *ae* breg
Tiberis, *is* *f* Tibera
sitis, *is* *f* žeja
sēdō, *ās* posadim, tešim
febris, *is*, *f* mrzlica
ad (z ak.) pri
Arar, *Araris* *m* Arar, galska reka
Helvētii, *iōrum* Helvečani
Vergilius, *ii* Vergil
Neāpolis, *is* *f* Neapelj
sepultus, *a*, um pokopan
mūrus, *i* zid; *mūrī*, *ōrum* obzidje
turris, *is* *f* stolp
novus, *a*, um nov
mūnītus, *a*, um utrjen

§ 28

classis, *is* *f* brodovje, razred
per (z ak.) skozi, po
primus, *a*, um prvi
primānus, *i* prvošolec
puppis, *is* *f* krn, zadnji del ladje
prōra, *ae* prednji del ladje
nāvis, *is* ladja
corōna, *ae* venec
ulpēs, *is* *f* lisica
callidus, *a*, um zviti, zvijačen
procella, *ae* nevihta
periculōsus, *a*, um nevaren
cauda, *ae* rep
famēs, *is* *f* glad, lakota
facilius laže
tolerō, *ās* prenašam
quam kakor

Alesia, *ae* Alezija, trdnjava v Galiji
clādēs, *is* *f* poraz
sēdēs, *is* *f* sedež; pl. bivališča
optō, *ās* želim
avis, *is* *f* ptica
auris, *is* uho
refertus, *a*, um (z abl.) napolnjen,
poln

§ 29

Indija *India*, *ae*

§ 30

Homērus, *i* Homer
vātēs, *is* *m* prerok, vedež, pesnik
Maeonius, *a*, um meonski, lidijski
appellō, *ās* imenujem
civis, *is* *m* državljani
etiam tudi
hostis, *is* *m* sovražnik
ēnsis, *is* meč
sextus, *a*, um šesti
annus, *i* leto
mēnsis, *is* *m* mesec
Iūnius, *ii* junij
dominus, *i* gospod, gospodar
ūniversus, *a*, um vesoljen
orbis, *is*, *m* krog; *orbis terrarum*
zemljekrog
collis, *is* grič
apricus, *a*, um sončen
vitis, *is* *f* trta
cōnsitus, *a*, um posejan, zasajen,
obrasel
finis, *is* *m* konec, meja
certus, *a*, um gotov
caveō, *ēs* (z ak.) varujem se
canis, *is* *m* pes
modus, *i* mera
dēnique končno
pānis, *is* *m* kruh
nōbis nam
ignis, *ignis* *m* ogenj
sed *a*, toda
amnis, *is* *m* veletok, reka

piscis, is, m riba
unguis, is m noht
acutus, a, um oster

§ 31

orel aquila, ae

§ 32

cursus, ūs tek
brevis, breve kratek
epistula, ae pismo
facilis, facile lahek
alius drug
difficilis, difficile težak
emendō, ās popravim, izboljšam
fortis, forte hraber
fortūna, ae usoda, sreča
adiuvō, ās (z ak.) podpiram, poma-
gam
omnis, omne vsak, ves
prudentia, ae previdnost, pamet
similis, simile podoben
praeclārus, a, um (pre)slaven, kra-
sen, odličen
bonum, ī dobrina
commūnis, commūne skupen
tilia, ae lipa
subtilis, subtile tenak
filum, ī, nit
filō, ās tkem
civilis, civile državljanski
apud (z ak.) pri
amicitia, ae prijateljstvo
immortalis, immortalē nesmrten, ne-
umrljiv
inimicitia, ae neprijateljstvo, so-
vraštvo (navadno množ.)
mortalis, mortale smrten, umrljiv
esse biti
dēbeō, ēs moram
Livius, īi Livij

§ 33

fēlēs, is f mačka
ācer, ācris, ācre oster, bister

memoria, ae spomin
celer, celeris, celere hiter
Ephesius, a, um efeški
celeber, celebris, celebre številno
obiskan, slaven
Iugurtha, ae Jugurta
ingenium, īi nadarjenost, duh(ovi-
tost)
ācri ingeniō bistroumen, bister, na-
darjen
salūber, salūbris, salūbre zdravilen,
zdrav
remedium, īi zdravilo

§ 34

pomoč *auxilium, īi*
začetek *principium, īi*
prost *liber, a, um* (z abl.)
oko *oculus, ī*
koristen *utilis, e*
junak *vir fortis*
pristanišče *portus, ūs*

§ 35

amor, amōris m ljubezen
insitus, a, um vsajen, prirojen
avē! zdravstvuj! bodi pozdravljen!
imperātor, imperātōris m poveljnik,
cesar
exul, exulis m izgnanec
color, colōris m barva
carbō, carbōnis m oglje
āter, ātra, ātrum črn
scriptum, ī napisano, spis
Cicerō, Cicerōnis m Ciceron
sermō, sermōnis m (po)govor, jezik
elegantia, ae izbranost, lepota
homō, hominis m človek
turtur, turturis m grlica
timidus, a, um boječ
vultur, vulturis m jastreb
leō, leōnis m lev
sōl, sōlis m sonce
splendidus, a, um bleščeč, svetel

illūstrō, ās razsvetljujem
āēr, āēris m zrak
nūbēs, nūbis f oblak
timor, timōris m strah

§ 36

actus, a, um izvršen, prebit
labor, labōris m delo, trud, napor
līctor, līctōris m liktor, služabnik
oblastnikov
ante (z ak.) pred
cōnsul, cōnsulis m konzul
fascis, is m sveženj, butara
secūris, is f sekira
portō, ās nosim
mōs, mōris m šega, običaj, navada:
pl. nravi, značaj
flōs, flōris m cvetlica
odor, odōris m duh, vonj
dēlectō, ās razveseljujem
Dēmōsthenēs, is m Demosten
ōrātor, ōrātōris m govornik
lepus, leporis m zajec
senātor, senātōris m starešina, se-
nator
dolor, dolōris m bol, bolečina

§ 37

materin jezik sermō, ōnis patrius, i
drag cārus, a, um
čast honor, honōris m
Rusija Russia, ae
pisatelj scriptor, scriptōris
Afrika Africa, ae
sovražnik inimīcus, i

38

soror, sorōris f sestra
uxor, uxōris f žena, soproga
mulier, mulieris f žena, ženska
ōlim nekdaž
māter, mātris f mati
pater, patris m oče

oaletūdō, oaletūdinis f zdravstveno
stanje, zdravje
malus, a, um slab
cūra, ae skrb; habeō cūram skrbim
za
mīles, mīlitis m vojak
multitūdō, multitūdinis f množica
imāgō, imāginis f podoba
libenter rad
spectō, ās gledam
repetitiō, repetitiōnis f ponavljanje
studium, ī prizadevanje, vnema,
študij
regiō, regiōnis f pokrajina
prō (z abl.) za
renovātiō, renovātiōnis f obnova
arbor, arboris f drevo
tellūs, tellūris f zemlja
ūmidus, a, um vlažen
dēsīderium, ī hrepenenje

§ 39

pūgiō, pūgiōnis m bodalo
ōrdō, ōrdinis m red, vrsta, stan
senātōrius, a, um senatorski
margō, marginis m rob

§ 40

strast libīdō, libīdinis f
alpski Alpīnus, a, um
topel calidus, a, um
ampak sed
mrzel frīgidus, a, um
zmeden turbātus, a, um
takó tam
kakor quam

41

oēr, oēris m pomlad
folium, ī list
oiridis, e zelen
murmur, murmuris n mrmranje
fulgur, fulguris n blisk
micō, ās švigam, leskečem se

rōbur, rōboris *n* hrastov les, jedro.
moč
factus, a, um narejen
Parthī, ōrum Parti
substantivum, i samostalnik
genus, generis *n* spol
fēmininus, a, um ženski
opus, operis *n* delo
ēgregius, a, um izvrsten
facinus, facinoris *n* delo, dejanje
corpus, oris *n* telo
tempus, temporis *n* čas
gravis, e težak (po teži)
onus, oneris *n* breme
vulnus, vulneris *n* rana
pectus, pectoris *n* prsi
honestus, a, um časten
historia, ae zgodovina
testis, is *m/f* priča

§ 42

flūmen, flūminis *n* reka
trēs (*m, f*), tria *n* tri
nōmen, nōminis *n* ime
prae-nōmen, prae-nōminis *n* (pred)ime
gentilis, e rodbinski
cōgnōmen, cōgnōminis *n* priimek
carmen, carminis *n* pesem
certāmen, certāminis *n* tekma, borba
celebrō, ās slavim
mel, mellis *n* med
Hymētus, i Himet, gorovje v Atiki
fel, fellis *n* žolč
labōrō ex felle žolč me boli
ōs, ōris *n* usta
sānus, a, um zdrav
os, ossis *n* kost

§ 43

žuborenje murmur, murmuris *n*
popotnik viātor, viātōris *m*
človeški hūmānus, a, um
rod genus, generis *n*
Sava Sapus, i

Donava Danuvius, ii
sladek dulcis, e
nebo (v ustih) palātum, i
bel albus, a, um

§ 44

mēns, mentis *f* razum, pamet
ars, artis *f* umetnost
Augustus, i Avgust (cesar)
urbs, urbis *f* mesto
marmoreus, a, um marmornat
medius, a, um srednji
nox, noctis *f* noč
media nox polnoč
ubique povsod
pāx, pācis *f* mir
plēbs, plēbis *f* ljudstvo
Antonius, ii Anton
aetās, aetātis *f* doba, starost
mors, mortis *f* smrt
hōra, ae ura
incertus, a, um negotov
hiems, hiemis *f* zima
frigidus, a, um mrzel, hladen
nix, nivis *f* sneg
tēctus, a, um pokrit
lotus, loci kraj
palūs, palūdis *f* močvirje
virtūs, virtūtis *f* močatost, hrabrost,
krepost
servitūs, servitūtis *f* sužnost
liberō, ās (*z abl.*) osvobodim
senectūs, senectūtis *f* starost
iuventūs, iuventūtis *f* mladost, mla-
dina
praeceptum, i nauk
pāreō, ēs slušam, pokoren sem,
ubogam
lēx, lēgis *f* zakon, postava
nam kajti, zakaj
ad (*z ak.*) za
salūs, salūtis *f* blaginja, blagor
auctōritās, auctōritātis *f* veljava,
ugled

cārus, a, um drag, ljub
Athēnae, ārum f Atene
littera, ae črka; pl. znanost(i)

§ 45

praetor, *praetōris* m pretor
summus, a, um najvišji
iūdex, *iūdicis* m sodnik
causa, ae vzrok
timor, *ōris* m strah
artifex, *artificis* m umetnik
pedes, *peditis* m pešec
fōns, *fontis* m studenec
clārus, a, um, čist
sanguis, *sanguinis* m kri
gutta, ae kapljica, kaplja
dūrus, a, um trd
lapis, *lapidis* m kamen
cavō, ās izvotlim
pōns, *pontis* m most
ligneus, a, um lesen
lapideus, a, um kamenit
ferreus, a, um železen
duōs (ak. m) dva
pēs, *pedis* m noga
pariēs, *parietis* m stena
vertex, *verticis* m vrh
mōns, *montis* m gorovje, gora
aestās, *aestātis* f poletje
cūstōs, *cūstōdis* m čuvaj, varuh
grex, *gregis* m čreda

§ 46

caput, *capitis* n glava
crinis, is m las
quot kolikor
tot toliko
sententia, ae misel, mnenje
lāc, *lactis* n mleko
pōtiō, *pōtiōnis* f pijača
cor, *cordis* n srce; *cordi est* je pri
srcu
Ilias, *Iliadis* f Iliada
Odyssēa, ae Odiseja
poēma, *poēmatis* n pesem, pesnitev

§ 47

cvetem *flōreō*, ēs
zob *dēns*, *dentis* m
starec *senex*, *senis* m
Scipion *Scipiō*, *ōnis* m
Afričan *Africānus*, i
zmagovalec *victor*, *victōris* m
narod (= rod) *gēns*, *gentis* f

§ 48

vetus, *veteris* star
periculum, i nevarnost
pār, *paris* enak
recreō, ās poživim, okrepčam
Slovēnus, i Sloven, Slovenec
pauper, *pauperis* ubog, reven
tugurium, ii koča, koliba
naufragium, ii brodolom
memor, *memoris* pomljiv; *memor*
sum spominjam se, mislim na
vitō, ās (z ak.) ogibljem se
fortitūdō, *fortitūdinis* f hrabrost

§ 50

ratiō, *ōnis* pamet, razum
ōrātiō, *ōrātiōnis* f govor
particeps, *participis* deležen
reliquus, a, um ostal
superō, ās prekašam
dives, *divitis* bogat, bogataš
turba, ae truma, množica
inops, *inopis* siromašen, siromak
victus, ūs živež, hrana
dēbeō, ēs moram
anceps, *ancipitis* dvoglav, neodločen
proelium, ii bitka

§ 51

elephantus, i slon
ingēns, *ingentis* velikanski
māgnitūdō, *māgnitūdinis* f velikost
vehemēns, *vehementis* silen

audāx, audācis drzen
 servō, ās rešim
 autem pa
 experts, expertis nedeležn
 Hannibal, Hannibalis m Hanibal
 virtūs, virtūtis f krepost, vrlina
 obnoxius, a, um podvržen
 sapiēns, sapientis moder, modrijan
 cōsiliū, ii (na)svet
 ūtilis, e koristen
 Pittacus, i Pitak
 septem sedem

§ 52

pameten prūdēns, prūdentis
 dajem, dam dō, dās
 roparski rapāx, rapācis

§ 53

fābula, ae povest
 gracilitās, gracilitātis f vitkost, ten-
 kost
 crūs, crūris n krak, noga
 tum tedaj
 lātrātus, ūs lajanje
 territō, ās prestrašim
 fugō, ās v beg zapodim
 tenuis, e tenak
 fuga, ae beg
 obstō, ās nasproti stojim, na poti
 sem, oviram
 iam že, kmalu
 appropinquō, ās (pri)bližam se
 dilacerō, ās raztrgam

§ 54

meridiēs, ēi m poldan
 pars, partis f del
 lūna, ae luna
 aestās, aestātis f poletje
 autumnus, i jesen

§ 55

frūx, frūgis f plod, sad
 genus, generis n vrsta
 ut kakor (na primer)
 trīticum, i pšenica
 hordeum, i ječmen
 legūmen, legūminis n sočivje
 faba, ae bob
 lēns, lentis f leča
 hibernus, a, um zimski
 far, farris n pira
 aestivus, a, um poleten
 milium, ii proso
 in cibis med jedmi, izmed jedi

§ 56

truncus, i trup
 membrum, i ud
 faciēs, ēi obraz
 tempus, temporis n sencè
 occiput, occipitis n zadnji del glave.
 zatilnik
 vertex, verticis m teme
 cranium, ii lobanja
 cerebrum, i možgani
 frōns, frontis f čelo
 bucca, ae lice
 nāsus, i nos
 mentum, i brada
 orbita, ae očesna jamica
 pūpilla, ae zenica
 cornea, ae roženica
 palpebra, ae veka
 ciliū, ii trepalnica
 supercilium, ii obrv
 labrum, i ustnica
 mollis, e mehak
 barba, ae brada
 latus, lateris n stran
 inter (z ak.) med
 collum, i vrat
 venter, ventris m trebuh
 dorsum, i hrbet
 pulmō, ōnis m pljuča

spirō, ās diham
circulātiō, ōnis f kroženje
oēna, ae žila dovodnica
aorta, ae žila odvodnica
rēgulāris, e pravilen
pulsus, ūs utrip
iecur, iecoris n jetra
intestina, ōrum čreva, drob
sipe ali
oiscera, um čreva, drob
columna, ae steber
vertebrālis, e vretenčast
columna vertebrālis hrbtenica
medulla, ae mozeg
extrēmītās, ātis f okončina
quattuor štiri
superior, ōris zgornji
umerus, i pleča, rama
brachium, ū laket
cubitum, i komolec
palma, ae dlan
quinque pet
inferior, ōris spodnji
femur, femoris n stegno
dorsum pedis nart
planta, ae podplat
calx, calcis f peta
musculus, i mišica
nervus, i živec
compositus, a, um sestavljen
substantia, ae snov
tener, tenera, tenerum nežen
cutis, is f koža

§ 57

quam kakor
casa, ae koča
humilis, humile nizek
palatium, ū palača
tenuis, e tenak, redek
vallis, is f dolina
diligēns, entis marljiv, priden
Philippus, i Filip
lūx, lūcis f luč, beli dan

clārus, a, um jasen
cōnsilium, ū namen, načrt
praeditus, a, um obdarjen

§ 58

linea, ae črta
Achillēs, is m Ahil
longē (pred superl.) mnogo
nōbilis, e imeniten, plemenit
Orgetorix, Orgetorigis m Orgetorig
vestis, is f obleka
linum, i platno
Sophoclēs, is m Sofokles
Euripidēs, is m Evripid
Sōcratēs, is m Sokrat

§ 59

podnebje caelum, i
Italija Italia, ae
Germanija Germānia, ae
nič nihil
izdajstvo prōditiō, ōnis f
duh animus, i
zvest fidēlis, e

§ 60

vox, vocis f glas, zvok
trānsitus, ūs prehod
Alpēs, ium f Alpe
gracilis, e vitek
nēmō nihče
benevolus, a, um dobrohoten
beneficus, a, um dobrotljiv
parentēs, um m starši
fūnus, fūneris n pogreb
māgnificus, a, um veličasten, krasen
prōvidus, a, um previden
Q. = Quintus, i Kvint
Fabius, ū Fabij
Maximus, i Maksim
Cunctātor, ōris m Kunktator (Obo-
tavljalec)

pesnitev *poëma, poëmatis* n
jajce *oöum, i*
obrekliživ *maledicus, a, um*
zavisten *invidus, a, um*

magis bolj
maximë najbolj
idöneus, a, um pripraven, primeren
exiguus, a, um neznaten, pičel
permütatiö, önis f zamenjava
merx, mercis f blago
pecunia, ae denar

Hibernia, ae Hibernija, Irska
Britannia, ae Britanija
mediterränneus, a, um sredozemski
equester, equestris, equestre konje-
niški, viteski
Suëbi, örum Svebi
gëns, gentis f (na)rod, pleme
iüstus a, um pravičen
bellum, i vojna
bolëtus, i jurček
error, öris m zmota
dëfënsiö, önis f bramba, zagovor
mendäcium, ii laž
hodië danes
heri včera
imperium, ii poveljstvo
prätum, i travnik
nëquam malopriden, nemaren
frügi pošten, vrl
Athëniënsis, is Atenec

ëete cöpie, ärum
a sed
sramoten *turpis, e*
smrt *mors, mortis f*
Avstralija *Australia, ae*

crëdö, crëdis verjamem
aquila, ae orel
oolö, äs letim
theätum, i gledališče
clämö, äs vpijem, kričim
rëctus, a, um pravi, pravilen
tergum, i hrbet
vertö, vertis vrtim, obračam
tergum vertö bežim
äcriter srdito
atröx, öcis divji
id to
dux, ducis m poveljnik
libenter rad(i)
Fëlix, Fëlicis m Feliks, Srečko
videö, vidës vidim
sëro (pre)pozno
medicina, ae zdravilo
discö, discis učim se
diü dolgo
të te

columba, ae golob
Victor, öris m Viktor
tü ti
quö — eö čim — tem
dësiderö, äs hrepenim po, pogrešam
tractö, äs (z ak.) ravnam z
mih i meni, mi

vzgajam *ëducö, äs*
odgovarjam *respondeö, ës*
upravljam *administrö, äs*
Grk *Graecus, i*
Peržan *Persa, ae m*

ünö animö enodušno
ünä vöce soglasno
postulö, äs zahtevam
litterae, ärum pismo
animus, i duh, duša

Gallia, *ae Galija*
diōisus, *a*, *um* razdeljen
tempus annī letni čas
quot? koliko?
nummus, *i* novec, denar
ās, *assis* *m* as, funt
libra, *ae libra*, funt
sēmis, *sēmīssis* *m* pol asa
nōminō, *ās* imenujem
sēstertius, *iū* poltretji as, sestercij
dēnārius, *iū* denar (srebrn novec =
 10 asov)
nātus, *a*, *um* rojen, star

§ 69

Februārius, *iū* februar
legiō, *ōnis* *f* legija
manipulus, *i* manipul
centuria, *ae* centurija, stotnija
tyrannus, *i* samovladar, tiran
Syrācūsae, *ārum* Sirakuze
fuit bil je
Dionysius, *iū* Dionizij
Varrō, *ōnis* *m* Varo

§ 70

saeculum, *i* stoletje
contineō, *ēs* vkup držim, vsebujem,
 imam
Xerxēs, *is* *m* Kserks
nāvis longa bojna ladja
sacer, *sacra*, *sacrum* svet
abest oddaljen(a) je
finēs, *ium* *m* ozemlje
longitūdō, *inis* *f* dolžina
lātitudō, *inis* širina
pateō, *ēs* odprt sem, raztezam se

§ 72

quotus, *a*, *um?* kolikeri? koliko?
epistula, *ae* pismo
datus, *a*, *um* dan, datiran
Mārtius, *iū* marec
itaque zato

Iūlius, *iū* Julij
Quīntilis, *is* *m* sedanji mesec julij
Augustus, *i* avgust
Sextilis, *is* *m* sedanji mesec avgust
September, *bris* *m* september
ultimus, *a*, *um* zadnji
December, *bris* *m* december
Kalendae, *ārum* kalende, 1. dan v
 mesecu
Nōnae, *ārum* none, 5. ali 7. dan v
 mesecu
Idūs, *Iduum* *f* ide, 13. ali 15. dan
 v mesecu

Māius, *iū* maj

Octōber, *bris* *m* oktober
November, *bris* *m* november
liberātiō, *ōnis* *f* osvoboditev
caput, *capitis* *n* glavno mesto
civitās, *ātis* *f* država
celebrō, *ās* slavim
Hadriānus, *i* Hadrijan
imperium, *iū* vladanje
anima, *ae* duša
efflō, *ās* izdihnem; *efflāvīt* izdih-
 nil je

§ 73

cohors, *cohortis* *f* krdelo, kohorta
M. = *Mārcus* Mark
Aurēlius, *iū* Avrelij
Nerva, *ae* *m* Nerva
aetās, *ātis* *f* starost
sēditō, *ōnis* *f* upor, vstaja
contrā (z ak.) proti, zoper
antē (z ak.) pred
aevum, *i* doba, štetje
ab a. a. ae. n. = *ab annō ante aevum*
nostrum
usque ad (tja) do
dux, *ducis* *m* vodnik, vodja, po-
 veljnik
Spartacus, *i* Spartak
quō? (abl. sing. *m* od *qui?* kateri?)
 katerega?

finis, *is m* konec
mundānus, *a, um*, svetoven
p. = *post* (z ak.) po
a. ae. n. = *annō aevī nostrī* leta ...
 našega štetja (l. n. št.)

§ 74

uničim *dēleō*, *ēs*; uničili so *dē-*
lēvērunt
 Alija *Allia*, *ae*

§ 75

semper vedno
placeō, *ēs* ugajam, všeč sem
ō (z ak.)! o!
fuī bil sem
ūnā hkrati, skupaj
fuit bil je
rēs mihi est opraviti imam
sicut kakor
ex omni parte v vsakem pogledu
beātus, *a, um* srečen
iūlius, *iī* Julij
amor suī samoljubje, egoizem
turpis e sramoten, grd
quī kdor
dē (z abl.) o
iūdicō, *ās* sodim
ita takó
sēsē = *sē*

§ 76

spominja se = pomlji v je
igra lūdus, *i*
 kar *quod*
 ne ugajam *displiceō*, *ēs*
 skupnost *rēs commūnis*

§ 77

iūdictiūm, *iī* sodba, mnenje
mūtō, *ās* izpreminjam

§ 79

familia, *ae* družina
Tullia, *ae* Tulija
coniunx, *coniugis m/f* soprog, so-
 proga

frāter, *frātris m* brat
patruus, *i* stric (po očetu)
avunculus, *i* ujec
nepōs, *nepōtis m* vnuk
neptis, *is f* vnukinja
avia, *ae* babica
consanguineus, *i* (krvni) sorodnik
nurus, *ūs f* snaha
socer, *i* tast
gener, *i* zet
affinis, *is m/f* sorodnik (po svaštvu),
 svak(inja)
propinquus, *i* bližnji, sorodnik
nōnnumquam včasih
prīdignus, *i* pastorek
prīdigna, *ae* pastorka

§ 80

suādeō, *ēs* svetujem
nunc zdaj
potest more
niger, *nigra*, *nigrum* črn
caveō, *ēs* (z ak.) varujem se
cavētō! varuj se!
mēns, *mentis f* mišljenje
mōbilis, *e* omahljiv, nestanovitn
Ulixēs, *is* Uliks
falsus, *a, um* napačen
opīniō, *ōnis f* mnenje
proximus, *a, um* najbližji

§ 81

coniūrātiō, *ōnis f* zarota
nōbilitās, *ātis f* plemstvo
sapientia, *ae* modrost
laus, *laudis f* hvala
dignus, *a, um* (z abl.) vreden
aut ali
prohibeō, *ēs* (z abl.) odbijam od
bellum gerō, *geris* vojno vojujem,
 vojskujem se
prōditor, *ōris m* izdajalec
eius njega, njegov

-que in
socius, *ii* zaveznik, tovariš
philosophus, *i* filozof, modrijan

§ 82

bile so fuērunt
pri apud (z ak.)

§ 83

igitur torej
cēseō, *ēs* mislim, menim
beneficium, *ii* dobrota
dēbeō, *ēs* dolgujem
suāvis, *e* ljubek, sladek
filius, *ii* sin
uter, utra, utrum? kateri (od dveh)
nātū (abl. od *nātus*) po rojstvu;
nātū māior starejši

§ 84

excūsō, *ās* opravičujem
accūsō, *ās* obtožujem
noceō, *ēs* škodujem
doceō, *ēs* učim
culpa, *ae* krivda
cernō, *cernis* zrem, vidim

§ 85

rodil sem se nātus, *a*, *um* *sum*
prost liber, *a*, *um* (z abl.)
nehvaležen ingrātus, *a*, *um*

§ 86

Thēbānus, *i* Tebanec
Epaminondās, *ae m* Epaminonda
pār, paris enak, kos v
ēloquentia, *ae* zgovornost
possessiō, *ōnis f* posest
probus, *i* poštenjak
invidēō, *ēs* (z dat.) zavidam
contineō, *ēs* vkup držim, spajam
cōgitō, *ās* mislim, premišljujem

§ 87

Agēsilāus, *i* Agezilaj
alter, altera, alterum eden, drugi
(od dveh)
claudus, *a*, *um* šepav, hrom
fuērunt bili sta
Athēnae, ārum Atene
Athēnis v Atenah
factiō ōnis f stranka
causa, *ae* zadeva, stvar
agō, agis ženem, zastopam
agēbat zastopala je
optimās, ātis plemič, aristokrat
Fulvus, *i* Fulvus
Ambustus, *i* Ambust
ex izmed, od
Licinius, *ii* Licinij
Stolō, ōnis Stolon
plebēius, *i* plebejec
Aulus, *i* Avlus
Sulpicius, *ii* Sulpicij
patricius, *ii* patricij
edit dal je
auxilium, *ii* pomoč
egeō, ēs (z abl.) potrebujem
alius, *a*, *ud* drugi
sōlus, *a*, *um* sam
errō, *ās* blodim
tōtus, *a*, *um* ves, cel

§ 88

Lacedemon Lacedaemōn, onis m
zahtevam flagitō, ās

§ 89

quālis, e? kakšen?
quālis, e kakršen
praeceptum, *i* načelo
tālis, e takšen
praemium, *ii* nagrada, plačilo
quantus, *a*, *um* kolikršen
quantum kolikor
tantus, *a*, *um* tolikršen
tantum toliko

obtineō, ēs dobim, imam
grātia, ae hvala; *grātiās agō* zahvalujem se

§ 90

do *ergā* (z ak.)

§ 91

attentus, a, um pazljiv
suprēmus, a, um poslednji, najvišji
ventūrus, a, um ki bo prišel, prihodnji

senecta = senectūs

Trāiānus, ī Trajan

levīs, e lahek

nē (s konj.) ne

hic tukaj

ubi kjer

numquam nikoli

futūrus, a, um prihodnji

§ 92

mera modus, ī

§ 93

Trōs, Trōis m Trojanec

Ilion = Ilium, ī Ilion, Troja

verbum, ī beseda

nē naj ne

laudābilis, e hvalevreden

nisi (a)ko ne

utinam (s konj.) o da bi, o ko bi!

§ 94

mogočen *potēns, potentis*

natō deinde

§ 95

inum, inesse sem v

dēsum, deesse, dēfui manjkam, ne pomagam

animus, ī pogum

occāsiō, ōnis f prilika

obsum, obesse, offui (obfui) škodujem

absum, abesse, āfui odsoten sem, ni me, manjkam

praesēns, praesentis navzoč, prisoten

absēns, absentis odsoten

adsum, adesse, affui prisoten sem,

tukaj sem, pomagam

orō, ās prosim

ut (s konj.) da

cōram vpričo; *cōram adsum* osebno sem zraven

§ 96

magistrātus, ūs gosposka, oblast
praesum, praesse, praefui načelujem

Periclēs, is m Perikles

intersum, interesse, interfui vmes sem; z dat.: udeležim se

interest inter razlika je med

adulātor, ōris m prilizovalec

Lacedaemonius, ī Lacedemonec

Marathōnius, a, um maratonski

supersum, superesse, superfui ostanim živ; z dat.: preživim

§ 97

nōn modo — sed etiam ne le — ampak tudi

prōsum, prōdesse, prōfui koristim:

prōsit! naj koristi, na zdravje!

mox kmalu

migrō, ās preselim se, grem, idem

possum, posse, potui morem

mortuus, a, um mrtev

revocō, ās nazaj pokličem; *ad vitam*

revocō oživim, obudim od mrtvih

§ 98

imperij imperium, ī

cesar *imperātor, ōris m*

Germanija *Germānia, ae*

Ren *Rhēnus, ī*

Aristid *Aristidēs, is m*

pri Salamini *Salaminius, a, um*

stō, ās stojim
inquit reče, rekel je
ānser, ānseris m gos

plērumque večinoma, navadno
dictātor, ōris diktator
lēgātus, i podpoveljnik, legat
lēgātus prō praeōre poveljnikov
 namestnik

magister equitum načelnik konje-
 nice

superior, ōris višji
teneō, ēs držim, imam
Marius, i Marij
centuriō, ōnis m stotnik, centurion
sīgnum, i znamenje, prapor, zastava
argenteus, a, um srebrn
disciplina, ae red, disciplina
victor, ōris m zmagovalec

dum dokler
spīrō, ās diham
spērō, ās upam
asinus, i osel
disceptō, ās razpravljam, prepiram
 se
cūrō, ās (z ak.) skrbim, brigam se
 (za)

aestīmō, ās cenim
renovō, ās obnovim
aberrō, ās zablodim, zaidem, zmo-
 tim se

arma, ōrum orožje
invius, a, um (nehoden), nedostopen
pulvis, pulveris m prah
festinō, ās hitim
natō, ās plavam
opera, ae trud; *operām dō (z dat.)*
 ukvarjam se z, zanimam se za
aptus, a, um pripraven

kam? *quō?*
poskusim temptō, ās
sreča fortuna, ae
ogibljem se vitō, ās (z ak.)
deklē puella, ae
mraz frīgus, frigoris n
časten honestus, a, um
ohranim servō, ās
vešč perītus, a, um
plovem nāvīgō, ās

-que in
post (z ak.) po
dēspērō, ās obupam
Trōia, ae Troja
oppugnō, ās oblegam
solum samō
commodum, i udobnost, korist
spectō, ās (z ak.) gledam na
advolō, ās priletim, prihitim
vocō, ās (po)kličem
P. = Publius, i Publij
Cornēlius, i Kornelij
Scipiō, ōnis m Scipion
quia ker
Carthāgō, inis f Kartagina
superō, ās premagam
Africānus, i Afričan

razveselim *dēlectō, ās*
 resnično *vērē*
 pripovedujem *narrō, ās*
 osvojim = zavojujem *expugnō, ās*

Herculēs, is m Herkul
incrēdibilis, e neverjeten
memorō, ās omenjam
Cerberus, i Cerber
superus, a, um gornji; *superi, ōrum*
 ljudje na zemlji, gornji svet
trānsportō, ās prenesem, prepeljem

Sabīnī, ōrum Sabīnci
lūdus, ī igra
Hamīlcar, Hamīlcaris m Hamīlkar
Hispanīa, ae Španija
sacrificō, ās žrtvujem

§ 107

zahtevam postulō, ās
zavzamem expugnō, ās
oblegam oppugnō, ās
smatram putō, ās

§ 108

mendāx, ācis lažniv
Sātūrnālia, ium n Saturnalijs, Sa-
turnov praznik
regius, a, ium kraljev
imperium, ū oblast
rōbustus, a, um močan
laudandus, a, um ki mora biti hva-
ljen, hvalevreden
tolerandus, a, um znosen
intolerandus, a, um neznosen
multiplicō, ās množim
(numerus) multiplicandus množenec,
multiplikand

§ 109

vzgaJam ēducō, ās
pošten probus, a, um
življenjski = življenja
položaj = pogoji condiō, ōnis f
pustošim vāstō, ās
krmarim gubernō, ās
krmar gubernātor, ōris m
ločim sēparō, ās

§ 110

rēx, rēgis m kralj
Mācedō, Macēdonis m Macedonec
Aristotelēs, is m Aristotel
imperō, ās ukažem
interrogō, ās vprašam
respondeō, ēs odgovorim

invidīa, ae zavist
dēbilitō, ās oslabim

§ 111

tla solum, ī
porušim do tal solō aequō, ās
(= izenačim)
zapodim v beg fugō, ās

§ 112

pūrgō, ās očistim
peccātum, ī greh
negō, ās zanikam, tajim
malum, ī zlo
cūrō, ās (o)zdravim
ligō, ās vežem
fūnis, is m vrv

§ 113

expugnō, ās zavojujem, osvojam
prūdēns, entis pameten
Agamemnōn, ōnis m Agamemnon
laesus, a, um razžaljen
aliquamdiū nekaj časa
ā pugnā absum ne udeležujem se
boja
tunc tedaj
Trōiānus, ī Trojanec
validus, a, um močan
Patroclus, ī Patrokel
Hector, ōris m Hektor
necō, ās ubijem
rursus zopet
dolus, ī zviijača

§ 114

villa, ae selski dvorec, pristava
rūsticus, a, um selski, kmetski
rūsticus, ī kmet
prope (z ak.) blizu
cella, ae shramba
culīna, ae kuhinja
cibāria, ōrum živila

cōservō, ās hranim
praeparō, ās pripravljam
congregō, ās zbiram
iūxta (z ak.) poleg
stabulum, ī staja, hlev
bōs, *bovis* govedo; *bōs m* vol
vacca, ae krava
vitulus, ī tele
sterquillinum, ī gnojišče
acerous, ī kup
stercus, *stercoris n* gnoj
suile, īs svinjak
deinde nato
gallinārium, ī dvorišče za kokoši
gallus, ī petelin
primō māne o prvem svitu
faenum, ī seno
strāmentum, ī stelja, slama
tabulātum, ī skedenj
locus; ī mesto, prostor
plaustrum, ī (tovorni) voz
pōmārium, ī sadni vrt, sadovnjak
dīrectus, a, um raven
ōrdō, *ōrdinis m* vrsta
pōmifer, a, um sadni

§ 115

valeō 2, *valui* zdrav sem
exerceō 2, *exercui*, *exercitum* vadim
taceō 2, *tacui*, *tacitum* molčim
optō, ās želim
maneō 2, *mānsi*, *mānsum* ostanem
tēlum, ī kopje
habeō 2, *habui*, *habitus* imam
timeō 2, *timui* bojim se
risus, ūs smeh
teneō 2, *tenui*, *tentum* držim, za-
držujem
abstineō 2, *tinui*, *tentum* držim proč
militia, ae vojaštvo, vojna
iūs, *iūris n* oblast
pāreō 2, *pāruī*, *pāritūrus* (z dat.)
pokoren sem, slušam, ubogam
cāsus, ūs padanje

terreō 2, *terruī*, *territum* strašim
oireō 2 zelenim
flōreō 2, *flōruī* cvetem
proximus a, um najbližji, bližnji,
prihodnji
castra, *ōrum* tabor
moveō 2, *mōvi*, *mōtum* premaknem:
castra moveō odrinem, odpotujem
doceō 2, *docui*, *doctum* učim, po-
učujem
imperō, ās poveljujem
habilis, e spreten, sposoben
firmō 1 krepim

§ 116

ukazujem *iubeō* 2, *iūssi*, *iussum*
svetujem *suādeō* 2, *sūasi*, *suāsum*
zanimam se *studeō* 2, *studui* (z dat.)
prostovoljen *voluntārius*, a, um
vidim *videō* 2, *vidi*, *visum*
ležim *iaceō* 2, *iacui*
moram *dēbeō* 2, *dēbui*, *dēbitum*

§ 117

extō, ās obstajam, sem
aliquandō nekdam
ibi tam
modestē skromno, ponižno
lacrima, ae solza
moveō 2 ganem
precēs, *precum f* prošnja
sōlāmen, *sōlāminis n* tolažba
malum, ī zlo, nesreča

§ 118

Korint *Corinthus*, ī f
sporočim *nūntiō* 1

§ 119

foedus, a, um gnusen, grd
circus, ī cirkus
Babylōnius, ī Babilonec
displiceō 2, *displcui*, *displcitur*
ne ugajam

§ 120

gimnazija *gymnasium*, *ii*
 ravnatelj *rector*, *ōris m*
 stopim v *intrō 1*
 nemaren *nēquam*
 zadržim = odvrčam *arceō 2, arcui*

§ 121

mōtus, ūs gibanje; *terrae mōtus*
 potres
adhibeō 2, adhibui, adhibitum upo-
 rabim, uporabljam
grātiā (z gen., stoji za gen.) zaradi
Gygēs, is m Giges, lidijski kralj
neque — neque niti — niti
arceō 2, arcui odvrčam, zadržim
facultās, ātis f zmožnost, sposob-
 nost
proprius, a, um lasten

§ 122

orožje *arma, ōrum*
 zaman *frustrā*
 Katon *Catō, ōnis m*

§ 123

imber, imbris m dež; *imbrēs, im-*
brium deževje
augeō 2, auxi, auctum pomnožim,
 povečam; *auctus, a, um* narasel
aspectus, ūs pogled
terror, ōris m strah
compleō 2, plēvi, plētum napolnim,
 napolnjujem, navdajam
ad (z ak.) pri
Zama, ae Zama
māior starejši
fortasse morebiti

§ 124

meščan *oppidānus, i*
 mlajši *minor*
 sodržavljan *civis, is m*

§ 125

scriptum, i (kar je) napisano

§ 126

pōmum, i sad, sadje
fōrmōsus, a, um lep, okrašen
messis, is f žetev
praebeō 2, praeui nudim, da(je)m
leuō 1 lajšam

§ 127

aliquandō некоč
pellis, is f koža
indūtus, um oblečen, odet
reliqui ae, a ostali
speciēs, ēi podoba, zunanost
quoque tudi
valdē zelo

§ 128

sonus, i zvok, glas
audiō 4, audiōi, auditum slišim
seruiō 4, seruiōi, seruitum služim
dormiō 4, dormiōi, dormitum spim
mus, muris m miš
ēsuriō 4, ēsuriōi, ēsuritum lačen sem
sitiō 4, sitiū žejen sem
unde? od kod?
veniō 4, veni, ventum pridem, pri-
 hajam
hospes, hospitis m gost, tujec
aperiō 4, aperui, apertum odprem
porta, ae vrata
mortuus, a, um mrtev
sepeliō 4, sepelivi, sepultum pokop-
 ljem
oboediō 4, oboediōi, oboeditum slu-
 šam, ubogam, pokoren sem
lēgātus, i poslanec
grātus, a, um prijeten
pōtiō, ōnis f pijača
praebeō 2, ui nudim, dam
sērō pozno

§ 129

takoj statim
kaznujem pūniō 4, pūnīvi, pūnītum
truden fessus, a, um
utrjujem, utrdim mūniō 4, īvi, itum
poslušam = slišim audiō 4, īvi, itum

§ 130

virgō, virginis f devica
servierat = serviērat
Vestālis, is f vestalka
scribō, scribis pišem
adultus, a, um dorasel
sat = satis dovolj, zadosti
ira, ae jeza
fleō 2, flēvi, flētum jokam
leniō 4, īvi, itum (o)lajšam, (u)bla-
žim

§ 131

Miltiad Miltiadēs, is
preselim se dēmigrō 1
od koder unde

§ 132

terribilis, e strašen
dēvāstō 1 opustošim
impediō 4, īvi, itum oviram, zadržim

§ 134

finiō 4, īvi, itum končam
nūtriō 4, īvi, itum hranim
vestiō 4, īvi, itum oblačim
pars, partis f del, stran(ka)
vallum, ī nasip, okop
fossa, ae jarek
vinciō 4, vīnxi, vinctum (z)vežem
ēradiō 4, īvi, itum poučujem, iz-
obrazujem
improbis, a, um nepošten
pūniō 4, īvi, itum kaznujem

§ 136

arx, arcis f grad
nātūra, ae narava, naravna lega

Molōn, ōnis m Molon
rhētor, oris m govornik, učitelj go-
vorništva
sacerdōs, sacerdotis m svečenik
inveniō 4, vēni, ventum najdem
molliō 4, īvi, itum omehčam

§ 138

salūtāris, e zdravilen
eadem ista
nocēns, entis škodljiv
urtica, ae kopriava

§ 139

heus! hoj! čuj!
ōstium, ī vrata
erus, ī gospodar
iam že, takoj
salvō! bodi pozdravljen!
cēnō 1 obedujem, večerjam, jem

§ 140

discō 3, didici učim se
lūdō 3, lūsi, lūsum igram se
crēdō 3, crēdidī, crēditum verjamem,
zaupam
trahō 3, trāxi, tractum vlečem
spernō 3, sprēvi, sprētum zaniču-
jem
voluptās, ātis f naslada, slast
sūmō 3, sūmpsī, sūmptum vzamem,
primem
calamus, ī bilka, držalo, peresnik
scribō 3, scripsi, scriptum pišem
nēve (s konj.) = et nē in ne
ūrō 3, ūssi, ūstum žgem, sežigam
prōpōnō 3, posui, positum pred-
ložim, predlagam
pendō 3, pependi, pēsum obesim,
(pre)tehtam
agō 3, ēgi, actum gonim, delam,
počnem
vertō 3, verti, versum vrtim, obrnem

cēdō 3, *cessi*, *cessum* stopam, umaknem se, vdam se
vīvō 3, *vixi*, *victum* živim
crēscō 3, *crēvi*, *crētum* rastem
sērō 3, *sēvi*, *satum* sejem
metō 3, —, *messum* žanjem
carpō 3, *carpsi*, *carptum* trgam
nepōs, *ōtis* m vnuk
tragicus, a, um tragičen
holus, *holeris* n zelenjava
vendō 3, *vendidī*, *venditum* prodajam
dicō 3, *dixi*, *dictum* rečem, govorim, pravim

§ 141

nē — *quidem* niti
vērūm, i resnica
vī f s silo
cadō 3, *cēcidī*, *cāsum* padem, padam
ācri ingeniō praeditus bistroumen, nadarjen

§ 142

berem *legō* 3, *lēgī*, *lēctum*
 odpuščam *ignōscō* 3, *ignōvi*, *ignōtum*
 naučim se = učim se

§ 143

vīncō 3, *vīci*, *victum* zmagam, premagam
satis zadosti, dovolj
quiescō 3, *quievi*, *quietum* počivam
tabellārius, i pismonoša
reddō 3, *reddidī*, *redditum* nazaj dam, izročim
caedō 3, *cecidi*, *caesum* (po)sekam, pobijem
graviter težko
iūvenis, is m mladenič
mittō 3, *misī*, *missum* pošljem
Carthāginiēnsis, is m Kartazan
gerō 3, *gessi*, *gestum* nosim; *bellum*
gerō vojujem vojno

divortium, i ločitev; *divortia aquarum* razvodje
pōnō 3, *posui*, *positum* položim, postavim; *castra pōnō* utaborim se

§ 144

Lacaena, ae Lakonka
relinquō 3, *reliqui*, *relictum* zapustim, pustim
scūtum, i ščit
neglegō 3, *lēxi*, *lēctum* zanemarim
officium, i dolžnost
regō 3, *rēxi*, *rēctum* vodim, vladam
dēsino 3, *desii*, *dēsitum* neham

§ 145

ravnam *agō* 3, *ēgī*, *āctum*
 plen *praeda*, ae
 razdelim *dividō* 3, *divisi*, *divisum*
 opustim *dimitto* 3, *misī*, *missum*
 odpišem *rescribo* 3, *scripsi*, *scriptum*
 latinski *Latinus*, a, um
 naloga *compositiō*, *ōnis* f

§ 146

cognōscō 3, *nōvi*, *nītum* spoznam, razumem
intelligō 3, *lēxi*, *lēctum* uvidim, spoznam, razumem
meō 1 grem, hodim
petō 3, *petivi*, *petitum* želim, zahtevam, iščem; *ligna petitum* po drva
comparō 1 zbiram
dēfendō 3, *fendi*, *fēsum* branim

§ 147

nabiram *legō* 3, *lēgī*, *lēctum*

§ 148

libidō, *libidinīs* f strast
forum, i trg

ABECEDNI SLOVAR

I. Latinsko-slovenski del

A

ā, pred samogl. *ab* (z *abl.*) od
aberrō 1 zablodim, zaidem, zmotim
se

absēns, entis odsoten

abstineō 2, *tinui, tentum* držim proč

absum, abesse, āfui odsoten sem,
ni me, manjkam; *absum ā proe-*
liō ne udeležujem se boja

acceptus, a, um prejet; *clādēs apud*
(z *ak.*) *accepta* poraz pri

accūsō 1 obtožujem

ācer, ācris, ācre oster, bister

acerbus, a, um bridek

acerous, i m kup

Achillēs, is m Ahil

aciēs, ēi f ostrina, bojna vrsta

ācriter ostro, srdito

āctus, a, um izvršen, prebit

acuō 3, *acui, acūtum* ostrim, brusim

acūtus, a, um oster

ad (z *ak.*) *k, za, pri*

Adherbal, alis m Adherbal

adhibeō 2, *hibui, hibitum* uporabim,
uporabljam

adiuvō 1, *iūvi, iūtum* podpiram,
pomagam

adnumerō 1 prištevam

Adriaticus, a, um jadranski

adsiduus, a, um trajen, neprestan

adsum, adesse, affui navzoč sem,
pomagam

adulātor, ōris m prilizovalec

adultus, a, um dorasel

adversus, a, um nasproten; *rēs ad-*
versae nesreča

advocō 1 pokličem

advolō 1 priletim, prihitim

aegrōtus, a, um bolan

aegrōtus, i m bolnik

Aegyptus, i f Egipt

āēr, āēris m zrak

Aesculāpius, ii m Eskulap

aestās, ātis f poletje

aestimō 1 cenim

aestivus, a, um poleten

aetās, ātis f doba, starost

aevum, i n doba, štetje, era

affectus, ūs m čustvo

affinis, is m sorodnik po svaštvu,
svak(inja)

Africānus, i Afričan

Agamemnōn, onis m Agamemnon

Agēsilāus, i m Agezilaj

agō 3, *ēgī, āctum* gonim, delam, po-
čenjam; *agō causam* zastopam

stvar; *agō grātiās* zahvaljujem se

agricola, ae m poljdedec

agrī cultūra poljedelstvo

Alesia, ae f Alezija, trdnjava v Ga-
liji

Alexander, dri m Aleksander

aliēnus, a, um tuj

aliquamdiū nekaj časa

aliquandō nekdanj

alius, alia, aliud drug
Alpēs, ium f Alpe
alter, altera, alterum drugi (od dveh)
altus, a, um visok
ambulō 1 hodim, sprehajam se
Ambustus, ī m Ambust
amīca, ae f prijateljica
amicitia, ae f prijateljstvo
amicus, ī m prijatelj
amnis, is m veletok, reka
amō ljubim, rad imam
amoenus, a, um ljubek, prijeten
amor, ōris m ljubezen; *amor* sui
 samoljubje, egoizem
anceps, ancipitis dvoglav, neodlo-
 čen
anima, ae f duša
animal, ālis n živo bitje, žival
animus, ī m duh, pogum
Anna, ae f Ana
annus, ī m leto
ante (z ak.) pred
antiquus, a, um star, starodaven
Antonius, ū m Anton
aorta, ae f žila odvodnica
aperio 4, *aperui, apertum* odprem
appellō 1 imenujem
appropinquō 1 (pri)bližam se
apricus, a, um sončen
aptus, a, um pripraven
apud (z ak.) pri
aqua, ae f voda
aquila, ae f orel
arātrum, ī n plug
arbor, oris f drevo
arceō 2, *arcui* odvrčam, zadržim
arcus, ūs m lok
arduus, a, um strm
argenteus, a, um srebrn
argentum, ī n srebro
āridus, a, um suh
Aristotelēs, is m Aristotel
arma, ōrum n orožje
arō 1 orjem

ars, artis f umetnost
artifex, artificis m umetnik
arx, arcis f grad
ās, assis m as, funt
asinus, ī m osel
aspectus, ūs m pogled
āter, ātra, ātrum črn
Athēnae, ārum f Atene
Athēniēnsis, is m Atenec
Atlanticus, a, um atlantski
atrōx, ōcis divji, srdit
attentus, a, um pazljiv
auctōritās, ātis f ugled, veljava
audācia, ae f drznost
audāx, ācis drzen
audiō 4, *loī, itum* slišim, poslušam
auditus, ūs m sluh
augeō 2, *auxī, auctum* pomnožim,
 povečam; *auctus, a, um* narasel
Augustus, ī Avgust (cesar), avgust
 (mesec)
Aulus, ī m Avlus
Aurēlius, ū m Avrelij
auris, is f uho
aurōra, ae f zarja
aurum, ī n zlato
aut ali
autem pa
autumnus, ī m jesen
auxilium, ū n pomoč
avē! zdravstvuj! bodi pozdravljen!
avia, ae f babica
avidus, a, um željan, pohlepen
avis, is f ptica
avunculus, ī m ujec
avus, ī m ded

B

Babylōnius, ū m Babilonec
barba, ae f brada
beātus, a, um blažen, srečen
Belga, ae m Belgijec
bellicōsus, a, um bojevit
bellum, ī n vojna

beneficium, ū n dobrota
beneficus, a, um dobrotljiv
benepolus, a, um dobrohoten
bēstia, ae f zver, žival
bolētus, i m jurček
bonum, i n dobrina
bonus, a, bonum dober
bōs, *bovis* govedo; *bōs* m vol
brac(c)hium, ū n laketa
brevīs, e kratek
Britannia, ae f Britanija
bucca, ae f lice
Butuanum, i n Budva

C

cadō 3, *cecidī*, *cāsum* padem
caedō 3, *cecidī*, *caesum* posekam,
 pobijem
caelum, i n nebo
calamus, i m trst, bilka, držalo, pe-
 resnik
calcar, *āris* n ostroga
calceus, i m čevljev
calidus, a, um topel, vroč
callidus, a, um zvit, zvijačen
calx, *calcis* f peta
campus, i m ravnina
canis, is m pes
canō 3, *cecinī*, *cantātum* pojem
cantō 1 pojem
cantus, ūs m petje
capra, ae f koza
caput, *capitis* n glava, glavno me-
 sto
carbō, *ōnis* m oglje
carmen, *inis* n pesem
Carni, *ōrum* m Karni, katerih del
 je prebival na Kranjskem
carpō 3, *carpsi*, *carptum* trgam
Carthāginiēnsis, is m Kartazan
Carthāgō, *inis* f Kartagina
casa, ae f koča
castra, *ōrum* n tabor

casus, ūs m padanje
Catilina, ae m Katilina
cauda, ae f rep
causa, ae vzrok; zadeva, stvar
capeō 2, *cāpi*, *cautum* (z ak.) varu-
 jem se
cavō 1 izvotlim
cēdō 3, *cessī*, *cessum* stopam, umak-
 nem se, vdam se
celeber, *bris*, *bre* številno obiskan,
 slaven
celebrō 1 slavim, obhajam
Celēia, ae f Celje
celer, is, e hiter
cella, ae f shramba
cēna, ae f obed, pojedina, večerja
cēnō 1 obedujem, večerjam
cēnseō 2, *cēnsui*, *cēsum* menim,
 mislim
centuria, ae f stotnija, centurija
centuriō, *ōnis* m stotnik, centurijon
cerasum, i n češnja (sad)
cerasus, i f češnja (drevo)
Cerberus, i m Cerber
cerebrum, i n možgani
certāmen, *inis* n tekma, borba
certō 1 tekmujem
certus, a, um gotov
cervus, i m jelen
cibāria, *ōrum* n živila, jedila
cibus, i m jed, hrana
Cicerō, *ōnis* m Ciceron
cilium, ū n trepalnica
circulātiō, *ōnis* f kroženje
circus, i m cirkus
civilis, e državljanski
civis, is m državljan
civitās, *ātis* f država
clādēs, is f poraz
clāmō 1 kričim, vpijem
clārus, a, um jasen, čist, slaven
classis, is f brodovje, razred
claudō 3, *clausī*, *clausum* zaprem
claudus, a, um hrom, šepav

cognōmen, *inīs* *n* priimek
cognōscō 3, *nōvī*, *nītum* spoznam,
 razumem
cohors, *cohortis* *f* krdeló, kohorta
Colapis, *is* *f* Kolpa
collis, *is* *m* grič, hrib
collum, *ī* *n* vrat
colōnia, *ae* *f* naselbina, kolonija
color, *ōris* *m* barva
columba, *ae* *f* golob
columna, *ae* *f* steber; *columna ver-*
tebrālis hrbtenica
commodum, *ī* *n* udobnost, korist
commūnis, *e* skupen
comparō 1 pripravljam, zbiram
compleō 2, *plēvī*, *plētum* napolnim,
 napolnjujem, navdajam
compositus, *a*, *um* sestavljen
concordia, *ae* *f* sloga
condiō 4, *ivī*, *ītum* začinjam
condiscipulus, *ī* *m* součenec
congregō 1 zbiram
coniunx, *coniugis* *m* *f* soprog(a)
consanguineus, *ī* *m* krvni sorodnik
cōnservō 1 hranim
cōnsilium, *ī* *n* nasvet
cōnsitus, *a*, *um* obrasel, zasajen
cōnsolatiō, *ōnis* *f* tolažba
cōnsul, *is* *m* konzul
cōnsulātus, *ūs* *m* konzulat
contemnō 3, *tēmpsī*, *temptum* zani-
 čujem
contentus, *a*, *um* zadovoljen
contineō 2, *tinuī*, *tentum* vkup dr-
 žim, spajam, imam
contrā (*z* ak.) proti, zoper
cōpia, *ae* *f* množica
cor, *cordis* *n* srce
cōram vpričo; *cōram adsum* oseb-
 no sem zraven
cornea, *ae* *f* roženica
Cornēlius, *ī* *m* Kornelij
cornū, *ūs* *n* rog, krilo (vojske)
corōna, *ae* *f* venec

corpus, *oris* *n* telo
cranium, *ī* *n* lobanja
crēdō 3, *crēdidī*, *crēditum* verja-
 mem, zaupam
crescō 3, *crēvī*, *crētum* rastem
crīnis, *is* *m* las
Croatia, *ae* *f* Hrvatska
crūs, *crūris* *n* krak, noga
cubitus, *ī* *n* komolec
culīna, *ae* *f* kuhinja
cūpa, *ae* *f* krivda
cultūra, *ae* *f* gojenje; *agrī cultūra*
 poljedelstvo
cum (*z* abl.) *s*, *z*
cum (veznik) *ko*
Cunctātor, *ōris* *m* Kunktator, Obo-
 tavljalec
cūr? zakaj?
cūra, *ae* *f* skrb; *cūram habeo* skr-
 bim
cursus, *ūs* *m* tek, tok
custōs, *ōdis* *m* varuh, čuvaj
cutis, *is* *f* koža

D

Dalmata, *ae* *m* Dalmatinec
Dalmatia, *ae* *f* Dalmacija
Danuvius, *ī* *m* Donava
dēbeō 2, *dēbuī* moram
dēspērō 1 obupam
digitus, *ī* *m* prst
dignus, *a*, *um* (*z* abl.) vreden
dilacerō 1 raztrgam
diligēns, *entis* priden, marljiv
diligentia, *ae* *f* pridnost, marljivost
Dionysius, *ī* *m* Dionizij
directus, *a*, *um* raven
diruō 3, *diruī*, *dirutum* razrušim,
 porušim
disceptō 1 razpravljam, prepiram se
disciplīna, *ae* *f* red, disciplina
discipulus, *ī* *m* učenec

discō 3, didicī učim se
discordia, ae f nesloga
displīceō 2, plicuī, plicitum ne uga-
 jam
distribuō 3, tribuī, tributum raz-
 delim
diū dolgo
dīves, dīvitis bogat, bogataš
dīvidendus (numerus) deljenec, di-
 vidend
dīvidō 3, vīsī, visum delim
dīvitiāe, ārum f bogastvo
dīvortium, īi ločitev; *dīvortia aquā-*
rum razvodje
dō 1, dedī, datum dam, dajem
doceō 2, docuī, doctum učim, po-
 učujem
dolor, ōris m bol, bolečina
dolus, ī m zvijača
domesticus, a, um domač
dominus, ī m gospod, gospodar
domus, ūs f hiša
dōnō 1 darujem, dam
donum, ī n darilo
dormiō 4, īvī, itum spim
dorsum, ī hrbet; *dorsum pedis* nart
Dravus, ī m Drava
dum dokler
dūrus, a, um trd
dux, ducis m vodnik, vodja, povelj-
 nik

E

ē, ex (z abl.) iz, izmed
efflō 1 izdihnem
ēgeō 2, ēguī (z abl.) potrebujem
ēgregius, a, um izvrsten
ēlegantia, ae f izbranost, lepota
elephantus, ī m slon
ēloquentia, ae f zgovornost
ēmendō 1 popravim, izboljšam
Emōna, ae f Emona, Ljubljana
ēnsis, īs m meč
Epaminōndās, ae m Epaminonda

Ephesius, a, um efeški
Ephesus, ī f Efez
Epidaurum, ī n Epidavrum, pri da-
 našnjem Dubrovniku
epistula, ae f pismo
equester, tris, tre konjeniški, viteški
equitātus, ūs m konjenica
equus, ī m konj
errō 1 blodim, motim se
error, ōris m blodnja, zmeta
ērudiō 4, īvī, itum poučujem, izo-
 brazujem
erus, ī m gospodar
ēsuriō 4, īvī, itum lačen sem
et in
etiam tudi
Eurīpidēs, īs m Evripid
ex, ē (z abl.) iz, izmed
excitō 1 (v) zbudim
excūsō 1 opravičujem
exemplar, āris n primer
exemplum, ī n vzgled
exerceō 2, exercuī, exercitum vadim,
 urim
exercitātiō, ōnis f vaja
exercitus, ūs m vojska
exiguus, a, um neznaten, pičel
exilium, īi n pregnanstvo
expers, expertis nedeleden
explicō 1 razlagam
exportō 1 izvažam
expugnō 1 zavojujem, osvojim
expectō 1 pričakujem, čakam
extō 1 obstajam, sem
extrahō 3, trāxī, tractum izvlečem
extrēmītās, ātis f okončina, ekstre-
 miteta
exuō 3, exuī, exūtum slečem, se-
 zujem

F

faba, ae f bob
Fabius, īi m Fabij
fābula, ae f povest, basen

facilis, e lahek
facinus, oris n delo, dejanje
factiō, ōnis f stranka
factus, a, um narejen
facultās, ātis f sposobnost, zmožnost
faenum, i n seno
falsus, a, um napačen
famēs, is f glad, lakota
famīlia, ae f družina
fascis, is m sveženj, butara
faucēs, ium f grlo, goltanec
febris, is f mrzlica
Februārius, ii m februar
fēcundus, a, um rodoviten
fel, fellis n žolč
fēlēs, is f mačka
fēlix, icis srečen
Felix, icis Feliks, Srečko
fēmina, ae f ženska
fēmininus, a, um ženski
femur, oris n stegno
ferreus, a, um železen
ferrum, i n železo
festinō 1 hitim
fidēs, ei f zvestoba
filia, ae f hči
filius, ii m sin
filō 1 tkem
filum, i n nit
finiō 4, iōi, itum končam, omejujem, omejim
fīnis, is m konec, meja; pl. ozemlje
fīrmō 1 krepim
flamma, ae f plamen
flēō 2, flēoi, flētum jokam
flōreō 2, flōruī cvetem
flōs, flōris m cvetlica
flūmen, inis n reka
fluvius, ii m reka
foederātious, a, um zvezen
foederātus, a, um zvezen
foedus, a, um gnusen, grd
folium, ii n list

fōns, fontis m studenec
formōsus, a, um lep, okrašen
fortasse morebiti
fortis, e hraber
fortitūdō, inis f hrabrost
fortūna, ae f usoda, sreča
forum, i n trg
fossa, ae f jarek
*frangō 3, frēgi, fractum (z)*lomim
frāter, frātris m brat
frendō 3 škripljem
frīgīdus, a, um mrzel
frōns, frontis f čelo
frūctus, ūs m sad
frūgi pošten, vrl, varčen
frūmentum, i n žito
frūx, frūgis f sad, plod
fuga, ae f beg
fugō 1 v beg zapodim
fulgur, uris n blisk
Fulvus, i m Fulvus
fungus, i m goba
fūnis, is m vrv
fūnus, eris n pogreb
futūrus, a, um prihodnji

G

Gallī, ōrum m Galci
Gallia, ae f Galija
gallinārium, ii n dvorišče za kokoši
gallus, i m petelin
gaudeō 2 (z abl.) veselim se
gelū, ūs n mraz
gener, i m zet
gēns, gentis f (na)rod, pleme
gentilis, e rodbinski
genū, ūs n koleno
genus, eris n spol, red, vrsta
Germānī, ōrum m Germani
gerō 3, gessi, gestum nosim; *bellum gerō* vojujem vojno, vojskujem se
gladius, ii m meč
glōria, ae f slava

gracilis, *e* vitek
gracilitās, *ātis f* vitkost, tenkost
Graecus, *a*, *um* grški
Graecus, *i m* Grk
gradus, *ūs m* stopnja, mesto
grātia, *ae f* hvaležnost, hvala; *grātias agō* zahvaljujem se
grātia (stoji za gen.) zaradi
grātus, *a*, *um* hvaležen, prijeten
gravis, *e* težak (po teži)
grex, *gregis f* čreda
grūs, *gruis f* žerjav
gutta, *ae f* kaplja, kapljica
Gygēs, *is m* Giges, lidijski kralj

H

habeo 2, *habui*, *habitus* imam
habilis, *e* spreten, sposoben
habitō 1 prebivam, stanujem
Hadriānus, *i m* Hadrijan
haereō 2, *haesi*, *haesum* visim, tičim
Hamīlcar, *aris m* Hamīlkar
Hannibal, *alis m* Hanibal
haud ne
Hector, *oris m* Hektor
Helvētia, *ae f* Helvecija, Švica
Heloētii, *iōrum m* Helvečani
Herculēs, *is m* Herkul
heri včera
heus! hoj! čuj!
Hibernia, *ae f* Hibernija, Irska
hibernus, *a*, *um* zimski
hic tukaj
hiems, *hiemis f* zima
Hispania, *ae f* Hispanija, Španija
historia, *ae f* zgodovina
hodiē danes
holitōrius, *a*, *um* zelenjadni
holus, *eris n* zelenjava
Homērus, *i m* Homer
homō, *hominis m* človek
honestus, *a*, *um* časten
honor, *ōris m* čast

hōra, *ae f* ura
Horātius, *i m* Horacij
hordeum, *i n* ječmen
hortus, *i m* vrt
hospes, *hospitis m* gost, tujec
hostis, *is m* sovražnik
humilis, *e* nizek
humus, *i f* prst, zemlja
Hymētus, *i m* Himet, gorovje v Atiki

I

Iader Jader, Zader
iam že, kmalu, takoj
Iapudēs, *um m* Japodi, deloma na Kranjskem
ibi tam
idōneus, *a*, *um* pripraven, primeren
Idūs, *Iduum f* ide, 13. ali 15. dan v mesecu
iecur, *oris n* jetra
ignis, *is m* ogenj
ignōtus, *a*, *um* neznan
Ilion = *Itium*, *i n* Ilion, Troja
illūstrō 1 razsvetljujem
imāgō, *inis f* podoba
imber, *imbris m* dež; pl. deževje
immittō 3, *misi*, *missum* pošljem v, vtaknem
immortālis, *e* neumrljiv, nesmrten
impavidus, *a*, *um* neustrašen, pogumen
impediō 4, *ivi*, *itum* oviram, zadržim
imperātor, *ōris m* poveljnik, cesar
imperium, *i n* poveljstvo, vladanje, imperij
imperō 1 poveljujem
impetus, *ūs m* naval, napad
improbis, *a*, *um* nepošten
in (z ak. in abl.) v
incertus, *a*, *um* negotov
incitō 1 priganjam, vzpodbadam
incola, *ae m* prebivalec
incolumis, *e* nepoškodovan, zdrav

incrēdibilis, *e* neverjeten
inde nato
induō 3, *indui*, *indūtum* oblečem, obujem
industria, *ae f* delavnost, marljivost
industrius, *a*, *um* delaven, marljiv
indūtus, *a*, *um* oblečen, odet
inferior, *ōris* spodnji
influō 3, *flūxī* izlivam se
ingenium, *ūi n* nadarjenost, duhovitost
ingēns, *entis* velikanski
inimicitia, *ae f* (navadno v pl.) neprijateljstvo, sovraštvo
initium, *ūi n* začetek
inopia, *ae f* pomanjkanje
inops, *inopis* siromašen, siromak
insitus, *a*, *um* vsajen, prirojen
insula, *ae f* otok
instrūmentum, *i n* orodje
insum, *inesse* sem v
intellegō 3 *lēxi*, *lēctum* uvidim, spoznam, razumem
inter (z ak.) med
interrogō 1 vprašam
intersum, *interesse*, *interfui* vmes sem; z dat.: udeležim se; *interest* *inter* razlika je med
intestina, *ōrum n* čreva, drob
inveniō 4, *veni*, *ventum* najdem
invidēō 2 (z dat.) zavidam
invidia, *ae f* zavist
invidus, *a*, *um* zavisten
invius, *a*, *um* nehoden, nedostopen
ira, *ae f* jeza
irrigō 1 namakam, zalivam
irrupō 3, *rūpi*, *ruptum* vderem
ita (pred glagoli) takó
itaque zato
iūcundus, *a*, *um* prijeten
iūdex, *iūdicis m* sodnik
iūdicium, *ūi n* sodba
iūdicō 1 sodim
Iugoslavia, *ae f* Jugoslavija

Iugurtha, *ae m* Jugurta
Iūlia, *ae* Julija
Iūlius, *ūi m* Julij, Julij
iungō 3, *iūnxi*, *iunctum* spojim, zvežem; pas.: pridružim se, sledim
Iūnius, *ūi m* junij
iūstus, *a*, *um* pravičen
iūvenis, *is m* mladenič
iuventūs, *ūtis f* mladost, mladina
iūxtā (z ak.) poleg, zraven

K

Kalendae, *ārum f* kalende, 1. dan v mesecu

L

labor, *ōris m* delo, napor
labōrō 1 delam; *labōro ex* trpim na,
labōrō ex felle žolč me boli
labrum, *i n* ustnica
lāc, *lactis n* mleko
Lacaena, *ae f* Lakonka
Lacedaemonius, *ūi m* Lacedemonec
lacrima, *ae f* solza
laedō 3, *laesi*, *laesum* razžalim
lapideus, *a*, *um* kamenit
lapis, *lapidis m* kamen
Latinus, *a*, *um* latinski
latrātus, *ūs m* lajanje
lātus, *a*, *um* širok, košat
latus, *eris n* stran
laudābilis, *e* hvalevreden
laudō 1 hvalim
laus, *laudis f* hvala
lēgātus, *i m* poslanec, podpoveljnik;
lēgātus prō praetōre poveljnikov namestnik
legiō, *iōnis f* legija, polk
legō 3, *lēgi*, *lēctum* berem
legūmen, *inis n* sočivje
leniō 4, *ioi*, *itum* (o)lajšam, (u)blažim
leō, *ōnis m* lev

lēns, lentis f leča
lepus, oris m zajec
levis, e lahek
levō 1 (o)lajšam, (o)milim, (u)blažim
lēx, lēgis f zakon, postava
libenter rad
liber, a, um svoboden
liberātiō, iōnis f osvobojenje
liberī, ōrum m otroci
liberō 1 osvobodim
libidō, inis f strast
libra, ae f libra, funt
Liburnia, ae f Liburnija, pokrajina
 med Rašo in Krko
Licinius, ii m Licinij
licitor, ōris m liktor, služabnik oblast-
 nikov
ligneus, a, um lesen
lignum, i n les, drva
ligō 1 vežem
linea, ae f črta
lingua, ae f jezik
linum, i n platno
Lissus, i f Lješ
littera, ae f črka; pl. črke, pismo,
 znanost(i)
locus, i m kraj, mesto, prostor
longē (pred superl.) mnogo
longus, a, um dolg
Lūcius, ii m Lucij
lūdō 3, lūsī, lūsūm igram se
lūdus, i m igra
lūna, ae f luna
lupus, i m volk
lusciniā, ae f slavec
lūx, lūcis f luč
lyricus, a, um lirski, liričen

M

M. = Mārcus Mark(o)
Mācedō, Macēdonis m Macedonec
māchina, ae f stroj
Maeonius, a, um meonski, lidijski

magis bolj
magister, tri m učitelj
magistra, ae f učiteljica
magistrātus, ūs m oblast, gosposka
māgnificus, um veličasten, krasen
māgnitūdō, inis f velikost
māgnus, a, um velik
māior, ōris starejši
Māius, ii m maj
mālum, i n jabolko
mālus, i f jablana
malus, a, um slab
māne zjutraj; *primō māne* o prvem
 svitu
māneō 2, mānsī, mānsūm ostanem
manipulus, i m manipul
manus, ūs f roka
Marathōnius, a, um maratonski
Mārcus, i m Mark(o)
margō, inis m rob
Marius, ii m Marij
marmor, oris n marmor
marmoreus, a, um marmornat
Mārtius, ii m marec
māter, mātris f mati
mātūrus, a, um zrel
maximē najbolj
Maximus, i m Maksim
medica, ae f zdravnica
medicīna, ae f zdravilstvo, zdravilo
medicus, i m zdravnik
mediterrāneus, a, um sredozemski
medius, a, um srednji; *media nox*
 polnoč
medulla, ae f mozeg
mel, mellis n med
memor, oris pomljiv; *memor sum*
 spominjam se, mislim na
memoria, ae f spomin
memorō 1 omenim, omenjam
mendācium, ii n laž
mendāx, ācis lažniv
mēns, mentis f razum, pamet, miš-
 ljenje

mēnsa, ae f miza
mēnsis, is m mesec
mentum, ī n brada
meō 1 grem, hodim
mercēs, mercēdis f plača, plačilo
meridiēs, ēī m poldan
meritō po pravici
merx, mercis f blago
mēssis, is f žetev
metallum, ī n kovina
metō 3, —, messum žanjem
metuendus, a, um strah vzbujajoč,
 strašen
metuō 3, metuī bojim se
micō 1, micuī švigam, leskečem se
migrō 1 (pre)selim se, grem, odidem
miles, militis m vojak
militia, ae f vojaštvo, vojna
milium, ī n proso
Minerva, ae f Minerva
minuendus (numerus) zmanjševanec,
 minuend
minuō 3, minuī, minūtum (z)manj-
 šam
misceō 2, miscuī, mixtum (z)mešam,
 združim
miser, a, um beden, nesrečen
mittō 3, misi, missum pošljem
mōbilis, e omahljiv, nestanoviten
modestus, a, um skromen
modus, ī m mera
molestus, a, um nadležen
molliō 4, iōī, itum (o)mehčam
mollis, e mehak
Molōn, ōnis m Molon
moneō 2, monuī, monitum opomi-
 njam
mōns, montis m gora, gorovje
mōnstrō 1 (po)kažem
morbis, ī m bolezen
mors, mortis f smrt
mortālis, e umrljiv, smrten
mortuus, a, um mrtev

mōs, mōris m šega, običaj, navada;
 pl. nravi, značaj
mōtus, ūs m gibanje; mōtus terrae
 potres
moveō 2, mōvī, mōtum premaknem,
 ganem; *castra moveō* odrinem,
 odpotujem
mox kmalu
mulier, eris f žena, ženska
multiplicandus (numerus) množenec,
 multiplikand
multiplicō 1 množim
multitūdō, inis f množica
multus, a, um mnog
mundānus, a, um svetoven
mūniō 4, iōī, itum utrdim, utrjujem
murmur, uris n mrmanje, žuborenje
mūrus, ī m zid
mūs, mūris m miš
Mūsa, ae f muza
mūsculus, ī m mišica
mūtō 1 spremenim, spreminjam

N

Narō, ōnis m Neretva
nāsus, ī m nos
natō 1 plavam
nātū (abl. samostalnika nātus roj-
 stvo) po rojstvu, glede na rojstvo;
 nātū māior starejši, *nātu minor*
 mlajši
nātūra, ae f narava
nātus, a, um rojen, star
naufragium, ī n brodolom
navigō 1 plovem
nāvis, is f ladja; nāvis longa bojna
 ladja
nē (s konj.) ne, da ne
Neāpolis, is f Neapelj
necessārius, a, um potreben
necō-1 ubijem
negō 1 zanikam, tajim
nēmō nihče

nepōs, ōtis m vnuk
neptis, is f vnukinja
nēquam nemaren, zanikrn
neque in ne
neque — neque niti — niti
nē — quidem niti
Nerva, ae m Nerva
nerous, i m živec
nēve in (da) ne
niger, nigra, nigrum črn
nihil nič
nimius, a, um prevelik
nisi (a)ko ne, če ne
nix, nivis f sneg
nōbilis, e imeniten, plemenit
nōbilitās, ātis f plemstvo
noceō 2, nocuī, nocitum škodujem
nōmen, inis n ime
nōminō 1 imenujem
nōn ne
Nōnae, ārum f none, 5. ali 7. dan
 v mesecu
nōn modo — sed etiam ne le —
 ampak tudi
nōnnūlli, ae a nekateri
nōnnumquam včasih
nōn solum — sed etiam ne le —
 ampak tudi
Noricī, ōrum m Noričani (v vzhod-
 nih Alpah)
nōscō, 3, nōvī, notum spoznavam
nōtus, a, um znan
November, bris m november
novus, a, um nov
nox, noctis f noč
noxius, a, um škodljiv
nūbēs, is f oblak
nūllus, a, um nobe(de)n
nummus, i m novec, denar
numquam nikoli
nunc zdaj
nūntia, ae f znanilka
nurus, ūs f snaha
nūtriō 4, iōi, itum hranim, redim

O

o! (z ak.) o!
obnoxius, a, um podvržen
oboediō 4, iōi, itum slušam, ubo-
 gam, pokoren sem
obstō 1 nasproti stojim, na poti sem,
 oviram
obsum, obesse, offui (obfui) naspro-
 tujem, škodujem
obtemperō 1 slušam, ubogam, po-
 koren sem
obtimeō 2, tinuī, tentum dobim, imam
occāsio, ōnis f prilika, priložnost
occidō 3, occidi, occisum padem
occidō 3, occidi, occisum pobijem,
 ubijam
occiput, occipitis n zadnji del glave,
 zatilnik
Oceanus, i m ocean
Octōber, bris m oktober
odor, ōris m duh, vonj
officina, ae f delavnica, tovarna
Olcinium, ūi n Ulcinj
olim nekdanj
omnis, e ves, vsak
onus, eris n breme
opera, ae f delo, napor; *operam dō*
 (z dat.) ukvarjam se z
opiniō, ōnis f mnenje
oppidum, i n mesto
oppositus, a, um nasproti postavljen
oppugnātor, ōris m oblegovalec
oppugnō 1 oblegam
optimās, ātis m plemič
optō 1 želim
opus, eris n delo
ōra, ae f obala
orātiō, ōnis f govor
orātor, ōris m govornik
orbis, is m krog; *orbis terrārum*
 zemljekrog
orbita, ae f očesna jamica
ōrdō, inis m red, vrsta, stan
Orgetorix, Orgetorigis m Orgetorig

örnō 1 krasim
ōrō 1 prosim
ōs, oris n usta
os, ossis n kost
ōstium, ii vrata
ōtium, ii n brezdelje

P

p. = *post* (z ak.) po
P. = *Publius*, *ii* m Publij
pactum, i n pogodba
palatium, ii n palača
palātum, i n nebo (v ustih)
palma, ae f dlan
palpebra, ae f veka
palūs, ūdis f močvirje
pānis, is m kruh
Pannonia, ae f Panonija
pār, paris enak
parentēs, um m starši
pāreō 2, *pāruī, pāritūrus* slušam.
ubogam, pokoren sem
pariēs, parietis m stena
parō 1 pripravim, pripravljam
pars, partis f del, stranka; *ex omni*
parte v vsakem pogledu
parsimōnia, ae f varčnost
Parthi, ōrum m Parti
particeps, participis deležen
parvus, a, um majhen
passus, ūs m korak
pater, patris m oče
patria, ae f domovina
patricius, ii m patricij
Patroclus, i m Patrokel
patruus, uī m stric (po očetu)
pauper, pauperis ubog, reven
pauper, pauperis m revež
pāx, pācis f mir
peccātum, i greh
pectus, oris n prsi
pecūnia, ae f denar
pedes, peditis m pešec
peditātus, ūs m pehota

pellis, is f koža
pendō 3, *pependī, pēnsūm* obesim,
(pre)tehtam
per (z ak.) skozi, po
Periclēs, is m Perikles
periculōsus, a, um nevaren
periculum, i n nevarnost
perītus, a, um izkušen, večč, izveden
permutātiō, ōnis f zamenjava
perniciēs, ēi f poguba
pes, pedis m noga
petō 3, *petiōl, petītum* želim, zahtevam, iščem; *meō ligna petītum*
hodim po drva
Philippus, i m Filip
philosophus, i m filozof, modrijan
piger, pigra, pigrum len
pirus, i f hruška (drevo)
piscātōrius, a, um ribji
piscis, is m riba
Pittacus, i m Pitak
placeō 2, *placui, placitum* ugajam.
vščč sem
plānitiēs, ēi f ravnina
planta, ae rastlina; podplat
plaustrum, i n (tovorni) voz
plēbēius, ēi m plebejec
plēbs, plēbis f ljudstvo
plērūmque većinoma, navadno
plumbum, i n svinec
plūs, plūris več
poena, ae f kazen
poēta, ae m pesnik
pōmārium, ii n sadni vrt, sadovnjak
pōmifer, a, um sadni
pōmum, i n sadje
pōnō 3, *posui, positum* položim, postavim; *castra pōnō* utaborim se
pōns, pontis m most
populus, i m narod
pōpulus, i f topol
porta, ae f vrata
portō 1 nosim
possum, posse, potui morem

post (z ak.) po
postulō 1 zahtevam
pōtiō, ōnis f pijača
praebeō 2, *praeui* 2 nudim, dajem
praeceptum, i nauk, načelo
praeclārus, a, um slaven, krasen,
 odličen
praeditus, a, um obdarjen
praemium, ii n nagrada, plačilo
praenōmen, inis n ime
praeparō 1 pripravljam
praesēns, entis navzoč, prisoten
praesidium, ii n zaščita
praesum, praeesse, praefui načelujem
praetor, ōris m pretor (v starih časih
 poveljnik)
prātum, i n travnik
precēs, precum f prošnja
primānus, i m prvošolec
primus, a, um prvi
privoigna, ae f pastorka
privoignus, i m pastorek
prō (z abl.) za
probus, a, um pošten
probus, i m poštenjak
proelium, ii n bitka
prohibeō 2, *hibui, hibitum* (z abl.)
 odbijam
prope (z ak.) blizu
properō 1 hitim
propinquus, a, um bližnji, blizu
propinquus, i m bližnji, sorodnik
prōpōnō 3, *posui, positum* predložim,
 predlagam
proprius, a, um lasten
prōra, ae f prednji del ladje
prōsum, prodesse, prōfui koristim;
prōsit! naj koristi, na zdravje!
prōverbium, ii n pregovor
prōvidus, a, um previden
provincia, ae f provincija, pokrajina
proximus, a, um najbližji, bližnji,
 prihodnji

prūdēns, entis pameten
prudentia, ae f previdnost, pamet
pūblicus, a, um javen, obči, državen
puella, ae f deklica
puer, i m deček
pūgio, ōnis m bodalo
pugna, ae f bitka
pugnō 1 bojujem se
pulcher, chra, chrum lep
pulmō, ōnis m pljuča
pulsus, ūs m utrip
pulois, eris m prah
pūniō 4, *iōi, itum* kaznujem
pūpilla, ae f zenica
puppis, is f krn (zadnji del ladje)
pūrgō 1 očistim, opravičim

Q

Q. = Quīntus, i m Kvint
quaestor, ōris m finančni uradnik,
 kvestor
quālis, e? kakšen?
quālis, e kakršen
quam kakor
quantum kolikor
quantus, a, um kolikršen
-que in
quid? kaj?
quiēscō 3, *quiēvi, quiētum* počivam
Quīntilis, is m sedanji mesec julij
quō — eō čim — tem
quoque tudi
quot? koliko?
quot kolikor
quotus, a, um kolikateri? koliko?

R

rāmōsus, a, um vejnat, rogovilast
rapidus, a, um deroč
rārus, a, um redek
ratīō, ōnis f razum, pamet
recreō 1 poživim, okrepčam

rēctus, a, um pravi, pravilen
reddō 3, reddidī, redditum vrnem,
 izročim
refertus, a, um (z. abl.) napolnjen,
 poln
regiō, ōnis f pokrajina
rēgulāris, e pravilen
relinquō 3, liquī, lictum zapustim
reliquus, a, um ostal
remedium, ūi n zdravilo
renovātiō, ōnis f obnova
renovō 1 obnovim
repentinus, a, um nenaden, nagel
repetitiō, ōnis f ponavljanje
rēs, rei f reč, stvar; *rēs pūblica* dr-
 žava; *rēs communis* skupnost
rescindō 3, rescidī, rescissum pode-
 rem, porušim
respondeō 2, respondī, respōnsum
 odgovorim
rēte, is n mreža
revocō 1 nazaj pokličem; *ad vītam*
revocō obudim od mrtvih, oživim
rēx, rēgis m kralj
rhētor, oris m učitelj govorništva,
 retor
Rhizinium, ūi n Risan
rīsus, ūs m smeh
rōbur, oris n hrastov les, jedro, moč
Rōma, ae f Rim
Rōmānus, a, um rimski
Rōmānus, i m Rimljan
rosa, ae f roža
rōstrum, i n kljun
ruber, rubra, rubrum rdeč
rursus zopet
rūsticus, a, um selski, kmetski
rūsticus, i m kmet

S

Sabinī, ōrum m Sabinci
sacer, sacra, sacrum svet
sacerdōs, ōtis m svečenik
sacrificō 1 žrtvujem

saeculum, i n stoletje
saepe često
Salōna, ae f Solin
salūber, bris, bre zdravilen, zdrav
salūs, ūtis f blagor, blaginja
salūtāris, e zdravilen
salūtō 1 pozdravim, pozdravljam
salvē! bodi pozdravljen!
sanguis, sanguinis m kri
sānō 1 zdravim, ozdravim
sānus, a, um zdrav
sapiēns, entis moder
sapientia, ae f modrost
sat = satis dovolj, zadosti
Savus, i m Sava
saxum, i n skala
Scardōna, ae f Krka
schola, ae f šola
scintilla, ae f iskra
Scīpiō, ōnis m Scipion
Scodra, ae f Skader
scribo 3, scripsi, scriptum pišem
scriptum, i n napisano, spis
scūtum, i n ščit
secundus, a, um ugoden; *rēs secun-*
dae sreča
secūris, is f sekira
sed toda
sēdēs, is f sedež; pl. bivališča
sēditiō, ōnis f upor, vstaja
sēdō 1 posadim, tešim
sēdulus, a, um priden, marljiv
sēmīs, sēmīssis m pol asa
semper vedno
senātor, ōris m starešina, senator
senātōrius, a, um senatorski
senātus, ūs m starešinstvo, senat
senecta, ae f = senectūs
senectūs, ūtis f starost
sēnsus, ūs m čut
sententia, ae f misel, glas
sepeliō 4, sepeliōi, sepultum pokop-
 ljem, pokopavam
September, bris m september

septentrionēs, um m sever
Serbia, ae f. Srbija
serēnus, a, um veder, jasen
sermō, ōnis m (po)govor, jezik
serō 3, *sēvi*, satum sejem
sērō pozno
seruō 4, *īvi*, itum služim
seruitūs, ūtis f sužnost
seruō 1 (o)hranim, rešim
seruus, i m suženj
sēstertius, ii poltretji as, sestercij
Sextilis, is m sedanji mesec avgust
sī če, ko, ako
sicut kakor
signum, i n znamenje, znak, prapor,
 zastava
sileō 2, *silui* molčim
silua, ae f gozd
similis, e podoben
sine (z abl.) brez
sinister, tra, trum levi
Siscia, ae f Sisek
sitiō 4, *sitil* žejen sem
sītis, is f žeja
sive ali
Slovēnia, ae Slovenija
Slovenus, i m Sloven, Slovenec
socer, i m tast
socia, ae f tovarišica
socius, ii m tovariš, zaveznik
Sōcratēs, is m Sokrat
sōl, *sōlis* m sonce
sōlāmen, inis n tolažba
Solō, ōnis m Solon
sōlus, a, um sam
sonitus, ūs m glas, zvok
sonus, i m glas, zvok
Sophoclēs, is m Sofokles
soror, ōris f sestra
Spalatum, i n Split
Spartacus, i m Spartak
spatium, ii n prostor, čas, doba,
 dolgost

speciēs, ēi f vrsta, podoba, zuna-
 njost
spectō 1 gledam
spernō 3, *sprēvi*, *sprētum* zaničujem
spērō 1 upam
spēs, ei f upanje, nada
spirō 1 diham
splendidus, a, um bleščeč, svetel
stabulum, i n staja, hlev
stēlla, ae f zvezda
stercus, oris n gnoj
sterquillum, i n gnojišče
stō 1, *steti*, *stātūrus* stojim
Stolō, ōnis m Stolon
stomachus, i m želodec
strāmentum, i n stelja, slama
studium, ii n vnema, prizadevanje,
 študij
suādeō 2, *suāsī*, *suāsum* svetujem
suāvis, e ljubek, sladek
sub (z ak. in abl.) pod
substantia, ae f snov
substantivum, i n samostalnik
subtilis, e fin, tenak
subtrahendus (numerus) odštevanec,
 subtrahend
subtrahō, *trāxi*, *tractum* od vlečem,
 odtegnem
Suēbī, ōrum m Svebi
suile, is n svinjak
Sulpicius, ii m Sulpicij
summus, a, um najvišji
sūmō 3, *sūmpsī*, *sūmptum* vzamem,
 primem
supercilium, ii n obrv
superior, ōris zgornji, višji
superō 1 premagam, prekašam
supersum, *superesse*, *superfui* osta-
 nem živ; z dat.: preživim
superus, a, um gornji; *superi*, ōrum
 ljudje na zemlji, gornji svet
suprēmus, a, um poslednji, najvišji
surdus, a, um gluhi
Syrācūsae, ārum f Sirakuze

T

tabellārius, *ī m* pismonoša
tabula, *ae f* deska, tabla, zemljevid
tabulātum, *ī n* skedenj
taceō 2, *tacui*, *tacitum* molčim
tālis, *e* takšen
tam takó
tantum toliko
tantus, *a*, *um* tolik
Taurūnum, *ī n* Tavrūnum, Zemun
tēctus, *a*, *um* pokrit
tellūs, *tellūris f* zemlja
tēlum, *ī n* kopje, orožje
templum, *ī n* svetišče, tempelj
temptō 1 poskusim
tempus, *oris n* čas, sencè
tendō 3, *tetendī*, *tentum* napnem
teneō 2, *tenui*, *tentum* držim, imam
tener, *a*, *um* nežen
tenuis, *e* tenak, redek
Terentia, *ae f* Terencija
tergum, *ī n* hrbet; *ā tergō* za
terra, *ae f* zemlja, dežela
terreō 2, *terruī*, *territum* strašim.
 plašim
terribilis, *e* strašen
territō 1 prestrašim
testis, *is m* priča
theātrum, *ī n* gledališče
Tiberis, *is f* Tibera
tilia, *ae f* lipa
timeō 2, *timuī* (z ak.) bojim se
timidus, *a*, *um* boječ
timor, *ōris m* strah
togātus, *a*, *um* v togo oblečen, v togi
tolerō 1 prenašam
tot toliko
totiēns tolikokrat
tractō, *ās* (z ak.) ravnam z
trādūcō 3, *dūxī*, *ductum* prepeljem
tragicus, *a*, *um* tragičen
Tragurium, *ī n* Trogir
trahō 3, *trāxī*, *tractum* vlečem
Traiānus, *ī m* Trajan

trānsitus, *ūs m* prehod
trānsportō 1 prenesem
Trasumēnus, *a*, *um* trazimenski
triticum, *ī n* pšenica
triumphus, *ī m* triumf, zmagoslavje
Trōia, *ae f* Troja
Trōiānus, *ī m* Trojanec
Trōs, *Trōis m* Trojanec
truncus, *ī m* trup
tuba, *ae f* trobenta
tugurium, *ī n* koča, koliba
Tullia, *ae f* Tulija
tum tedaj
tunc tedaj
turba, *ae f* truma, množica
turpis, *e* sramoten, grd
turris, *is f* stolp
turtur, *uris m* grlica
tussis, *is f* kašelj
tyrannus, *ī m* samovladar, tiran

U

ubi? kje?
ubi kjer
ubique povsod
Ulixēs, *is m* Uliks
ullus, *a*, *um* kak
ultimus, *a*, *um* zadnji
umbra, *ae f* senca
umerus, *ī m* pleče, rama
ūmidus, *a*, *um* vlažen
ūnā hkrati, skupaj
unde? od kod?
unguis, *is m* noht
ūniversus, *a*, *um* vesoljen
ūnus, *a*, *um* eden
urbs, *urbis f* mesto
ūrō 3, *ūssi* *ūstum* žgem, sežigam
urtica, *ae f* kopriva
usque ad (tja) do
ūsus, *ūs m* raba, vaja, izkušnja
ut kakor
ut (veznik s konj.) da
ūtilis, *e* koristen

utinam (s konj.) o da bi, o ko bi!
uxor, ōris f soproga, žena

V

pacca, ae f krava
valdē zelo
valeō 2, *valuī* zdrav sem, veljam;
 plūs valeō močnejši sem
valētūdō, inis f zdravstveno stanje,
 zdravje
validus a, um močan
vallis, is f dolina
vallum, ī n nasip
varius, a, um različen
Varrō, ōnis m Varon
vātēs, is m prerok, vedež, pesnik
vectīgal, ālis n davek, vir dohodkov
vehemēns, entis silen
vel ali
vēna, ae f žila odvodnica
vendō 3, *vendidi, venditum* prodam,
 prodajam
veniō 4, *venī, ventum* pridem, pri-
 hajam
venter, tris m trebuh
ventūrus, a, um ki bo prišel, 'pri-
 hodnji
vēr, vēris n pomlad
verbum, ī n glagol, beseda
Vergilius, ī m Vergil
vergō 3, *versī* nagibam se, ležim
vertebrālis, e vretenčast; *columna*
 vertebrālis hrbtenica
vertex, icis m vrh, teme
vertō 3, *vertī, versum* vrtim, obrnem,
 obračam
vērūm, ī n resnica
vērus, a, um resničen, pravi
Vestālis, is f vestalka
vestiō 4, *ioī, itum* oblačim
vestis, is f obleka
vetus, veteris star
vexō 1 mučim, tlačim
vī f s silo

via, ae f pot
vicīnus, a, um sosednji
victor, ōris m zmagovalec
Victor, ōris m Viktor
victōria, ae f zmaga
victus, ūs m živež
videō 2, *vidī, vīsum* vidim
villa, ae f selski (kmetški) dvorec,
 pristava
vinciō 4, *vīnxi, vinctum* zvežem
vincō 3, *vīci, victum* zmagam, pre-
 magam
vīnea, ae f vinograd
vir, pirī m mož
vireō 2 zelenim
virgō, inis f devica
viridis, e zelen
virtūs, ūtis f možatost, krepost,
 vrlina, hrabrost
Virūnum, ī n Virunum (na Gospo-
 svetskem polju)
viscera, um n drob, čreva
vīsus, ūs m vid
vīta, ae f življenje
vītis, is f trta
vītium, ī n napaka
vītō 1 (z ak.) ogibljem se
vītulus, ī m tele
vītuperō 1 karam, grajam
vīvō 3, *vīxi, vīctūrus* živim
vocō 1 (po)kličem
volō 1 letim
voluptās, ātis f naslada, slast
voloō 3, *voloi, volūtum* valim
vōx, vōcis f glas, zvok
vulnus, eris n rana
vulpēs, is f lisica
vultur, uris m jastreb

X

Xerxēs, is m Kserks

Z

Zama, ae f Zama

II. Slovensko - latinski del

A

a *sed*

Afričan *Africānus*, i m

Afrika *Africa*, ae f

Ahīl *Achillēs*, is m

ako *sī*

Aleksander *Alexander*, drī m

Alija *Allia*, ae f

alpski *Alpinus*, a, um

ampak *sed*

Anton *Antonius*, ii m

Aristid *Aristidēs*, is m

Aristotel *Aristotelēs*, is m

Atene *Athēnae*, ārum f

Avstralija *Australia*, ae f

Azija *Asia*, ae f

B

barva *color*, ōris m

beden *miser*, a, um

bel *albus*, a, um

berem *legō* 3, *lēgī*, *lēctum*

bik *taurus*, i m

bister *ācer*, *ācris*, *ācre*

bitka *pugna*, ae f

blaginja *salūs*, ūtis f

bližam se *appropinquō* 1

bodalo *pūgiō*, ōnis m

bog *deus*, i m

bogat *dives*, *dīvitis*

bogatin, bogataš *dives*, *dīvitis* m

boječ *timidus*, a, um

bojim se *timeō* 2, *timuī*; *metuō* 3,

metuī (z ak.)

bojujem se *pugnō* 1

bolan *aegrōtus*, a, um

bolezen *morbus*, i m

bolnik *aegrōtus*, i m

brez *sine* (z abl.)

bridek *acerbus*, a, um

brodolomec *naufragus*, i m

brodovje *clāssis*, is f

C

cesar *imperātor*, ōris m

cvetem *flōreō* 2, *flōruī*

cvetlica *flōs*, *flōris* m

Č

čakam *expectō* 1

čas *honor*, ōris m

časten *honestus*, a, um

često *saepe*

češnja *cerasus*, i f

čete *cōpiae*, ārum f

čevelj *calceus*, i m

človek *homō*, *hominis* m

človeški *hūmānus*, a, um

čut *sēnsus*, ūs m

D

dajem *dō* 1

Dalmacija *Dalmatia*, ae f

Dalmatinec *Dalmata*, ae m

dam = darujem *dōnō* 1

dan *diēs*, *diēi* m

danes *hodiē*

davek *pectigal*, ālis n

deček *puer*, i m

ded *avus*, *i m*
 deklica *puella*, *ae f*
 del *pars*, *partis f*
 delam *labōrō 1*
 delavec *operārius*, *iī m*
 delaven *industrius*, *a, um*
 delavnica *officina*, *ae f*
 delavnost *industria*, *ae f*
 deležen *particeps*, *participis*
 delo *labor*, *ōris m*
 deroč *rapidus*, *a, um*
 desni *dexter*, *dext(e)ra*, *dext(e)rum*
 dežela *terra*, *ae f*
 deževje *imbrēs*, *imbrium m*
 do *ergā* (z ak.)
 doba *spatium*, *iī n*
 dober *bonus*, *a, um*
 dobrina *bonum*, *i n*
 dobrota *beneficium*, *iī n*
 dokler *dum*
 dolg *longus*, *a, um*
 domovina *patria*, *ae f*
 drag *cārus*, *a, um*
 Drava *Dravus*, *i m*
 drevo *arbor*, *oris f*
 držalo *calamus*, *i m*
 država *rēs pūblica*
 državljan *civis*, *is m*
 državljanski *civilis*, *e*
 duh *onimus*, *i m*

E

Efez *Ephesus*, *i f*
 egipčanski *Aegyptius*, *a, um*
 Egipt *Aegyptus*, *i f*
 enak *pār*, *paris*

F

Feliks *Felix*, *icis m*
 Filip *Philippus*, *i m*

G

Galci *Galli*, *ōrum m*
 Galija *Gallia*, *ae f*

Germanija *Germānia*, *ae f*
 gimnazija *gymnasium*, *iī n*
 glad *famēs*, *is f*
 glava *caput*, *capitis n*
 goba *fungus*, *i m*
 gora *mōns*, *montis m*
 govor *ōrātiō*, *ōnis f*
 gozd *silva*, *ae f*
 grajam *vituperō 1*
 Grčija *Graecia*, *ae f*
 grešim *peccō 1*
 grič *collis*, *is m*
 Grk *Graecus*, *i m*
 grški *Graecus*, *a, um*

H

hči *filia*, *ae f*
 Hektor *Hector*, *oris m*
 hiter *celer*, *is, e*
 hitim *properō 1*
 Homer *Homērus*, *i m*
 Horacij *Horātius*, *iī m*
 hraber *fortis*, *e*
 hrana *cibus*, *i m*
 hranim = ohranim *servō 1*
 hranim, redim *alō 3*, *aluī*, *altum*
 hruška (drevo) *pirus*, *i f*
 hvala *laus*, *laudis f*
 hvaležen *grātus*, *a, um*
 hvalim *laudō 1*

I

igra *lūdus*, *i m*
 igram se *lūdō 3*, *lūsī*, *lūsum*
 imam *habeō 2*, *habuī*, *habitus*
 ime *nōmen*, *inis n*
 imperij *imperium*, *iī n*
 in *et*
 Indija *India*, *ae f*
 Italija *Italia*, *ae f*
 iz *ē*, *ex* (z abl.)
 izboljšam *ēmendō 1*
 izdajstvo *prōditiō*, *ōnis f*

izkažem *praebeō* 2, *praeui*, *prae-*
bitum
 izkušn *peritus*, *a*, *um*
 izobrazujem *ērudīō* 4, *ivī*, *itum*
 izvažam *exportō* 1
 izveden *peritus*, *a*, *um*
 izvojujem *expugnō* 1

J

jablana *mālus*, *i* *f*
 jabolko *mālum*, *i* *n*
 jadranski *Adriāticus*, *a*, *um*
 jelen *cervus*, *i* *m*
 Jugoslavija *Iugoslavia*, *ae* *f*
 junak *vir fortis*

K

k ad (z *ak*.)
 kakor *quam*
 kakršen *quālis*, *e*
 kam? *quō?*
 kar *quam* (*s* *superl*.)
 Kartagina *Carthāgō*, *inis* *f*
 kašelj *tussis*, *is* *f*
 Katon *Catō*, *ōnis* *m*
 kaznujem *pūniō* 4, *ivī*, *itum*
 kdo? *quis?*
 kdor *quī*
 ker *quia*, *quod*
 kje? *ubi?*
 kličem *vocō* 1
 knjiga *liber*, *libri* *m*
 ko = ako *sī*; ko ne *nisi*
 koleno *genū*, *ūs* *n*
 koliko? *quot?*
 kolikor *quantum*
 konj *equus*, *i* *m*
 korak *passus*, *ūs* *m*
 Korint *Corinthus*, *i* *f*
 koristen *utilis*, *e*
 koristim *prōsum*, *prōdesse*, *prōfui*
 Kornelij *Cornēlius*, *ii* *m*
 kost *os*, *ossis* *n*

košat *lātus*, *a*, *um*
 kovina *metallum*, *i* *n*
 krasen *māgnificus*, *a*, *um*
 krasim *ōrnō* 1
 kratek *brevis*, *e*
 krempelj *unguis*, *is* *m*
 krepim *fīrmō* 1
 kri *sanguis*, *sanguinis* *m*
 krilo (vojske) *cornū*, *ūs* *n*
 krivda *culpa*, *ae* *f*
 krmar *gubernātor*, *ōris* *m*
 krmarim *gubernō* 1
 kruh *pānis*, *is* *m*

L

Lacedemon *Lacedaemōn*, *onis* *m*
 lačen sem *ēsuriō* 4, *ivī*, *itum*
 ladja *nāvis*, *is* *f*
 lahek *facilis*, *e*
 lajšam *lēniō* 4, *ivī*, *itum*
 lakota *famēs*, *is* *f*
 latinski *Latīnus*, *a*; *um*
 lažniv *mendāx*, *ācis*
 legija *legiō*, *ōnis* *f*
 len *piger*, *pigra*, *pigrum*
 lep *pulcher*, *chra*, *chrum*
 leto *annus*, *i* *m*
 lev *leō*, *ōnis* *m*
 leži *situs*, *a*, *um* *est*
 lisica *vulpēs*, *is* *f*
 ljubezen *amor*, *ōris* *m*
 ljubim *amō* 1
 ločim *sēparō* 1
 Lucij *Lucius*, *ii* *m*
 luč *lūx*, *lūcis* *f*
 luna *lūna*, *ae* *f*

M

majhen *parvus*, *a*, *um*
 manjkam *dēsūm*, *deesse*, *dēfui*
 Marko *Mārcus*, *i* *m*
 materin jezik *sermō patrius* (*patrius*
 očetni)

mati *māter, mātris f*
 meč *ēnsis, is m*
 med *mel, mellis n*
 menjam *mūtō 1*
 mera *modus, ī m*
 mesec *mēnsis, is m*
 mesto *oppidum, ī n; urbs, urbis f*
 meščan *oppidānus, ī m*
 Miltiad *Miltiadēs, is m*
 mir *pāx, pācis f*
 miza *mēnsa, ae f*
 mladenič *adolēscēns, entis m*
 mlajši *minor, ōris*
 mleko *lāc, lactis n*
 mnenje *iūdicium, ii n*
 mnogo *multum; multī, ae, a*
 množica *cōpia, ae f*
 moder *sapiēns, entis*
 modrijan *sapiēns, entis m*
 modrost *sapientia, ae f*
 mogočen *potēns, entis*
 moram *dēbeō 2, dēbuī, dēbitum*
 morem *possum, posse, potuī*
 morje *mare, is n*
 mornar *nautā, ae m*
 most *pōns, pontis m*
 mož *vir, ī m*
 možatost *virtūs, ūtis f*
 mraz *frīgus, oris n; gelū, ūs n*
 mrzel *frīgīdus, a, um*
 mučim *vexō 1*

N

na = v *in (z abl.)*
 nabiram *legō 3, lēgī, lēctum*
 načelujem *praesum, praesesse, prae-
fuī*
 nadležen *molestus, a, um*
 naloga *compositiō, ōnis f*
 namakam *irrigō 1*
 napaka *vītium, ii n*
 naprej vidim *prōvideō 2, vidī, vīsum*
 narod (= rod) *gēns, gentis f*
 nasvet *cōsiliū, ii n*

nato *deinde*
 naučim se *discō 3, didici*
 nauk *praeceptum, ī n*
 ne *nōn; nē (s konj.)*
 nebo (v ustih) *palātum, ī n*
 nedeležen *expers, expertis*
 nekateri *nōnnūllī, ae, a*
 nemaren *nēquam*
 Neptun *Neptūnus, ī m*
 nesloga *discordia, ae f*
 nesreča *rēs adversae*
 nesrečen *infēlix, icis*
 nevaren *periculōsus, a, um*
 nevarnost *periculum, ī n*
 neznan *ignōtus, a, um*
 nežen *tener, a, um*
 nič *nihil*
 nihče *nēmō*
 nikoli *numquam*
 Nil *Nilus, ī m*
 niti — niti *neque — neque*
 noben *nūllus, a, um*
 noč *nox, noctis f*
 noga *pes, pedis m*
 nosim *portō 1*
 nudim *praebeō 2, praebuī, praebitum*

O

oblast *potestās, ātis f*
 oblegam *oppugnō 1*
 oblika *fōrma, ae f*
 obnovim *renovō 1*
 obrekljiv *maledicus, a, um*
 obtoženec *reus, ī m*
 oče *pater, patris m*
 od *ā, ab (z abl.)*
 oddaljen *sem absum, abesse, āfuī*
 odgovarjam *respondeō 2, spondī,
spōnsum*
 od koder *unde*
 odpišem *rescribō 3, scripsi, scriptum*
 odprem *aperiō 4, aperuī, apertum*
 odpuščam *ignōscō 3, nōvī, nōtum*
 opustim *dimitto 3, misi, missum*

odsoten *absēns, entis*
odsoten sem *absum, abesse, āfui*
ogibljem se *vītō 1*
ohranim *servō 1*
oko *oculus, ī m*
okrašen *ōrnātus, a, um*
okrepčam *recreō 1*
omenim *memorō 1*
opominjam *moneō 2, monui, moni-*
tum
orel *aquila, ae f*
orožje *arma, ōrum n*
ostal *reliquus, a, um*
oster *acūtus, a, um*
ostroga *calcar, āris n*
osvobodim *liberō 1*
osvojim *expugnō 1*
otroci *liberī, ōrum m*
oviram *impediō 4, īvi, itum*

P

P. = Publij *Publius, ii m*
pamet *ratio, ōnis f*
pameten *prūdēns, entis*
Patrokel *Patroclus, ī m*
Peržan *Persa, ae m*
pes *canis, is m*
pesem *carmen, inis n*
pesnik *poēta, ae m*
pesnitev *poēma, atis n*
pešec *pedes, itis m*
pijača *pōtiō, ōnis f*
pisatelj *scriptor, ōris m*
pismo *epistula, ae f*
plen *praeda, ae f*
plovem *nāvigō 1*
podnebje *caelum, ī n*
podoben *similis, e*
podpiram *adiuvō 1, iāvi, iūtum*
poguba *perniciēs, ēi f*
poguben *perniciōsus, a, um*
pokaram *vituperō 1*
pokličem *vocō 1*

pokoren sem *obtemperō 1; pārēō 2,*
pāruī, paritūrus; oboediō 4, īvi,
itum
pokrajina *regiō, ōnis f*
polje *ager, agrī m*
poljedelec *agricola, ae m*
položaj = pogoj *condiciō, ōnis f*
pomagam *adsum, adesse, affui*
pomoč *auxilium, ii n; subsidium,*
ii n
popotnik *viātor, ōris m*
popravim *ēmendō 1*
poraz *clādēs, is f*
porušim *diruō 3, dirui, dirutum*
porušim do tal *solō aequō 1*
posekam *caedō 3, cecidi, caesum*
posest *possessiō, ōnis f*
poskusim *temptō 1*
poslopje *aedificium, ii n*
poslušam *audiō 4, īvi, itum; poslu-*
šam = ubogam obtemperō 1
postavim *statuō 3, statui, statutum*
pošljem *mittō 3, misi, missum*
pošten *probus, a, um*
pot *via, ae f*
potok *rivus, ī*
potreben *necessārius, a, um*
potrebujem *egeō 2, egui*
poveljnik *imperātor, ōris m*
pozdravim *salūtō 1*
pozdravljam *salūtō 1*
prav *rēctē*
pravica *iūs, iūris n; po pravici me-*
ritō
pravičen *iustus, a, um*
pravim *dicō 3, dixi, dictum*
prebivalec *incola, ae m*
premagam *superō 1*
prenašam *tolerō 1*
prepozno *sērō*
preselim se *dēmigrō 1*
prestrašim *terreō 2, terrui, territum*
prevelik *nimius, a, um*
pri *apud (z ak.)*

pridem *veniō 4, vēnī, ventum*
 priden *diligēns, entis; sēdulus, a, um*
 pridnost *diligentia, ae f*
 prihod *adventus, ūs m*
 prihodnji *futūrus, a, um*
 prijatelj *amicus, ī m*
 prijateljica *amīca, ae f*
 prijazen *amicus, a, um*
 prijeten *iūcundus, a, um*
 pripovedujem *narrō 1*
 pripravljam *parō 1*
 prisoten sem *adsum, adesse, affui*
 (*adfuī*)
 pristanišče *portus, ūs m*
 prost *liber, a, um*
 prostovoljen *voluntārius, a, um*
 prvak *prīnceps, prīncipis m*
 ptica *avis, is f*
 pustošim *vāstō 1*

R

rad *libenter*
 rana *vulnus, eris n*
 ravnam *āgō 3, ēgī, actum*
 ravnatelj *rēctor, ōris m*
 ravnina *plānitēs, ēi f*
 razdelim *dīvidō 3, vīsī, visum*
 razdenem *dēlēō 2, dēlēōī, dēlētum*
 različen *varius, a, um*
 razred *classis, is f*
 razveselim *dēlectō 1*
 rdeč *ruber, rubra, rubrum*
 redek *rārus, a, um*
 reka *fluvius, ū m; flūmen, inis n*
 Ren *Rhēnus, ī m*
 resnično *vērē*
 reven *pauper, eris*
 revež *pauper, eris m*
 riba *piscis, is m*
 Rimljan *Rōmānus, ī m*
 rimski *Rōmānus, a, um*
 rod *genus, eris n*
 rodoviten *fēcundus, a, um*
 rog *cornū, ūs n*

rojen *nātus, a, um*
 roka *manus, ūs f*
 roparski *rapāx, ācis*
 roža *rosa, ae f*
 Rusija *Russia, ae f*

S

s *cum (z abl.)*
 sad *fructus, ūs m*
 Salamis: pri Salamini *Salaminius, a, um*
 sam *sōlus, a, um*
 Scipion *Scipiō, ōnis m*
 sestra *soror, ōris f*
 sezujem *exuō 3, exuī, exūtum*
 skupen *commūnis, e*
 skupnost *rēs commūnis*
 slab *malus, a, um*
 sladek *dulcis, e*
 slan *salsus, a, um*
 slava *glōria, ae f*
 slaven *clārus, a, um*
 slišim *audiō 4, īvī, itum*
 sloga *concordia, ae f*
 smatram *putō 1*
 smrt *mors, mortis f*
 sodnik *iūdex, iūdicis m*
 sodržavljan *civis, is m*
 sonce *sōl, sōlis m*
 sosednji *vīcinus, a, um*
 sovražnik *hostis, is m; inimicus, ī m*
 spanje *somnus, ī m*
 spim *dormiō 4, īvī, itum*
 sporočim *nūntiō 1*
 sprehajam se *ambulō 1*
 spreminjam *mūtō 1*
 sramoten *furpis, e*
 sreča *fortūna, ae f*
 srečen *fēlix, icis; beātus, a, um*
 sredina *medium, ū n*
 stanujem *habitiō 1*
 star *vetus, veteris; nātus, a, um*
 starec *senex, senis m*
 starši *parentēs, um m*

stolp *turris*, *is f*
 stopim v *intrō 1*
 strah *metus*, *ūs m*; *timor*, *ōris m*
 strast *libidō*, *inis f*
 strog *sevērus*, *a, um*
 stroški: na državne stroške *pūblicē*
 stvar *rēs*, *rei f*
 suženj *serous*, *i m*
 svetujem *suādeō 2*, *suāsī*, *suāsūm*
 svoboda *libertās*, *ātis f*
 svoboden *liber*, *a, um*

Š

šibek *infirmus*, *a, um*
 širok *lātus*, *a, um*
 škodljiv *noxius*, *a, um*
 škodujem *noceō 2*, *nocuī*, *nocitum*
 šola *schola*, *ae f*
 šparta *Sparta*, *ae f*
 število *numerus*, *i m*

T

tabla *tabula*, *ae f*
 tabor *castra*, *ōrum n*
 tak(šen) *tālis*, *e*
 tako *tam*, (pred glagoli) *ita*
 takoj *statim*
 tekmujem *certō 1*
 tešim *sēdō 1*
 težak *difficilis*, *e*
 Tibera *Tiberis*, *is f*
 tok, tek *cursus*, *ūs m*
 topel *calidus*, *a, um*
 topol *pōpulus*, *i f*
 tovariš *socius*, *ū m*
 trden *firmus*, *a, um*
 trgam *carpō 3*, *carpsi*, *carptum*
 Trojanec *Trōiānus*, *i m*
 truden *fessus*, *a, um*
 tudi *etiam*

U

ubogam *obtemperō 1*; *pāreō 2*, *pāruī*,
pārītūrus; *oboediō 4*, *ioī*, *itum*
 učeneec *discipulus*, *i m*
 učim se *discō 3*, *didici*
 učitelj *magister*, *tri m*
 udeležim se *intersum*, *interesse*, *interfuī* (z dat.)
 ugajam *placeō 2*, *placuī*, *placitum*;
 ne ugajam *displiceō 2*, *placuī*, *placitum*
 ukazujem *iubeō 2*, *iūssi*, *iussum*
 umetnost *ars*, *artis f*
 uničim *dēleō 2*, *dēlēvi*, *dēlētum*
 upanje *spēs*, *speī f*
 upravljam *administrō 1*
 ura *hōra*, *ae f*
 utrdim *mūniō 4*, *ioī*, *itum*

V

vadim *exerceō 2*, *exercuī*, *exercitum*
 val *unda*, *ae f*
 večeraj *heri*
 vedno *semper*
 velik *māgnus*, *a, um*
 velikanski *ingēns*, *entis*
 veljam *valeō 2*, *valuī*
 verjamem *crēdō 3*, *crēdidi*, *crēditum*
 ves *tōtus*, *a, um*
 veselim = razveseljujem *dēlectō 1*
 veselim se *gaudeō 2*
 večš = izveden
 vidim *videō 2*, *vidī*, *visum*
 Viktor *Victor*, *ōris m*
 vino *vīnum*, *i n*
 visok *altus*, *a, um*
 voda *aqua*, *ae f*
 vojak *mīles*, *mīlitis m*
 vojna *bellum*, *i n*
 vojska *exercitus*, *ūs m*
 vonj odor, *ōris m*
 vrata *porta*, *ae f*

vrsta *ōrdō*, *inis* *m*
 vrt *hortus*, *i* *m*
 vsak *omnis*, *e*
 vsako leto *quotannis*
 vsebujem *contineō* 2, *tinuī*, *tentum*
 vzamem *sūmō* 3, *sūmpsī*, *sūmptum*
 vzgajam *educō* 1
 vzpodbadam *incitō* 1
 vzpodbujam *incitō* 1
 vzrok *causa*, *ae* *f*

Z

z *cum* (z *abl.*)
 zahtevam *postulō* 1, *flagitō* 1
 začetek *prīncipium*, *ii* *n*
 zadovoljen *contentus*, *a*, *um*
 zadržim *arceō* 2, *arcuī*
 zagrnem *obruō* 3, *obruī*, *obrutum*
 zakaj? *cūr*?
 zaman *frustrā*
 zanimam se za *studeō* 2, *studuī*
 (z *dat.*)
 zapodim v beg *fugō* 1
 zapustim *relinquō* 3, *liquī*, *lictum*;
 zapustim v nesreči *dēserō* 3, *seruī*,
sertum
 zarota *coniūrātiō*, *ōnis* *f*
 zaslužen za *bene meritis* *dē*
 zaveznik *socius*, *ii* *m*
 zavisten *invidus*, *a*, *um*
 zavojujem *expugnō* 1
 zavzamem *expugnō* 1

zbudim *excitō* 1
 zdrav, zdravilen *salūber*, *bris*, *bre*
 zdravnik *medicus*, *i* *m*
 zelišče *herba*, *ae* *f*
 zemlja *terra*, *ae* *f*
 zid *mūrus*, *i* *m*
 zima *hiems*, *hiemis* *f*
 zmaga *victōria*, *ae* *f*
 zmagovalec *victor*, *ōris* *m*
 zmeden *turbātus*, *a*, *um*
 značajan *cōnstāns*, *antis*
 znan *nōtus*, *a*, *um*
 znanost *scientia*, *ae* *f*
 zob *dēns*, *dentis* *m*
 zver *bēstia*, *ae* *f*
 zvest *fidēlis*, *e*
 zvestoba *fidēs*, *ei* *f*
 zvezda *stēlla*, *ae* *f*

2

žalosten *tristis*, *e*
 železen *ferreus*, *a*, *um*
 železo *ferrum*, *i* *n*
 želim *optō* 1
 žena, ženska *fēmina*, *ae* *f*; *mulier*,
eris *f*
 žival *animal*, *ālis* *n*
 živim *vivō* 3, *vixī*, *victurus*
 življenje *vita*, *ae* *f*
 žuborenje *murmur*, *uris* *n*

Zahvaljujem se prof. S. Koprivi, ki je pregledal to knjigo
 in jo obogatil z lepimi prispevki. — Pisec.

DOPIŠI
↓
PRAČIO RAČ

PREGLED VSEBINE

Samostalnik in pridevnik (substantiv in adjektiv)

1. deklinacija: osnove na -ā	3
2. deklinacija: osnove na -o	4
1. Samostalniki in pridevniki na -us	4
2. Samostalniki in pridevniki na -r	5
3. Neutra	6
4. Feminīna na -us	6
5. Masculīna na -a	7
Dē Iugoslaviā	7
5. deklinacija: osnove na -ē	8
4. deklinacija: osnove na -u	9
Neutra 4. deklinacije	9
3. mešana deklinacija	10
A. Osnove na vokal	10
I. a) Neutra na -e	10
I. b) Neutra na -al in -ar	10
II. Samostalniki na is; turris	11
III. Samostalniki na -is in -ēs: nāvis, vulpēs	11
IV. Moški samostalniki na -is in -ēs	12
Pridevniki vokalne deklinacije	12
I. brevis, breve	12
II. ācer, ācris, ācre	13
B. Osnove na konzontan	13
1. Asigmatične tvorbe: osnove na l, n, r, s	13
a) Masculīna	13
b) Fēminīna	14
c) Masculīna na dō, gō, iō	15
č) Neutra	15
2. Sigmatične tvorbe: osnove na cg, dt, bp	16
a) Fēminīna	16
b) Masculīna	16
c) Neutra	16

Pridevniki konzonantne deklinacije	17
A. Asigmatični	17
B. Sigmatični	17
Ponavljanje deklinacij	18
Fābula dē cervō	18
Dē diē	19
Dē frūgibus	19
Dē corpore hūmānō	19
Stopnjevanje pridevnika	20
Komparativ	20
Superlativ	20
Posebnosti	21
Opisno stopnjevanje	21
Nepravilno stopnjevanje	22
Prislov (adverbium)	
Stopnjevanje prislova	22
Pozitiv	22
Komparativ in superlativ	23
Števniki (numerāle)	
1. Glavni števniki	24
2. Vrstilni števniki	25
Zaimek (prōnōmen)	
1. Osební zaimki	26
2. Svojilni zaimki	27
Dē familiā Rōmānā	27
3. Kazalni zaimki	28
4. Vprašalni zaimki	29
5. Oziralni zaimki	29
6. Nedoločni zaimki	30
7. Pronominalni adjektivi	30
8. Soodnosni zaimki	31
Pomočnik (verbum auxiliāre) esse	31
Sestavljenke z esse	32
Thēbānus et Lacedaemonius	33
Dē exercitū Rōmānō	33
Pravilni glagoli	
1. konjugacija: osnove na -ā	34
A. Aktiv	34
1. Presentova osnova: laudā-	34
2. Perfektova osnova: laudāv-	35
3. Supinova osnova: laudātu	35
B. Pasiv	36
1. Presentova osnova	36
2. Supinova osnova	37

Izreki	37
Graeci ante Trōiam	37
Villa rŭstica Rōmāna	38
2. konjugacija: osnove na -ē	38
A. Aktiv	38
1. Presentova osnova: dělē-	38
2. Perfektova osnova: dělēv-	39
3. Supinova osnova: dělētu-	40
B. Pasiv	40
1. Presentova osnova	40
2. Supinova osnova	41
Izreki, Distih, Osel v levji koži	41
4. konjugacija: osnove na -ī	42
A. Aktiv	42
1. Presentova osnova: audi-	42
2. Perfektova osnova: audiv-	42
3. Supinova osnova: auditu	43
B. Pasiv	43
1. Presentova osnova	43
2. Supinova osnova	44
Distih, Pozni gostje	44
3. (mešana) konjugacija	45
A. Osnove na konzonant	45
I. Aktiv	45
1. Presentova osnova: leg-	45
2. Perfektova osnova: lēg-	46
3. Supinova osnova: lectu-	46
II. Pasiv	47
1. Presentova osnova	47
2. Supinova osnova	47
Izreki, Volk in koza, Volk in žerjav	48
B. Osnove na vokal -u: minu-ere	49
I. Aktiv	49
II. Pasiv	49
Dalmatia et Pannonia	50
Slovar k posameznim paragrafom	51
Abeecedni slovar:	
I. Latinsko-slovenski del	76
II. Slovensko-latinski del	93

Knjigo spisal
RUDOLF JUZNIC

Delo
LATINSKA VADNICA I. DEL
Založba
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Za založbo Kos Jože.

Tiskalna
TRIGLAVSKA TISKARNA V LJUBLJANI

Dotiskano
januarja 1949
Obseg
šest in pol tiskovne pole

Naklada
2500 izvodov

